

Pozdrav novemu tisoletju

12 izdelkov
v 51 letu do 51%!

Akcija velja od 3. do 13. avgusta,
v vseh prodajalnah Mercatorja.
(oz. do razprodaje zalog)

Mercator najboljši sosed

TUDI PREDSEDNIK NAKUPUJE - Predsednik države Milan Kučan se je po četrtovi enourni oddaji na regionalni radijski postaji Dolenjske in Bele krajine, ki jo je prenašalo tudi Gospodarsko interesno združenje nekomercialnih radijskih postaj Slovenije, po nakupih odpravil kar v novomeški Mercator Hipermarket na Cikavi. Med številnimi izdelki, ki vabijo z založenjem polic, se je prvi mož države takoj odločil za sveži in dišeči dolenski kruh ter jogurt, pri tem pa so ga poleg pogledov obiskovalcev nakupovalnega centra spremali tudi generalni direktor Mercatorja Zoran Jankovič (levo), Lidija Jarc, članica uprave Mercatorja Dolenjske in direktor Mercatorja Dolenjske Stanislav Hribar (desno). (Foto: M. Ž.)

NAJBOLJŠI ORAČ ZOPET FILAK - Preteklo nedeljo so v Gribljah pripravili belokranjsko regijsko tekmovanje v oranju, na katerem se je pomerilo 21 oračev, kar je največ doslej. Gotovo imata za to precej zaslug Združenje oračev Slovenije in Strojni krožek Bele krajine pa tudi uspešni belokranjski orač Tone Filak. Kako zares so orači vzel tekmovanje, pove tudi to, da so si mnogi sposodili celo pluge. Zmagovalec je zopet postal Tone Filak (na fotografiji), sledila pa sta mu Cyril Totter in Miha Filak. Ker pa je slednji še premlad, se bo poleg prvih dveh državnega prvenstva v začetku septembra v Kočevju udeležil Igor Lozar. Vsi najboljši so iz Gribelja, pomerili pa so se s tekmovanimi plugi. Z navadnim plugi so se najbolj odrezali Peter Cerar iz Obrha, Iztok Štrucelj iz Podzemlja in Jože Cerar iz Obrha. (Foto: M. B.-J.)

Hiti, hiti na volišče!

Po skoraj štiriletinem vrenju je z volilnega lonca ob močnem poku (do)končno odneslo pokrovko. Juha večinskega volilnega sistema, ki so jo v dvomljivem, komaj petinskim "večinskem" imenu ljudske volje zakuhali esedesovci, pred poldrugim letom pa z domala coprniškimi izračuni začinili ustavní sodniki, ni sklepila po volilnem telesu. Vročo kot le kaj je bodo z opečenimi ustili naprej srebali njeni kuharji, volilci pa se bomo moralni v kratkem zadovoljiti z nekolikanj izboljšano in z tukajšnje razmerek doka prekušeno sorazmerno volilno ministro.

Pred leti so ljudski izvoljeni sami sprejeli ustavo in pravila, po katerih naj jih volimo. Edino prav! Brez dvoma je v njihovi pristojnosti tudi spreminjanje ustave ali volilnega sistema. Toličko jim pač že zaupamo, da nam ne bodo podtaknili nečesa, kar bo skregano z demokracijo pa računastvom pri preštevanju volilnih glasov in izračunavanju odstotkov. Esedesovci so bili očitno drugačnega mnenja, ko so letos ločili večinskovolilnega jušnegoga zvraka in odgovornost (tudi s sebe, a za predvideno svojo korist) prevallili na volilno telo, ki pa je s skoraj dvetretinjsko neudeležbo povsem razločno izrazilo, da se ne čuti sposobno odločati o tako zapletenih stvareh, kot so volilni sistemi. Večinske ljudske volje torej ne gre iskati s prenarejanjem volilnega izida pri tisti dobrati tretjini osebkov, ki so šli na volilni referendum, bolj zgornja in prepričljiva je neudeležba!

Ko so pobudniki večinskega volilnega sistema stvar prgnali tako daleč, da so se mimo svojih pristojnosti prek prehodne vlade začeli postavljati celo nad zakonodajno vejo oblasti, je kajpak moralo prekipeti - in ljudski izvoljeni so z domala sanjskim soglasjem dopolnili ustavno določila o načinu volitev. To bi lahko naredili že zdavnaj prej, prav večini volilnega telesa bi tako prihranili čudenje nad tem, od kod jim smelost, da se v njenem imenu prerekajo za volilno senco. V globoki volilni senci (pri čemer je sistem preštevanja glasov drugotnega pomena) namreč praviloma ostajajo tisti, ki niso sposobni pričarati stvarnih možnosti, kako volilno telo običejn obutti, ga nasiliti in odzejati. Pa ne samo pred volitvami!

Torej 15. oktobra bomo drug drugega spodbujali: Hiti, hiti na volišče! Takrat se bo še pilo most, ki pa se bo nato hitro izčistil v vino po res pravi volilnovečinski ljudski volji.

DRAGO RUSTJA

DOLENJSKI LIST

št. 31 (2658), leto LI • Novo mesto, četrtek, 3. avgusta 2000 • Cena: 220 tolarjev

Lani za Krko naporno, a uspešno leto

V lanskem letu Krka prodala za 50,9 milijarde tolarjev izdelkov, od tega za 37,8 milijarde na tujih trgih, in ustvarila 4,5 milijarde tolarjev dobička - Letos kaže še bolje

NOVO MESTO - Na 5. skupščini delničarjev novomeške Krke - bila je prejšnji četrtek na Otočcu - so sprejeli vse predloge sklepov, ki sta jih predlagala uprava in nadzorni svet, med njimi tudi o delitvi dobička. Tako bodo Krkini delničarji (njihovo število se je od prvotnih 92.000 zmanjšalo na nekaj manj kot 57.000) dobili 550 tolarjev bruto dividende na delnico, kar je 22 odst. več kot lani.

Predsednik uprave in generalni direktor Krke Miloš Kovačič je podaril, da je bilo lansko leto za Krko precej naporno, a tudi uspešno. Prodali so za 50,9 milijarde tolarjev izdelkov, od tega za 37,8 milijarde tolarjev na tujih trgih. V celoti se je prodaja v primerjavi z letom poprej povečala za 3 odst., največjo rast so dosegli na zahodnoevropskih trgih s prodajo generičnih izdelkov, uspešno pa so poslovali in utrjevali svoj položaj na Krkinih tradicionalnih tržiščih srednje in vzhodne Evrope. Ustvarili so 4,5 milijarde tolarjev dobička, kar je dobrih 8 odst. več kot v letu 1998, kar Krko uvršča na vrh lestvice med domačimi industrijskimi podjetji.

Za dividende so delničarji nameño 623 milijonov tolarjev, in to del-

iz nerazporejenega dobička iz leta 1996, del pa iz lanskega dobička, katerega večji del je ostal nerazporen.

Nagrada za upravo znaša malo manj kot 93 milijonov tolarjev bruto, kar znese neto 31,2 milijona tolarjev; člani Krkine uprave bodo tretjino nagrade dobili v gotovini, dve tretjini pa v delnicah družbe. Nagrada na nadzorni svet pa je 17,4 milijona tolarjev bruto oz. 9,5 milijona tolarjev neto.

Po besedah prvega moža Krke Kovačiča lahko delničarji tako ali še boljše poslovanje pričakujejo tudi v letošnjem letu. Krka je v prvem polletju dosegla izvrstne rezultate, dobička je že skoraj dobiljeno kot v celiem lanskem letu, prodajo povečujejo na vseh trgih, na večikem ruskem so že v prvi polovici leta izpolnili 80 odst. celoletnega

načrta. Krka se je že pred tremi leti usmerila tudi na zahodnoevropska tržišča, zlasti v Nemčijo, Anglijo, Nizozemsko in Dansko, na katerih se prodaja stalno povečuje, te dni pa bodo začeli Krkin enalapril, ki je eden njihovih glavnih izdelkov, prodajati tudi v Ameriki. Do konca leta naj bi ga prodali za 15 milijonov tolarjev. V nekaj letih pa naj bi Krka v ZDA postala največji slovenski izvoznik.

Klub zelo dobrim poslovnim rezultatom pa se je vrednost Krkinih delnic na Ljubljanski borzi v prvi polovici letošnjega leta znižala za dobrih 8 odst. Po ocenah tujih strokovnjakov so Krkine delnice za 40 odst. podcenjene, zato ni čudno, da je bil letos promet z njimi za dobro tretjino manjši kot lani. Domače fizične osebe (mali delničarji) imajo skoraj 36 odst. Krkinih delnic, pidi 17,6 odst., kapitalska družba 10, odškodninška 13 odst., domače pravne osebe dobrih 15 odst., tuji pa 8,2 odst.

A. B.

Berite danes

stran 3:

- Žužemberški teater absurd

stran 5:

- Do kdaj po starem?

stran 6:

- O Udbi in megli v Komunali

stran 8:

- Nedorečena usoda Kolpinega obrata

stran 11:

- Trobec v zaporu še 14 let

stran 18:

- Stranke se naj pripravijo na pošteno tekmo

stran 19:

- Tenkočutni opisovalec Dolenjske, Kettejev sošolec, že skoraj pozabljen

LEP VEČER S ČEHAMI

SEVNICA - V okviru Festivala Brežice in sodelovanju veleposlanstva Češke republike ter s pomočjo pokroviteljev je bil v Lutrovski kleti sevniškega gradu prvi koncert tega vrhunskega mednarodno prizanega festivala stare klasične glasbe v sevnški občini, na katerem je bilo okrog 150 obiskovalcev iz Slovenije in tujine, med njimi češka veleposlanica v Sloveniji. Ambient sevniškega gradu je omogočil prijeten glasbeni večer s češkima umetnikoma, Petrom Wagnerjem (viola) in Moniko Knoblochovo (čembalo), govorjanje festivala pa je koristno za večjo prepoznavnost mesta in občine Sevnica.

Zakon o Posavju

Predlagala sta ga poslanca Avšič in Janeč

BREŽICE, KRŠKO - Jože Avšič in Branko Janeč, poslanca iz poslanske skupine LDS, sta predlagala državnemu zboru predlog zakona o pokrajini Posavju. Predlagani zakon bo zagotovil Posavju možnosti za enakovreden in z drugimi deli države primerljiv razvoj ter posavskim občinam in njihovim prebivalcem možnosti za skupno urejanje nekaterih zadev. "Predvsem naj bi pokrajina oblikovala in uveljavila identiteto Posavja za skupno trženje, z ohranjanjem in poudarjanjem specifičnosti njenih posameznih delov." Občinam naj bi pokrajina omogočila dogovorno reševanje problemov znotraj regije, pri čemer naj bi se dogovarjali zlasti o skupnem varovanju okolja, o rabi prostora, prometu, šolstvu, zdravstvu in o turizmu, kot so zapisali v sporočilu za javnost v poslanski skupini LDS.

DAEWOO

Prodaja in servis, Auto-hit, d.o.o.
Kandiška 53, Novo mesto, telefon 068/378-490

VREMJE

Danes in jutri bo še sončno in vroče, v soboto in nedeljo pa bodo pooblaščitve s padavinami. Ohladilo se bo.

jubilejni, prodajni
50. GORENJSKI SEJEM
v KRAJNU od 11. do 20. avgusta
vsak dan od 9. do 20. ure
♦ največja in najugodnejša trgovina ♦ kulinarika ♦
♦ večerni zabavni program od 20. do 1. ure ♦

ZA VAS ŽE 11 LET POSLOVNI IMENIKI
RUMENE STRANI im
SLOVENIJA TEL
tel.(01) 436 53 90, fax(01) 436 85 20, www.intermarketing.si
INTER MARKETING

kobra debitel
07 / 30 81 118 041 600 700
ŠMARJE 13 a, ŠENTJERNE, e-mail: info@kobra.si
• 15% POPUST ob vgradnji avtoinstalacije
• ZA VSAK NAKUPU NAD 50.000 SIT darilo URA KOBRA

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST
vaš četrtekov prijatelj

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

Domovina kakor zdravje?

Domovina je tisto, k čemur so obrnjene mnoge pesmi človeštva. Za domovino je preteklo mnogo solz. V čast domovine so padli najboljši. Domovina je strah in upanje. Domovina je navsezadnje lahko tudi grožnja. Za Slovenijo kot domovino Slovence velja vse to in še kaj zraven. Slovenija je kot domovina videti v mnogih očeh problematična zadeva. Problem je v tem, da je domovina Slovenija med tistimi domovinami sveta, ki imajo veliko svojih ljudi razseljenih širom Zemlje. Problem je tudi v tem, da seveda ni docela jasno, zakaj v resnici je tolikšna razpršitev Slovencev, ali zato, ker Slovenija ni marala svojih ljudi, ali zato, ker Slovenci niso marali svoje domovine. Mnogi so ostali onstran državne meje zaradi različnih mednarodnih razmijenitvenih sporazumov, tudi to je resnica. O sporazumih se večkrat pogajajo diplomati še danes, po mnogih letih. Slovenci se pridejo obiskat domovino, svojo ali domovino svojih prednikov. Venar je izseljeništvo le en del sage o Slovencih. Drugi del je veseljši, kot so vesele veselice, ki jih domovina Slovenija pripravlja v najlepših kotičkih Slovenije za Slovence po svetu. Ali ima Slovenija po vašem mnenju dovolj stikov s Slovenci po svetu? Vprašanje je bilo tudi tokratno anketno vprašanje.

BOŠTJAN ARH, študent iz Kočevja: "Pomembno je, da se ljudje sami organizirajo v državi, kjer živijo. Če so v svoji drugi domovini zadovoljni, ne bodo preveč na pomoč klicali matične države. Znanec iz Clevelandca mi je rekel, da Slovenci v tem ameriškem mestu tvorijo majhno državno skupnost. Sicer pa se mi zdi, da država po svojih najboljših močeh skrbi za Slovence po svetu."

RADE NEDIMOVIĆ, delavec iz Ribnice: "Da Slovenija posebno pozornost namenja ljudem, ki že dalj čas živijo v drugih državah, sem občutil pred tremi leti, ko je Ribnica gostila udeležence Srečanja v moji deželi. Prišli so predstavniki države in bilo je lepo. Prepričan sem, da ima redko katere država tak čud do svojih (so)državljanov kot Slovenija."

DANICA JUG, ekonomski tehnik iz Brežic: "Vsi Slovenci, ki živijo kje v tujini, imajo po mojem domotožje, verjetno jih vleče nazaj tja, od koder so doma oni ali njihovi starši. Ljudje ne morejo brez domovine. Ali je tudi domovini veliko do teh ljudi? To je vprašanje, saj mnogi odhajajo iz domovine v tujino, pa jih domovina kar puсти zunaj, čeprav so strokovnjaki."

PETER HARALOVIČ dijak, iz Kostanjevice na Krki: "Vedno več je turistov. Med turisti, ki prihajajo, so tudi Slovenci iz tujine. Ti se radi vračajo domov, prav tako tudi tisti, ki živijo od doma, a so kje v Sloveniji. Za Slovence v tujini organizirajo v Sloveniji srečanja. Če so slabo obiskana, je najbrž premalo obvestil, čeprav tehnička, npr. Internet, omogoča, dobro reklamo."

MARTIN PUŠIĆ, upokojenec iz Toronto, doma iz Bušnje vasi pri Metliki: "Kot izseljenec imam dobre stike z domovino. V Torontu imamo slovenski radio, ki nas obvešča o dogodkih v Sloveniji. Mislim, da je tudi sicer veliko stikov med Slovenijo in izseljenicami, kdo le hoče, jih bo našel. Jaz sem zadowljen s takšnim sodelovanjem, če pa bi ga bilo še več, ne bi bilo nič narobe."

SLAVICA JANKOVIĆ, delavka iz Adlešičev: "Lahko bi bilo več stikov med Slovenijo in izseljenici. Morali bi jih večkrat povabiti v Slovenijo in jim temeljitejše predstaviti njene znamenosti, lepote, prireditve. Da ne bodo misili, da so videli vso državo, ko so obiskali Bled in Postojnsko jamo. Več bi morali tudi storiti, da bi se slovensčina ohranjala pri potomcih izseljencev."

VINKO RUSTJA, upokojenec iz Novega mesta: "Skrbi za Slovence, ki živijo v tujini, ni nikoli preveč. Še posebno, stalno in veliko skrb bi naša država moral posvečati rojakom, ki kot manjšina živijo v Italiji in Avstriji in kjer so jim je nemalokrat kršene njihove manjšinske pravice. Če smo v zgodovini po krivici izgubili naša ozemlja, ne smemo sedaj še ljudi."

MAJDA BIDERMAN, kmetica s Kladja nad Blanco: "K nam vedno radi pridejo sorodniki iz Avstralije, Belgije, Nemčije in ker veda, da so dobrodošli, da se tudi mi iskreno veselimo ponovnega snidenja, so takšni stiki vse težnejši in pogostejši. Mislim, da tudi država posveča večjo pozornost našim izseljenicem in drugim Slovencem po svetu."

JOŽICA BRAJER, kmetijska tehnika iz Glinka: "Ne bi bilo nič pretirano, če bi se naše oblast malo bolj zanimala, kako živijo naši ljudje po svetu. Naposled bi lahko od njih pričakovali tudi kakšno korist, saj so nekateri uspešni podjetniki in bi morda investirali tudi v domovini svojih staršev, ali pa v svoji rodni grudi. Pomembno vlogo imajo izseljenici tudi kot lobisti."

Za vrata v prihodnost

Združeno srečanje ZLSD pri Miklavžu na Gorjancih

MIKLAVŽ NA GORJANCIH

- Na košenici, kjer so borci prve čete kasnejšega Gorjanskega bataljona 30. marca 1942 prvič načrpalitalijane in jih nagnali v dolino, se je v nedeljo, 30. julija, zbralo več sto ljudi na združenem srečanju šentjerneške Združene liste in nekdanjih partizanov te znane dolejske uporniške enote. Številne domačine in goste je pozdravil predsednik domače ZLSD Jože Hribar. Župan Franc Hudoklin je obudil spomin na konec druge svetovne vojne ter na znamenito zmago, ko je 24 partizanov uspešno kljuboval napadu 2400 italijanskih vojnikov.

O bližnji politični jeseni in parlamentarnih volitvah je govoril Borut Pahor, predsednik ZLSD Slovenije. Med drugim je poudaril, da Združena lista gradi mostove povezovanja. S sodelovanjem drugih strank je nedavno tega strila zelo trd oreh volilne zakonodaje in tako znova potrdila, da preudarno graditi na strnosti, spoštovanju drugačne mislečih in na utrjevanju sil, ki so oblikovali soliden ustavni lok skupaj s 70 poslanci državnega zabora. Na jesenske volitve gre Združena lsita z energijo kot nova politična sila, ki ne izgublja prave smeri. Dejavnost želi soustvarjati rast gospodarstva in sociale ter

graditi urejeno državo. Mlade generacije, ki vstopajo v moderni svet sožitja, se ne obremenjujejo s preteklostjo, pisati pa hočejo svoj del zgodovino za prihodnost.

O veliki partizanski zmagi spomladi 1942 na Gorjancih, ko je na enega upornika iz šentjerneške doline prišlo kar sto italijanskih vojakov, je govoril Lojze Hren, predsednik skupnosti borcev Gorjanskega bataljona. Opisal je začetek boja vsega naroda proti osovražnemu nacifašistom, ustašem in domobrancem pomagačem okupatorja, ki se je končal z zmago združenih zavezniških sil.

Na srečanju sta govorila tudi predstavnika Mladega foruma ZL iz Šentjerneja in Novega mesta. Pesmi in harmonike so odmevale čez gorjanske košenice na prijetnem druženju starih znancev in prijateljev vse do večera.

ZDRUŽENI PRI MIKLAVŽU NA GORJANCIH - Minulo nedeljo je Gorjance obiskalo kar nekaj tisoč ljubiteljev narave iz vse Slovenije, še največ pa se jih je zbralo na Miklavžu, kjer je občinska organizacija ZLSD iz Šentjerneje pripravila srečanje članov, prijateljev in simpatizerjev, borcev in borterjev svojcev pripadnikov Gorjanskega bataljona. Udeleženje srečanja je na prej nagovoril župan Franc Hudoklin, general Lojze Hren je obudil spomin na prvo zmago gorjanskih borcev nad fašisti, slavnostni govornik predsednik ZLSD Slovenije Borut Pahor pa je med drugim orisal politično dogajanje v zadnjih tednih ter izrazil upravičen optimizem stranke pred jesenskimi parlamentarnimi volitvami. (Foto: Marko Kline)

Novosti v obveznem zavarovanju

Spremembe v obveznem zdravstvenem zavarovanju začele veljati 21. julija letos - Kar nekaj je novosti na področju medicinsko tehničnih pripomočkov

NOVO MESTO - "Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja so abeceda pravic, ki jih morajo upoštevati tako referenti na Območnih enotah Zavoda in izpostavah kot tudi zdravniki in zdravstveno osebje v javnih zavodih, zasebniki, ki imajo koncesijo, in farmacevti v lekarnah," je povedala Suzana Jarc, direktorica novomeške Območne enote Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Zadnje spremembe pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki že od leta 1995 urejajo pravice zavarovancev, so začele veljati 21. julija letos. "Pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ni tisto, kar si kdo želi: npr. obisk pri nekem specialistu, preiskava, zdraviliško zdravljenje ali potni stroški do zdravnika npr. na drugem koncu Slovenije, ki si ga človek izbere. Pravico vedno ugotavlja zdravnik in v posameznih primerih mora to potrditi tudi zdravniška komisija Zavoda," je razložila Jarčeva.

Tako med pravice tako ne sodijo storitve, ki se opravijo na zahtevo zavarovanca, a po mnenju zdravnika niso potrebne, in storitve, ki so potrebne za odpravo škode, ki si jo je zavarovanec povzročil sam. Pravice do ortodontskega zdravljenja ima oseba do 18. leta starosti, če ne gre za estetske nepravilnosti. Na recept pa lahko zdravnik predpiše samo najmanjšo potreben količino zdravil, vendar največ za 3 mesece, daljše obdobje je izjema, kar na receptu označi zdravnik.

Nekaj novosti je doživeljalo področje medicinsko-tehničnih pripomočkov. Med drugim so hemofilični upravičeni do ščitnikov za kolenca in komolce, uvedeni sta pravici do zamenjave zunanjih delov polzvega vsadka in do elastičnih kompresijskih nogavic pri oteklih nogah po tumorskih operacijah v malih medenici ali testisih, sladkorini bolniki pa imajo pravico do aparata za določanje glukoze v krvi, če

Država mačehovska do policistov?

Zahteve na vlado

LJUBLJANA - Na vlado RS je pretekli teden Policijski sindikat Slovenije naslovil pismo z zahtevami ministrstva za notranje zadeve in policije, saj njegovi člani tudi na ta način želijo sodelovati pri pripravi proračuna.

Menijo, da jim je država do sedaj mačehovsko odmerjala denar, kar se kaže v slabih delovnih pogojih, nizkem standardu zapošljencev in nizki razvojni stopnji dejavnosti. Opozarjajo, da bi takšen odnos vnaprej poslabšal kvalitetno dela. Policijski sindikat je svoje zahteve strnil v dvanaest točk. Pri pripravi proračuna bi bilo po njegovem mnenju treba upoštevati obsežne organizacijske spremembe ministrstva in izvedbo zakona o policiji.

Glede na načrtovano vključevanje Slovenije v schengenski sporazum je nujno treba posodobiti objekte ob državni meji. Večina objektov ob državni meji s Hrvaško je neustreznih, standardizirati pa bi bilo potrebno tudi delovne pogoje. Bolj zahtevne naloge varovanja zunanje meje Evropske unije zahtevajo tudi večje število policistov. Imeli bodo športne igre, predavanja o prvi pomoči in se srečali s Slovensko vojsko ter policijo.

PREDNOST SLUKANOVIČA RAVNATELJICO

SEVNICA - Potem ko so sevniški občinski svetniki dali na predzadnji seji sveta pozitivno mnenje k ponovnemu imenovanju predmetnega učitelja Franca Bastardija iz Krmelja za ravnateljico osnovne šole Milana Majanca v Šentjanžu in diplomiран socialne delavke Milke Cizelj za direktorico Doma upokojencev in oskrbavancev Impoljca, so na zadnji seji pred dopusti vsem štirim kandidatom za ravnateljico sevniške osnovne šole Sava Kladnika (Jožici Ločičnik iz Ljubljane ter Sevnčanom Janji Kožuh Pinoza, Slovenku Podržaju in Jelki Slukan) dali pozitivno mnenje, na predlog "kviza" pa so dali prednost 40-letni profesorici slovenske Slukanovi. Vsi kandidati so se pozivu kviza odzvali in se tudi osebno predstavili. Tak način predstavitve vseh kandidatov pa naj bi pri imenovanju vodilnih posnemali v vseh javnih zavodih oz. podjetjih.

L. M.

Ljubljansko pismo

Odškodnine od 5.000 do 15.000 DEM

Prisilnih delavcev 10 milijonov

LJUBLJANA - V Dolenskem listu smo sproti poročali o zahtevah prisilnih delavcev in drugih žrtvam nacizma, predvsem interniranec in izgnancev, naj jim Nemčija in Avstrija plačata odškodnine za medvojno prisilno delo. V Berlinu so sredi julija končno podpisali skupno izjavo o izplačilu teh odškodnin. S tem dejantom so se končala eno in polletna pogajanja, na katerih so sodelovale Nemčija, ZDA, pet srednjevropskih in vzhodnoevropskih držav (Poljska, Češka, Rusija, Belorusija in Ukrajina) ter predstavniki žrtv.

Nemški zunanjji minister Joschka Fischer je ob podpisu dogovora izjavil, da trpljenje sužnjev načinoma ne bo nikoli poplačano; sporazum je predvsem simbolična gesta, ki potrjuje, da se Nemčija zaveda svoje odgovornosti za preteklost. Odškodnine bodo izplačevali iz sklada, ki so ga poimenovali "Spomin, odgovornost in prihodnost", vanj pa bodo nemška država in podjetja skupaj prispevali deset milijard nemških mark. Zakon o ustanovitvi sklada sta že julija letos sprejela oba domova nemškega parlamenta. Od vsote 10 milijard mark bodo 8,1 milijard

jarde mark namenili nekdajnima prisilnim delavcem, milijard žrtvam nacističnih ropanj ter milijardi za izobraževalni program, administrativne in pravne stroške. Nemčija naj bi odškodnine 1,5 milijona preživelih žrtvam prisilnega dela začela izplačevati še pred koncem leta. Večina preživelih prihaja iz vzhodne Evrope, vsak pa bo prejel od 5.000 do 15.000 mark.

V času nacizma je bilo v nemških podjetjih zaposlenih okoli 10 milijonov prisilnih delavcev. Bili so poceni delovna sila, ki je nadomestila nemške delavce, vpoklicane v vojsko. Doslej prisilni delavci niso dobili nikakršnega nadomestila za svoje delo. Vsak mesec umre približno odstotek upravnencev. Razumljivo: večina preživelih prihaja iz vzhodne Evrope, vsak pa bo prejel od 5.000 do 15.000 mark.

ZDA in Nemčija so podpisale še vrsto dodatnih sporazumov, ki naj bi nemška podjetja na ameriških sodiščih varovala pred novimi tožbami za zločine iz obdobja nacizma. Tiskovni predstavnik odškodninskega skilda Wolfgang Girowski je ob tem posvaril nemška podjetja, da zdaj nimajo več nikakršnega izgovora za odlaganje plačila. Doslej je v odškodninski sklad prispevalo že več kot 3000 podjetij - kljub temu pa so se v njem nabrali le tri izmed petih dogovorjenih milijard mark. Nemški kacler Gerhard Schröder je zato podjetja pozval, naj čimprej nadomestijo razliko.

VINKO BLATNIK

VODA - Poznavalci pravijo, da se bodo države v prihodnosti vojskovale za vodo. Pri nas se to v miniaturni obliku in z drugačnimi sredstvi dogaja že sedaj. Na trgu se namreč odvija prava bitka "proizvajalcev" usteklenicene vode. Pitje vode iz plastenki je postal prava moda. Kdor na sestanku nima pred sabo plastične steklenice z vodo, ni "in". Le še kakšni zarobljeni kmetavzarji se nalivajo s plebejskim pivom in rigajo po njem kot vikingi. V vseh "boljših" firmah teže na vhodu pozdravi avtomat z ohlajeno vodo in koši po pisarnah so polni plastičnih kozarcev za enkratno uporabo. Nejeverni Uršenčani pa so zadnjič naliili v eno zelenko vodo slovečega imena iz plastenke, v drugo natočili tisto, ki priteče iz njihovih vodovodnih pip, in obe dali v analizo. Neprimerno bolje se je odrezala domaća, tista "iz rinfuze". Tako se bodo Uršenčani še naprej z njo - umivali. Za potesitev take in drugačne žeje pa je v tisočletjih preizkušeno boljša tista pijača, ki priteče iz bližnjega Ljubna.

KOLESA - Mladi novomeški liberalni demokrati si močno prizadevajo, da bi Novo mesto postalo mesto koles. Na njihovo inicijativno so pred časom postavili pred rotovjem na Glavnem trgu tudi lični kovinski stojali za kolesa, ki pa, žal, v glavnem samevata prazni. Saj ne, da se ljudje ne bi več vozili s kolesi kot nekoč, pač pa kolesarijo bolj za rekreacijo, se pravi da ubirajo kolesarske ture po novomeški okolici, kjer je za to res veliko in pestrih možnosti. Mladi pa se po mestu najraje prevažajo s skuterji. Še tisti mladenki, ki se je v službo v mesto res vozila s kolesom, so ga z dvorišča hiše na Glavnem trgu - ukradli.

ODOJEK - Na nedeljskem srečanju članov in simpatizerjev šentjerneške Združene liste in borcev Gorjanskega bataljona pri Miklavžu na Gorjancih so organizatorji zastonj delili pečenega odojka. Naš bistrosti poročevalcev je opazil, da so se nekatere večkrat postavili v vrsto in porcije nosili v automobile. Najbrž za tiste simpatizerje (pečenke), ki so ostali doma...

Ena gospa je rekla, da so v Novem mestu izvrstno poskrbeli za bogate in pestre poletne kulturne prireditve: do Metlike, Crnomlja, Žužemberka, Kostanjevice, Brežič je komaj dobre polevozne.

Napravimo Novo mesto varnejše kar s kolesom.
LDS in MLD Novo mesto.

IZ NOVEMŠKE PORODNIŠNICE
V času do 18. do 27. julija so v novomeški porodnišnici rodile: Mateja Meglič iz Zabrdja - Lino, Andreja Rezelj s Postaje - Dominika, Polona Pečarč iz Čuril - Blaža, Petra Miketič iz Črnomlja - Natalijo, Zlata Mihalič iz Broda - Lariso Jakobino, Farije Ebipi iz Žužemberka - Kadrija, Mojca Glivar s Potoka - Laro, Fanika Lindič iz Klenovika - Mateja, Maia Zugelj iz Grada - Jana, Barbara Metelko iz Iglenika - Blaža, Elizabeta Šali iz Vavte vas - Iztočka, Maja Rolič iz Šmihela - Grege, Polona Brkopeč iz Gor. Težke Vode - Ajdo, Jolanda Beg iz Meniške vas - Majo, Jelena Paujecovič iz Dol. Toplic - Majo, Tatjana Vovko z Rateža - Tima, Vladka Gazzoda z Vinjega Vrha - Evo, Smiljana Milojkovič iz Šentjurja - Bojana, Lidija Bartolovič iz Vavče vasi - Emo.

IZ NOVEGA MESTA: Mirjam Romih Kašček, Ul. Slavka Gruma 70 - Lariso, Katja Breščak Kovač, Šegova 10 - Emo, Anželika Mitrovič, Nad mlini 33 - Anjo, Marinka Božič, Westrova 32 - Saro, Suzana Čolić, Vavpotičeva 4 - Majo, Sandra Volt, Slavka Gruma 88 - Karin, Alenka Kočevar Kovačič, Krajčeva ul. 18 - Tiborja, Martina Judež, Škuljetova 3 - Jona in Irena Strgar, Smrečnikova 34 - Cestitamo!

Sveže sile in nov veter v novomeški ZLSD

Novo vodstvo občinske organizacije ZLSD Novo mesto - Veliko stavijo na mlade - Okrepiti dejavnost na podeželju - Nič več mimo občinske organizacije

NOVO MESTO - Novo vodstvo občinske organizacije Združene liste socialnih demokratov Novo mesto, ki je bilo izvoljeno letos spomladi, je prejšnji teden sklical novinarsko konferenco, na kateri je tekla beseda o organizacijski in kadrovski prenovi, programskih usmeritvah, aktualnih razmerah v občini in o pripravah na jesenske parlamentarne volitve.

Novi predsednik občinske organizacije ZLSD Igor Perhaj je povedal, da so predsedstvo dopolnili z dvema mladima članoma, da je njihov mladi forum, ki je začivel letos, zelo dejaven in da je tudi na sploh med novimi člani občinske organizacije ZLSD največ mladih ljudi. "Aktivirali smo krajevne obdore, saj želimo okrepliti našo dejavnost in povečati vpliv tudi na podeželju," pravi Perhaj. "Želimo, da stranka tudi na našem območju postane prepoznavna po svojem delu in poštenem zavzemaju na različnih področjih, od kulture do gospodarstva. To pa bomo dosegli z osebnim angažiranjem čim večjega števila članov, ne le z dejavnostjo enega ali dveh posameznikov iz vodstva." Prav tu si veliko obetajo od mladega foruma, katerega člani so dejavní predvsem pri Rdečem krizu, Društvu prijateljev mladine, na socialnem področju.

Franc Plut, član predsedstva občinske organizacije ZLSD, pravi, da bo politika moralu zagotoviti možnosti, da bodo strokovnjaki in drugi lahko dobro delali. "Za to in za prizadevanja za moderno socialdemokratsko družbo moramo uporabiti tudi vse dobre v koristne izkušnje iz naše zdgodovine. Plut je v vodstvu občinske organizacije zadolžen tudi za kulturno področje. Trdi, da je v Novem mestu na tem področju marsikaj hudo narobe, da so se ustvarili klani, "starci" ne spustijo vajeti iz rok, da je prav zato kulturna dejavnost razdrobljena in razdeljena, da klub dvema kulturnima inštitucijama mesto in celo občina nimata prave kulture, da se je vse skupaj sprevrglo v boj za oblast in prilaščanje denarja. Tudi tu je, pravijo, za njihovo stran-

ko in za pošteno prizadevanje veliko dela.

Bolj kot doslej se namerava občinska organizacija ZLSD vključevati v delo občinskega sveta, seveda preko svoje poslanske skupine. "Aktivno vlogo nameravamo igrati v pripravah na sprejem novega občinskega proračuna," napoveduje Perhaj. Pri političnih odločitvah, kot je na primer povezovanje, skupno nastopanje ali koalicjsko delovanje, pa ne bodo več dovolili, da bi o tem odločala kakšen posameznik ali manjša združba. "Za tak in podobne stvari je pristojna le občinska organizacija!" pravi odločno predsednik.

Že pred objavo datuma jesenskih parlamentarnih volitev so se začeli pripravljati nanje. Določili so volilna štaba za dve volilni enoti in evidentirali kandidate. "Ne bomo več dopustili, da bi zaradi pomanjkanja informacij in dela na terenu bilo vse skupaj zreducirano na ihti teden dni pred volitvami, kateri je potem sledilo jadikovanje po njih!"

A. B.

VELIKO DELA ZA ZLSD - Novo vodstvo občinske organizacije ZLSD Novo mesto si je zadalo veliko dela. O tem sta na novinarski konferenci govorila predsednik Igor Perhaj (levi) in član predsedstva Franc Plut. (Foto: A. B.)

Ne čakajte na zadnji čas

Cenzus za nove stipendiste 51.294 sit, za stare 56.432 sit - Zadnja roka za oddajo vlog 5. 9. in 6. 10.

NOVO MESTO - Vloge za štipendiranje dijakov pričakujejo na novomeškem zavodu za zaposlovanje najkasneje do 5. septembra, študentje pa imajo čas do 6. oktobra. Alenka Stare Draginc, samostojna svetovalka na oddelku za poklicno orientacijo in štipendiranje na novomeškem zavodu za zaposlovanje, je povedala, da se boste gneči zadnjih dni izognili, če vloge oddate čim prej, četudi še niste dobili odločbe o dohodnini, ker jo lahko na zavod prinesete nadkladno.

Študentje in dijaki, ki do sedaj niso prejeli štipendije, so letos do nje upravičeni, če mesečni dohodek na družinskega člena ne presegá 51.294 tolarjev brutto, starci štipendisti pa ne smejo presegáti mesečno 56.432 tolarjev brutto na člena. Stare Draginc je povedala, da morajo študentje in dijaki, ki letno zaslужijo več kot 259.836 tolarjev, svoj dohodek vpisati v vlogo za štipendijo, ker ta presegá 51 odst. osebnega dohodka, tj. 21.635 tolarjev mesečno.

Resničnost napisanih podatkov jamči vlagatelj ali njegov zakoniti zastopnik, če vlagatelj še ni polnoleten. Navadno na zavodu ne preverjajo dobrijih podatkov, saj

M. RAPUŠ

SREČANJE SEDEMDESETLETNIKOV

ŠENTJERNEJ - Vsi, ki ste bili v občini Šentjernej rojeni leta 1930, sta vabljeni v sredo, 9. avgusta, ob 14. uri na srečanje v gostišču Turk v Maharovcu. Vsak jubilant lahko s seboj pripelje tudi svojega zakonskega partnerja, prijatelja oz. prijateljico, za nepozabno druženje pa bodo odštel 3000 tolarjev na osebo, v kar je všteto kosilo, liter pijače, muzikant in spominska fotografija. Prijave do nedelje, 6. avgusta, zbira Silvo Golob na telefonski številki: 068/81 209.

Poletna sezona podobna lansi

Nadpovprečen obisk kopalcev maj in junija - Zaradi slabega vremena je število julijskih obiskovalcev pod pričakovanjem - Za julij izredno nizke nočne temperature

NOVO MESTO - Poletna sezona je v polnem zamahu, kolone vozil se valijo proti morju, nekateri zasluženi dopust preživljajo v gorah, ohladitve v vročih poletnih dneh pa si marsikaj poišče v rekah, jezerih, potokih ali v kopalniščih. Izredno obavetni letosjni poletni sezoni na kopalnišču jo je v zadnjem mesecu zagodilo vreme.

"Obisk na zunanjem kopalnišču v Šmarjeških Toplicah je nekje na ravni lanskega leta. Pričakovali smo večjega, saj sta bila maj in junij glede števila kopalcev veliko boljša kot leta poprej. Julijski obisk je bil zaradi slabega vremena zelo skromen, kopalnišče je obiskalo okoli 40 odst. manj kopalcev kot lani, in sicer le dobrih 8000 obiskovalcev," je povedal vodja zunanjega kopalnišča Jože Črtalič. Pri tem je omenil, da v svojem devetnajstletnem delu na kopalnišču ne pomni, da bi nočna temperatura julija znašala 8 ali 9° Celzija, kot se je to zgodilo letos.

Po besedah vodje hotela Zdravilišča Dolenjske Toplice Jožice Kotar so v Zdravilišču Dolenjske Toplice s poletno kopalno sezono zadovoljni, saj so do sedaj zabeležili približno enako število kopalcev kot v enakem obdobju lani. "Razlika je le v tem, da smo letosjni sezoni začeli že zelo zgodaj. Od 7. aprila dalje smo na pripravah imeli ruske plavalce, sledili so jim plavalci različnih slovenskih klubov, svoje pa je prispevalo tudi lepo vreme v maju. Zavedamo se, da imajo nekatera zdravilišča v Sloveniji glede vodnih površin pred nami precejšnjo prednost. Upamo, da bodo tudi pri nas kmalu zasvetila zelena luč za razširitev in posodobitev bazenov, tako vodnih površin kot spremljajočih objektov," je še dodala Kotarjeva.

Eno izmed kopalnišč, s katerimi se Šmarješki in Dolenjske Toplice po velikosti vodnih površin ne morejo primerjati, so Terme Čatež. Udeleženci prve tovorne delavnice v Novem mestu bodo najprej delali z mentorji za posamezen instrument, nato pa bo sledila skupna igra in improvizacija pod vodstvom mentorjev v klasičnih jazz zasedbah. K sodelovanju so se kot mentorji odzvali odlični in uveljavljeni glasbeniki, in sicer Damjan Dičič (kitara), Erik Marenčič (klavir), Matjaž Zorko (kontrabas in bas kitara), Aleš Rendla (bobni) ter Novomeščana Igor Lumpert (saksofon) in Marijan Dovič (vokal).

M. Ž.

Prvi Jazzinty

Poletna glasbena delavnica

NOVO MESTO - Vsakomur, ki si želi kaj novega naučiti o jazz glasbi, jazzovskemu načinu igranja in improvizaciji, bolje obvladati svoj instrument in igrati v družbi odličnih glasbenikov, bo na kožo pisana poletna glasbena delavnica jazzinty, ki jo od 16. do 19. avgusta pripravlja novomeški klub LokalPatriot v sodelovanju z Glasbeno šolo Marjana Kozine. Delavnice bodo potekale v glasbeni šoli, ob večernih bo v LokalPatriotu jam session, zadnji večer pa bo namejen zaključnemu koncertu udeležencev in mentorjev.

Udeleženci prve tovorne delavnice v Novem mestu bodo najprej delali z mentorji za posamezen instrument, nato pa bo sledila skupna igra in improvizacija pod vodstvom mentorjev v klasičnih jazz zasedbah. K sodelovanju so se kot mentorji odzvali odlični in uveljavljeni glasbeniki, in sicer Damjan Dičič (kitara), Erik Marenčič (klavir), Matjaž Zorko (kontrabas in bas kitara), Aleš Rendla (bobni) ter Novomeščana Igor Lumpert (saksofon) in Marijan Dovič (vokal).

M. Ž.

TERENSKI OGLED VINOGRADOV

HRUŠICA, NOVA GORA, NOVI LJUBEN - Kmetijska svetovalna služba straškega območja pri Kmetijskem zavodu Ljubljana je za vse vinoigradnike, ki jih zanima dozorevanje grozdja in način merjenja sladkorne stopnje v grozdju, za danes, 3. avgusta, ob 15.30 pripravila terenski ogled, in sicer na Hrušici v vinogradu Ivana Mikca. Za vinoigradnike, ki se želijo seznaniti z varstvom vinske trte pred boleznimi in škodljivci ter tekočimi ukrepi v vinoigradu, je terenski ogled organiziran v ponedeljek, 7. avgusta, ob 15.30 v Novi gori v vinogradu Ivana Slapničarja in ob 17.30 na Novem Ljubnju v vinogradu Rudija Irt. Oglede bo vodil dipl. ing. Jože Majevič, svetovalec za vinogradništvo pri Kmetijskem zavodu.

V ŠMARJETI SPOMENIK ZAMOLČANIM ŽRTVAM

ŠMARJETA - Z darovanjem slavnostne sv. maše dr. Janeza Zdenčarja in šestih somaševalcev so farani v nedeljo, 23. julija, obhajali zunanjost slovesnost žegnanja zavetnice Sv. Marjetete in počastili spomin zamolčanim Slovencem in drugim žrtvam med drugo svetovno vojno in po njej. Spominski odbor Šmarjeta je zbral podatke in v nedeljo so pod spominski obležje arhitekta Jožeta Marinka in kamnoseka Jeniča iz Škocjana položili žaro z ostanki žrtv Teharij, Kočevskega Roga, Klevevža in Jelenc. Na spominski slovesnosti so nastopili domači pevski zbor, Fantje iz Škocjana ter trobentar Stane Grebenec. Slavnostni govornik so bili predsednik odbora France Cvelbar, dr. Justin Stanovnik in novomeščan podžupanja Martina Vrhovnik.

ŽUŽEMBERK - Zadnje dejanje (ne)ustanovitev krajevnih skupnosti v občini Žužemberk se je dogajalo prejšnji četrtek na seji občinskega sveta. Bilo je nabito z neko mučno strastjo, polno namigov in očitkov, za neposvečenega gledalca nerazumljivo in nedoumljivo, skratka - nekakšen teater absurd. Gotovo pa so take bizarnosti zgolj odraz razmer v občinskem svetu, stanja duha posameznih svetnikov oziroma svetniških skupin, njihove strankarske, ideološke in vsakršne zadrtosti, kajti če bi bila to na voljene predstavne občanov odslikana podoba odnosov in občevanja med ljudmi, bi v Suhih krajini divjala državljanška vojna.

Pred časom se je na pobudo nekaterih svetnikov občinski svet odločil za ugotavljanje mnenja kranjanov o ustanovitvi krajevnih skupnosti na območju, kjer so v prejšnji novomeški občini že delovali, z ustanovitvijo žužemberške občine pa prenehale. Tako so na zborih občanov povprašali ljudi, ali so za ustanovitev krajevnih skupnosti Žužemberk, Dvor in Hinje. Razen v Hinjah, kjer se je skoraj 90 odst. ljudi, ki so se udeležili zborna, izreklo za ustanovitev krajevne skupnosti, so bili na zborih na Dvoru (za KS Dvor) ter v Ajdovcu, Šmihelu in Žužemberku (za KS Žužemberk) proti temu. Zborov za ustanovitev KS Žužemberk se je povrhu vsega udeležilo premalo občanov (manj kot 5 odst. volivcev), da bi njihova odločitev sploh imela kakšno težo, pa še od 76-ih, kolikor jih je glasovalo, jih je bilo 68 proti ustanovitvi.

A zadnjo besedo glede (ne)ustanovitev krajevnih

Kakšna bo usoda gradaškega gradu?

To je poleg vodovoda, kanalizacije, javne razsvetljave in pločnikov eno najbolj pogostih vprašanj Gradčanov - Glede hrupa okrog diskoteke je župan prosil za strpnost

GRADAC V BELI KRAJINI - V spomin na 26. julij 1942, ko so Italijani požgali 12 domaćij v kraju in 20 domaćinov odpeljali v taborišče na Rabu, v krajevni skupnosti Gradac praznujejo krajevni praznik. Ob tej priložnosti so preteklo soboto pripravili zbor krajanov s krajšim kulturnim programom, na katerega so povabili tudi metliškega župana Slavka Dragovana s sodelavci, ter odprli novo igrišče pri gasilskem domu.

Krajanji so se strinjali, da čas sredi dopustov in ob praznovanju ni najbolj primeren za zbor krajanov, vendar se jim je zdelo prav, da priložnost izkoristijo bodisi za pohvale ali graje. Kot je dejal predsednik KS Alojz Malenšek, je bilo lansko leto glede na delo, ki so ga opravili, dokaj uspešno. Poleg številnih manjših del so zgradili igrišče, delno uredili grad in pokopališče. Še vedno pa ostaja nekaj velikih problemov kot so kanalizacija, javna razsvetljava, vodovod in pločniki. **Župan Dragovan** je objavil, da bodo kanalizacijo skozi Gradac gradili skupaj z belokranjskim vodovodom in javno razsvetljavo. Ljudi je predvsem zanimala usoda njihovega gradu. Ni se jim tudi zdelo prav, da je cesta pri strem gasilskem domu, ki so jo gradili vsi, namenjena zgolj za lokalni promet za tri hiše. Opozorili so tudi na cesto pri mostu, ki je bila menda prekopana zaradi telefonske napeljave, sedaj pa zlasti tornjaki, ki vozijo čez luknje, povzročajo velik hrup in kratijo spanec sosedom.

Nič manj mirnega spanca nimašo sosedi diskoteke Alcatraz, ki so

TRIJE KULTURNI DOGODKI

METLIKA - Ta konec tedna bodo v okviru metliškega kulturnega poletja "Pridi zvečer na grad" kar tri prireditve. V petek, 4. avgusta, bo ob 21. uri na grajskem dvořišču pod takirko Matevža Smerkolja nastopil big band Zmaji, ki goji pravo jazzovsko big band glasbo. Z njim bo nastopila tudi pevka Kristina Oberžan s Krasincu. V soboto, 5. avgusta, bo ob 20. uri v Ganglovem razstavišču v gradu otvoritev razstave z gorivornim našlalom "Pletene in kvačkana čipka" Metličanke Jakobine Pahor-Pugelj, uro pozneje pa se bodo z ljudskimi plesi slovenskih pokrajini predstavili veterani železničarske skupine Tine Rožanc. V sredo, 9. avgusta, bo ob 10. uri v kulturnem domu brezplačno na ogled najstniška komedija Deset razlogov, zakaj te sovražim.

dejal, da krajevna skupnost lahko da le mnene. "Predpostavljali smo, da imajo v diskoteki vso potrebno dokumentacijo za delo, KS pa podpira razvojno usmerjeno dejavnost v okviru pravnih norm. Lastnik je zadolžen za mir in red v lokalni, kako pa se gostje obnašajo zunaj, je stvar njihovega bonta in policije. Ljudi pa moti predvsem, kaj se dogaja v okolici lokalja," je menil Malenšek. Župan je dodal, da si je nakopal zamero, ker je dovolil, da je diskoteka odprta do 4. ure zjutraj, medtem ko je Peter Govednik, ki ima lokal, želel, da je obratovalni čas do 6. ure. Prosil pa je za strpnost, dokler ne najdejo kompromisa, da bodo zadovoljni tako krajanji kot najemniki diska.

Glede gradaškega gradu je župan pojasnil, da je bil klub nasprotniku občine lani jeseni podprt v skupaj s približno 40 drugimi kulturnimi spomeniki. Poprosil je Gradčane, da začnejo na glas razmišljati, čemu bi lahko namenili grad, kulturni spomenik prve kategorije. Država se je odločila, da bo v sodelovanju z občino razpisala natečaj za obnovo grajske strehe, ki bo veljala 230 milijonov tolarjev. Občinari pa se bodo moralni z državo dogovoriti tudi glede vzdrževanja okolice gradu, ki je sedaj vse prej kot v ponos.

M. BEZEK-JAKŠE

OBNOVA KANIŽARSKO CESTE - Sred julija so pričeli urejati dobrih 500 metrov dolgi odsek ceste od Kanižarice do odcepka k nekdanjem rudniku. Cesto bodo temeljito obnovili, ublažili ovinek (na fotografiji), naredili pločnik, novo javno razsvetljavo in avtobusna postajališča. Vse to bo veljalo dobrih 130 milijonov tolarjev, investitor pa je Direkcija za ceste. (Foto: M. B.-J.)

Pomoč težje zaposljivim

Enega od 15 programov podpornega zaposlovanja, ki sedaj potekajo v naši državi, je podjetje B&Z pripravilo tudi v Metliki

METLIKA - Podjetje B&Z, d.o.o., iz Ljubljane se je pred desetimi leti začelo ukvarjati s programi za brezposelne. Najprej so bili to brezposelni brez posebnih težav, potem pa so se posvetili predvsem težje zaposljivim brezposelnim in danes velja B&Z za eno prvih zasebnih podjetij, ki se ukvarja s psihosocialnimi programi.

V vse programe B&Z je bilo v desetetu vključenih 12 do 13 tisoč ljudi po vsej Sloveniji, trenutno pa jih je v kovnici znanja in v programu podpornega zaposlovanja (PPZ) 600. Kovnica znanja je namreč njihov osnovni program, iz njega pa so razvili še PPZ. Slednji se od kovnice, ki traja tri mesece, razlikuje predvsem po tem, da trajata do enega leta, namenjeni pa je ljudem, ki v kovnici niso uspeli. Po vsej Sloveniji se sedaj odvija 15

programov podpornega zaposlovanja, s prvim PPZ v Beli krajini pa so v začetku junija pričeli v Metliki. Vanj je vključenih 11 ljudi.

Kot je povedala vodja PPZ Dora Zagorc, osipa tako rekoč ni. „Vsek podpiše pogodbo z Zavodom za zaposlovanje. V PPZ pridejo namreč ljudje, ki so na zavodu prijavljeni kot težje zaposljivi in zavod jih napoti v PPZ. V tem času dobivajo denarno pomoč, opravljajo pa tudi lažja dela, saj na ta način strokovnjaki spoznavajo, da kaj so sposobni.“

Glavni cilj PPZ je namreč, da strokovnjaki, kot so psiholog, delovni terapevt, rehabilitacijski svetovalec in zdravnik, ugotovijo, ali so ljudje sposobljeni in včasih, razlikuje predvsem po tem, da trajata do enega leta, namenjeni pa je ljudem, ki v kovnici niso uspeli. Po vsej Sloveniji se sedaj odvija 15

ETNOKONCERT NA „POLETU V ČRNOMLJU“

ČRNOVELJ - V petek, 4. avgusta, bo ob 21. uri v okviru kulturnih prireditve "Poletje v Črnomlju" v atriju črnomalskega gradu, če bo deževalo pa v kulturnem domu, etnokoncert etntria Troitsa iz beloruskega Minska. Njihov nastop bo prijeten za ušesa in oči, saj staro belorusko ljudsko glasbo, s katero spremljajo petje, izvabljajo iz starih ljudskih instrumentov, kot so domra, zmk, dude, okarina, piščali, gusle in drugi.

M. B.-J.

Vino so varovale tri ključavnice

Alojz Vidmar, sedanji lastnik nekdanje cerkvene zidanice na Kalu, z veseljem razkaže nekaj stoletij staro klet in spregovori o njeni zgodovini, ki se je v glavnem ohranjala le od ust do ust

KAL PRI SEMIČU - Legenda pravi, da se je pred nekaj stoletji smušemu graščaku izgubil otrok. Našli so ga prebivalci Kala, v zahvalo pa je graščak v vasi postavil cerkev, ki jo je po svojem najdenem sinu poimenoval sv. Lenart. Nekaj desetletij pozneje pa so - kot pravi ljudsko izročilo - Kalani na robu vasi postavili še cerkveno zidanico.

A ceprav so jo imenovali kot cerkveno, so z njo v resnici upravljali vaščani. Ob zidanici ni bilo vignogradov, v njej pa poleg sodov in nekaj pripomočkov za pretakanje nikakrsne opreme, saj so vaščani v zidanico prinašali vino. Vino so potem posojali vaščanom, ki so se zbirali pri zidanici in popivali. Ven-

dar so morali za vsak popiti liter

vina vrniti pol drugi liter, zato so imeli navado reči, da pijejo na pol drugo. Marsikdaj pa se je zgodilo,

da so bodisi zaradi tega, ker so radi pogledali v kozarec ali pa je bila letina slaba, vaščani zadolžili vnaprej za celo letino. Dolgove so seveda zarezovali na rovaš. Ker pa je bila vinska bera vedno večja, so zidanico kar dvakrat zarširili.

Kalsko cerkveno zidanico so pred več kot 150 leti prodali vaščanu, izkupiček pa porabil za novo vaško cerkev. Pred dobrimi 40 leti jo je kupil sosed Alojz Vidmar,

ki ga je zelo zanimala zgodovina zidanice. Žal pisnih virov ni v izobilju, zato pa je bilo dobrodošlo ustno izročilo, ki se je do današnjih dni ohranilo predvsem po zaslugu vaščana Jožeta Derganca, ki je

le vsi trije hkrati, saj je imel vsak ključ od ene ključavnice. Da nepridrapi ne bi prišli do vina skozi line, so bile te z zunanje strani ozke, v notranjost pa so se vse bolj razširjale.“ pojasnjuje Vidmar, ki je, kljub temu da je cerkveno zidanico nekoliko preurebil, ohranil stari del. A ne zgolj zaradi nostalgie, temveč tudi zato, ker pravi, da je vinska klet boljša, kot so novejše iz sodobnih materialov.

Alojz je prepričan, da so bili stari ljudje še kako dobri mojstri in so vse dobro pretehtali. Tako so zidanico postavili na kraj, kjer ne prestano piha, po 17. uri pa nanjo ne posijejo več sončni žarki. Verjetno zaradi boljšega zračenja so line na različnih višinah. Ko govorji o gradnji kar 65 centimetrov debelih kamnitih zidov, se Alojz nasmejne. „Za dobro vezavo gradbenega materiala so Kalani uporabljali celo vino. A ne zato, ker kratek cementa še niso poznali ali ker je v vasi pogosto primanjkovalo vodo. Očitno so bili slabli klettarji in se jim je vino večkrat pokvarilo.“

Tega za današnjega gospodarja ne bi mogli trditi, se pa morda lahko prav slabemu kletarskemu znanju svojih prednikov zahvali, da je nekdanja cerkvena zidanica kljub svoji starosti še vedno tako trdna.

M. BEZEK-JAKŠE

Alojz Vidmar pred vhodom v nekdanjo cerkveno zidanico

PROBLEMI - Eden od Gradčanov, ki je na zboru krajanov, ki je bil v Gradcu, preden so začeli praznovati krajevni praznik, da mu ni takšen urnik prav nič všeč. Ko je praznik, naj bi nameč praznovali, namesto da se ukvarjajo s problemi, ki so sicer pereči in prav zaradi tega ne bi, če bi se jih resno lotili, do polnoči končali se je ali pa bi se na smrt skregali. Kdo ve, če niso prav zaradi tega sklica li zbra krajanov na praznik...

SLAVOSPEV - So pa na prej omenjeni prireditvi Gradčani metliščan župan Dragovan zapeli takšen slavospev, da mu je bilo najbrž žal, da se ni še začela volna kampanja. Kar pa seveda ne pomeni, da ne bo kakšnega verza uporabil tudi pred volitvami. In to morda prav v Gradcu, kjer so že imeli apetite po lastni občini.

NA VOLJO - Ponekod sanjanjo o tem, da bodo šli v Evropo, v metliščem podjetju Kolpa pa so tam že nekaj časa. Ne le po tem, da njihove izdelke mogoči kupiti po mnogih evropskih državah, ampak tudi po delovnem času. Režijske službe namreč delajo od 8. do 12. in od 13. do 16. ure, komercial pa še uro dlje. „Je tako,“ pravijo v Kolpi, „da smo vse bolj usmerjeni v tujino in moramo biti strankam na voljo ves dan.“ Skoda, da tako ne razmišljajo tudi kje druge. Na primer na bankah, pa četudi so stranke v glavnem le domačini. Ali pa morda prav zaradi tega.

REŠEVANJE - Gasilci so imeli pred dnevi na Krasincu precej nenavadno delo. Z dimnika so reševali štokljo, ki si je po nerodi zlomila nogo. Kljub trudu za lepotico ni bilo več rešitve. Bo pa zato za ovirek več bogatejše počilo gasilcev o letošnjem delu.

ČRNOVLAJSKI drobir

NEZANESLJIVOST - Ko so na jurjevskih igrah na Jurjevanju mladi med drugim tudi vasovali, je večkrat zatajil mikrofon. Še sreča, da v resničnem življenju za snubljenje niso potrebljeni mikrofoni, sicer bi se lahko zgodilo, da bi bilo še manj porok, kot jih je že sedaj.

PESIMIZEM - Ko je predsednica Društva kmečkih žena Griblje Anica Totter na nedeljski župljanski pozdravila navzoče, je dejala, da je vesela, ker so klub slabemu vremenu prišli v Griblje. A sonce je že pred njenim govorom, med njim in še dolgo po njem si jalo, kot se za konec julija spodbobi. Očitno je bilo torej, da je Aničin govor nastajal, ko je dejaval. Celo nedeljsko dopoldne je namreč v Gribljah ilo kot iz škafa in le največji optimisti so najbrž verjeli, da se bo tisti dan še pokazalo sonce. Totterjeva glede na to, kar je prebrala, najbrž ni bila med njimi.

NAVIJANJE - Na njivah med Gribljami in Krasincem se je v nedeljo pomerilo mnogo bolj ali manj spretnih belokranjskih oracev. Med njimi je bil tudi Tone Filak, večkratni belokranjski in slovenski prvak ali podprvak v oranju, ki bo letos že šestič zapored zastopal Slovenijo tudi na svetovnem prvenstvu oracev. Zadnji dve leti je poln avtobus njegovih belokranjskih navijačev odšel navijati zanj v Nemčijo in Francijo, kjer so z glasnim navijanjem, petjem in igranjem na frajtonarice zbuiali večjo pozornost ostalega gledalstva kot vsi orači skupaj. V Gribljah Filakov rojstni vasi, pa o navijanju in navijačih ni bilo ne duha ne slaha. Očitno so Griblje zanje predaleč...

Semiške tropine

PRIDELEK - Semiščani so bili od nekdaj znani po tem, da so zgodaj pospravili svoj pridelek. Tako je zanje obvezjal rek, da vse pospravijo zeleno, le ajdo belo. Tudi letos se tej svoji tradiciji niso iznenaverili. Bili so zgodni in pridelek so v glavnem že v kaščah in kleteh. Le da za spremembu od prejšnjih let niso zeleni, ampak rjava. Zaradi suše.

IZSELJENCI - Znani Semiščan Slavo Plut je na črnomaljskem Jurjevanju hotel ugotoviti, koliko izseljencev se je udeležilo pridelitev, ki so jo prav zaradi Belokranjcev po svetu prestavili za en mesec. Pa ni imel prave sreče z ugotavljanjem. Predvsem zato, ker izseljencev pač ni bilo v izobilju. In postal mu je kar žal, da se ni oblekel v obleko, ki si jo je pred leti izprisoli iz izseljenca v Kanadi. Bi vsaj njega imeli za belokranjskega Kanadčana.

OŠIROTELA TRTA - Cepič modre kavčine z mariborskega Lenta s 400 leti najstarejše trte na svetu so ob Vinski vigradi pred petimi leti zasadili tudi v bližini metliškega gradu. Takrat je bilo rečeno, da bo za trto skrbel predsednik metliške podružnice Društva vinogradnikov Bele krajine. Ker je od leta 1996 pomladila podružnica postala samostojno Društvo vinogradnikov Metlika, bi pričakovali, da bo za trto skrbel njen predsednik, če se seveda ne bi dogovorili drugače. A očitno se nikakor niso zmenili, kajti trto iz usmiljenja obreže, pognoji, okoplje, poškopi in priveže Ančka Gomolj, sicer deklica za vse v Belokranjskem muzeju, ki domuje v gradu. Pridelek pa v glavnem poberejo ptiči. Še sreča, da je Ančka tudi vinogradnica in dobro ve, kako se streže trtam. (Foto: M. B.-J.)

ZAHVALA

GRIBLJE - Društvo kmečkih žena Griblje se zahvaljuje vsem sponzorjem, ki so jim pomagali pri nedeljski prireditvi, imenovani Župljanski.

DRAGATUŠCI V BELTINCIH

DRAGATUŠ - Člani folklorne skupine Dragatuš so preteklo nedeljo na 30. mednarodnem folklornem festivalu v Beltincih zastopali Dolenjsko in Belo krajino. Sloga je predstavitev enajstih najboljih folklornih skupin, ki so jih izbrali na območnih revijah folklornih skupin.

Prenapihnjeni in neresnični očitki

Direktorica ZD Kočevje dr. Andreja Rako predstavila poslovanje ZD Kočevje in odgovorila na očitke dr. Pojeta - Zdravstvena postaja v Kočevski reki pred selitvijo?

KOČEVJE - "V zadnjih dveh letih smo v Zdravstvenem domu Kočevje sanirali izgubo, ki je po zaključenem računu za leto 1997 znašala 39 milijonov tolarjev," navaja kot pomemben dosežek direktorica dr. Andreja Rako. Lani in predlani je bilo tekoče poslovanje ZD pozitivno, izgubo iz preteklih let pa so krili deloma z dobičkoma iz leta 1998 in 1999, ki sta znašala 14 in 4,5 milijona tolarjev, deloma pa v breme kapitala.

"Kredit, ki smo ga najeli leta 1998 v višini 30 milijonov tolarjev, bo v celoti poplačan leta 2003," pravi dr. Rakova, ki so jo kočevski občinski svetniki na zadnji seji potrdili za novo direktorico. Dr. Rakova s tem začenja v 52-članskem kolektivu ZD Kočevje svoj drugi mandat, ki si ga je pridobil po ponovljenem razpisu. Ob prvem razpisu je namreč svet zavoda za direktorja izvolil dr. Simona Pojeta, vendar občinski svet ob pomanjkanju podatka, zakaj so se odločili za zamenjavo dr. Rakove, ni dal soglasja k njegovemu imenovanju. Svetniki so ob tem izrazili obžalovanje, da je postopek imenovanja direktorja razdelil zapoštene v ZD v dva tabora, pri čemer pa jih je, sodeč po izjavah dr. Rakove, le manjšina na strani dr. Pojeta, ki njenemu vodenju in poslovanju ZD očita vrsto nepravilnosti - od zastarelih pravilnikov preko nepravilnosti v organizaciji dela do napačnega beleženja storitev.

"V ZD imamo organizirano urgrentno službo 24 ur na dan, pri čemer ob delavnikih skrbijo za nujno medicinsko pomoč zdravniki ob rednem delu, ponoči, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa dežurni zdravniki," pravi dr. Rakova in dodaja, da imajo takšno obliko organizacije dela že 7 let, saj se je pokazala kot najboljša za njihove razmere. Ob tem v odgovoru na očitek dr. Pojeta, da jim ZZZS plačuje za redno delo zdravnikov tudi ob sobotah, dodaja, da si ZD

zaradi tega ni pridobil presežka denarja oziroma da se ni okoristil, saj na urgenki delata dve sestri, za kateri pa jim ZZZS vse do nedavnega ni plačeval. "Sedanjo organizacijo dela bomo spremenili v skladu s pravilnikom o nujni medicinski pomoči, kar pomeni, da se bomo v prihodnjih nekaj letih kadrovsko okreplili," pojasnjuje in

dr. Andreja Rako

dodata, da bodo na novo zaposlili še enega zdravnika.

Dr. Rakova brez zadržkov odgovarja tudi na ostale očitke, ki so, po njenih odgovorih sodeč, prepričljivi ali celo neresnični. Prepričljivost velja tako za temeljne akte, ki jih pripravljajo na uskladitev z novo zakonodajo, kot tudi glede beleženja storitev. "Res je, da so

nam ob pregledu leta 1998 ugotovili okoli 50 odst. nepravilno beleženih storitev za splošne ambulante, vendar po tem nismo odstopali od slovenskega povprečja," pravi in dodaja, da so imeli ob zadnjem pregledu letos manj kot 15 odstotkov napak. Neresničen pa je podatek, kot pravi, da Telekomu dolgujejo najemnino za prostore zdravstvene postaje v Kočevski Reki, saj so mu dolg v celoti vrnili že lani. Je pa res, kot dodaja, da znaša najemnina preko 100 tisoč na mesec, zato skupaj s KS Kočevska Reka iščejo možnost, da bi zdravstveno postajo preselili.

M. LESKOVŠEK-SVETE

EN DAN BREZ PROMETA - Svet za preventivo in varstvo v prometu občine Kočevje je v četrtek v mestu ob Rinži pripravil odmerno akcijo z nazivom En dan brez prometa. Že zgodaj zjutraj so za ves dan zaprli prometno ulico v mestnem jedru in na cesti dalli priložnost malčkom iz vrtača za njihovo ustvarjalnost; risali so na temo varnost v prometu. Občani so se po nakupu in opravila odpravili peš ali s kolesi, avtomobile so pustili na varnem tudi občinski svetniki in drugi lokalni politiki. V okviru akcije so predstavili še "zaletavček" (spuščanje voznika v avtomobilskem sedežu po tiru pri hitrosti enajst kilometrov na uro), zadnjo klop v avtomobilu za otroške sedeže. Mladi kolesarji so se z neoporečnimi kolesi in izkaznicami v spremstvu policije vozili po mestu; prvih 60 je prejelo kolesarsko čelado. (Foto: M. G.)

Gramiz bo zaključil tretjo fazo

Gradbeno podjetje Grosuplje se izogiba predaji gradbene dokumentacije - Obseg in finančno težo dela bo ovrednotil sodni cenilec gradbene stroke

KOČEVJE - Gradbeno podjetje Grosuplje, ki je bilo leta 1998 izbrano za gradnjo nove osnovne šole v Kočevju po sistemu ključ v roke, je že lani zahtevalo dodatna sredstva, do katerih po trdnem prepričanju investitorja, to je občine Kočevje, niso bili upravičeni. Ves čas so skušali razliko v ceni (celo petdeset milijonov tolarjev) dokazovati z dodatnimi deli. Ko jim to ni uspelo, so pogodbo enostransko razdrli, češ da je gradbena dokumentacija močno pomanjkljiva.

Investitor je njihove zahteve vsakič spodbjal, zaradi prekinute pogodbe pa so pospeli postopek priprave gradbišča. Seveda je druga stran trdno prepričana, da ima svoj prav, in, lahko bi rekli, taktično zavlačuje postopek. Ker doslej niso dostavili vse dokumentacije za primopredajo, je sodišče, ob plačilu občine, imenovalo zapričeženega sodnega cenilca gradbene stroke zaradi zavarovanja dokazov na gradbišču.

Ta si je v petek ogledal gradbišče in ugotovil stanje na njem, predvsem pa obseg izvedenih del. Na podlagi pogodbe bo ugotovil, koliko denarja je bilo doslej porabljenega. To je postopek, da se gradbišče dokončno preda drugemu izvajalcu.

KOSMATINCI SE ŠE NAPREJ MNOŽIJO

RIBNICA - Natančno število medvedov, ki se klatijo po gozdnom območju od Turjaka do Kolpe, ne bo nikoli znano. Tudi najnovejše štetje kosmatincev - po Mali Gori naj bi se jih zadreževalo šest do deset - je prej domnevna kot resnica. Seveda so Ribnici še vedno v negotovih razmerah, saj je februarški dogodek v Kotu, ko je medvedka planila na domačina, še vedno nezaceljena rana. Lovci na drugi strani Jasnice, torej s Kočevskega, razlagajo, da so sosedje na ta račun odstrelili precej več medvedov, pri njih pa se zaradi tega puščine cevi letos niso še ogrele. V potrdilo svoje "ogroženosti" pa izstavlja naslednje pojasnilo: Na območju Kočevske Reke je pred dnevi 85-letni grof Karel Auersperg, sicer avstrijski državljan, kateremu se še cedijo slike po premoženju njegovih prednikov, gozdovi od Iga do Kolpe, ki vsaj enkrat letno preizkuša ostrino svojega očesa, čakajoč na plen, na prezi našel kar šest medvedov, ki so sli svojo pot.

ZMAGO SE PREDSTAVI

KOČEVJE - Dan pred razpisom državnozborskih volitev je Kočevje obiskal Zmagor Jelinčič, prvak Slovenske nacionalne stranke. Sesel se je s svojima kandidatkama za poslane državne zborove zbroja Alenko Jelenovič in Mileno Šterbenc, ki služita kruh v Zdravstvenem domu Kočevje. Zmagor je tako prvi "zanetil" predvolilno kampanjo na Kočevskem, ki bo potekala v naštevanju vsem dobro znanih hib in težav, kritikah občinske oblasti in zdajšnjih poslanice v državnem zboru. Konkretnih predlogov (razen že znanega pospoljevanja) kako oživiti gospodarstvo, itak ne bomo slišali. Pomembno je, da volitve bodo.

Kočevje navezujejo stike s Koroško

Denar evropske unije za obmejna območja tudi na Kočevsko - Končno pravilna razlaga preteklosti kočevskih Nemcev - Ureditev rudniškega jezera

KOČEVJE - Tričlanska delegacija občine Kočevje, v kateri so bili župan Janko Veber, direktor Radia Univox Uroš Novak, direktor gradbenega podjetja Obnova Franc Rupnik in podjetnik Avgust Gril in ki se zavzema za tesnejše sodelovanje rojakov z nekdanjo domovino, se je v Celovcu srečala z deželnim svetnikom Georgom Wurmitzerjem. Namen obiska je bil skušati ob pomoč tamkajšnjih politikov in gospodarstvenikov pridobiti sredstva Evropske (program Interreg III) unije za razvoj gospodarstva, infrastrukture in turizma. V okviru meddržavnega sporazuma Slovenija in Avstrije jih že prejemajo nekatere občine ob meji z Evropsko unijo.

M. G.

Kostelski rižni

FILMARJI SE VRAČAJO - Že pred tedni smo poročali, da na območju Kostela snemajo film "Varuh meje" in da je Kostel postal manjši Hollywood. Filmarji so nato odšli na snemanja v druge kraje, minuli teden pa so se v sredo še vrnili in ni rečeno, da je bila to zadnja vrnitev.

TURISTIČNA PATROLA - Konec julija je občino Kostel obiskala tako imenovana turistična patrola Turistične zveze Slovenije. Na območju Kostela se je zadržala ves dan 27. julija, si ogledala urejenost v tej občini ob južni meji, prometnice na tem območju pa se čistočo in urejenost gostišč. Kako je patrola to občino ocenila, še ni znano, predsednik Turistično-sportnega društva Kostel Stanko Nikolič pa meni, da bo očena ugodno.

V PONEDELJEK ŠOLA VESLANJA - Letošnja šola veslanja na Kolpi se bo začela 7. avgusta ob 10. uri. Zbirališče udeležencev je na kamp zemljišču. Šolo organizira Skok sport iz Ljubljane, v njem pa se udeleženci nauče upravljati s kajaki, kanuji in rafti. Zaključni izpit bo v soboto, 12. avgusta, ko bo tradicionalni rekreativni spust po Kolpi od Farce do Žlebov (13 km). Za vpis v šolo je prostih še nekaj mest.

TAMBURANJE VA KOSTELE - Turistično-sportno društvo in občina Kostel pripravlja za veliko mašo oziroma veliko Gospo, kot ji pravijo tu (gre za praznik Marijinega vnebovzetja) več kulturnih in rekreativnih prireditvev, ki bodo trajale od 12. do 15. avgusta, potekale pa bodo pod skupnim naslovom "Tamburanje va Koste". To bo mednarodni etno festival tamburaških skupin. Podrobnejše o prireditvah prihodnjič.

Do kdaj po starem?

Tržnica obratuje v neurejenih razmerah - Predloga podžupana in občinske uprave

KOČEVJE - Neurejena tržnica pod Likovnim salonom ob Rinži, ki je vse bolj obiskana, je že dalj časa črn madež kočevske resničnosti. Čeprav pod tržnico in njeno okolico trgovska dejavnost nemoten poteka, saj se tam izmenjavajo prodajalci suhe robe, tekstila, zelenjave, sadja, sadik, rib in še koga bi lahko nasteli, pa so sanitarni in higienske razmere za tržno obrt vsej prej kot primerne.

Občinske uprave si od leta 1990 naprej prizadevajo, da bi vendarle uredile osrednjo tržnico, ki si jo mesto Kočevje glede na velikost oziroma število prebivalcev vsekakor zaslubi. Razen pobud in ugotovitev, da tako naprej več ne gre, ter saniranja nujnih del se zadeve niso premaknile z mrtve točke. Pred leti je bil izdelan načrt za prenovo, vendar do izvedbe zaračunati denacionalizacije dela zemljišč okrog tržnice ni prišlo.

Predlog odloka o tržnem redu je predstavljal podžupan Janez Černič.

nač. Lahko ga razumemo kot premik z mrtve točke, čeprav ima svojo različico o ureditvi tržnice tudi občinska uprava.

Po Černičevem predlogu naj bi najprej sprejeli tržni red. Likovni salon nad tržnico bi nadomestili z razstavnimi prostori v Muzeju Kočevje ter v spodnjih prostorih krajevne skupnosti mesta. Novi prostori za likovne razstave bodo na razpolago v novi knjižnici, v avli osnovne šole, v obnovljeni gimnaziji ali kavarni.

Upravljalca tržnice, predlagata Černiča, naj bi dobili na podlagi javnega razpisa, ki bi kot koncessionar financiral njen obnovu.

Zupan Janko Veber je povedal, da še nimajo sprejetega koncepta tržnice. Obstaja samo idejna zasnova, ki ni nikjer potrjena. Po sprejetju predloga za projekt bi ga lahko oddali koncesionarju. Če bi prej sprejeli tržni red, torej po zaporedju, ki ga predlagata Černič, bi morali tržnico nemudoma zapreti, kar pomeni, da bi Kočevje ostalo brez prodajalne na odprttem. Kljub različnim stališčema se bo moral lokalna oblast kmalu resnejši lotiti urejanja tržnice, ki kazi mestno jedro Kočevja.

M. GLAVONJIČ

KAVARNA NA RAZPISU

KOČEVJE - Občinska komisija bo ponovila razpis za oddajo kočevske kavarne v najem, saj doslej niso izbrali najbolj ugodnega ponudnika. V kavarni bo mogoče pripravljati le hladne jedi, kar pomeni, da bo njena dejavnost nekoliko drugačna, zato je ponudnikov manj. Seveda pa ni bojazni, da je ne bi oddali. Sicer je prostor za trgovsko dejavnost v pritličju že dobil nevoga lastnika.

A. K.

MESAR IN CVETJE - Ta čas predsednika sveta KS Trebelno in podjetnika Marka Kapusa zelo pekli, ker jim neznanci uničujejo komaj postavljene table, ki označujejo arheološko pot Gorenji Mokronog. Domačini domnevajo, da se to vandalstvo dogaja, ker se Mokronajzarji in Trebeljanji že od nekdaj gledajo kot pes in mačka, pa se zato "hribci" uničujejo table "zabarjem", kot se včasih obkladajo, ker so ozemlje KS Trebelno opremili s tablami z mokronoškim grbom in še napisom, da gre za - mokronoško arheološko pot. Cvetan, tudi uspešen kot mesar in Kaps, sta si sicer povsem miroljubna pod prekrasnim cvetjem, ki ga je na Cvetanovem kozolcu v Mokronogu vzgojil Cvetanov hlevar oz. konjušnik. (Foto: P. P.)

300 milijonov tolarjev škode

Posledice suše prijavilo 718 oškodovancev v sevnški občini - Bo denar vsaj za sanacijo enega plazu?

LJUBLJANA - Na sedežu Državne komisije za odpravo posledic naravnih nesreč v Ljubljani je bil razgovor predsednici komisije gospa Sonja Beseničar in strokovnih delavcev Ministrstva za okolje in prostor s predstavniki občin, ki so jih prizadele suša, plazovi in druge naravne nesreče. Razgovora se je udeležil tudi direktor sevnške občinske uprave Zvone Košmerl. Pregledali so predano dokumentacijo o posledicah suše v naši občini, ki jo je prijavilo 718 oškodovanec v višini okrog 300 milijonov tolarjev.

"Dokumentacija je po prvih informacijah popolna, po reviziji državne komisije bosta znana priznani delež škode in višina sredstev, ki bo na podlagi interventnega zakona pripadla, upamo, tudi naši občini. Ker ima občina urejeno dokumentacijo in potren sanacijski program tudi za odpravo posledic poplav v letu 1998, bo občina kmalu prejela za odpravo posledic predlanskih poplav tudi drugo polovico sredstev, ki jih bo razdelila oškodovancem. Obstaja tudi možnost, da bo nekaj sredstev

interventnega zakona namenjenih tudi za sanacijo plazov, zato smo pregledali tudi dokumentacijo o plazovih v naši občini in se usklajevali glede možnosti za vsaj eno sanacijo iz teh sredstev. Občina vsako leto z lastnimi sredstvi saniča kar nekaj plazov, večje in tehnično zahtevnejše sanacije plazov pa zahtevajo temu primumero večja sredstva in jih brez pomoči države ne moremo kvalitetno sanirati," pravi dr. vet. med. Zvone Košmerl.

P. P.

(NE)VARNI PREVOZI OTROK

SEVNICA - Svetnik Zvone Tuhtar je v zvezi z varnostjo prevoza osovnosolcev opozoril, da imata boštanjska in Šentjanjska šola zelo stari vozili, zato je predlagal, da bi jima nekako pomagali do novejših, varnejših vozil. Tuhtar, tudi predsednik občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, je še predlagal, da bi čimprej pridobili dovoljenja za umirjanje prometa ob šolah na državnih cestah.

EKOLOŠKI SPUST PO SAVI - 8. spusta za čisto Savo, ki ga prireja PGD Krško od Sevnice do Jermanove skale pri Krškem, se je preteklo soboto udeležila stotinja ljudi z najrazličnejšimi plovili. Najbolj izvirno plovilo je bil - rekreativne F - 16 Jožeta Zidarja iz Breštanice. Med postankom so se udeleženci spustila na Pijavškeem pomerili v nogometu z domačini. (Foto: P. P.)

101. LETO JERNEJA KLINCA - Najstarejšega občana v sevnški občini Jerneja Klinca z Orehovala, sta natanko za njegov 101. rojstni dan obiskala sevnški župan, Kristijan Janeček in predsednik sveta krajevne skupnosti Sevnica, Bojan Lipovšek. Toda ker še ni bilo poldne,ata Jernej ni spil kozarca vina, ampak je samo nazdravil z gosti. Vsak dan sicer spiže ob malici dva do tri kozarce rdečega vina, najraje cvička. Zelo rad ima slanino, kot povedo njegovi sorodniki,ata sploh ni izbirčen pri hrani. Še najraje se spominja svojega rudarjenja v Franciji. Tudi na svoj rojstni dan pa je nameraval pokončiti travo v sadovnjaku ob železniški progi. Ima svoj red, ki se ga dosledno drži. (Foto: P. Perc)

O Udbi in megli v Komunali

Trebanjski občinski svetniki so se udarili ob poročilu nadzornega sveta Komunale - Spet umaknili povišanje cen komunalnih storitev - Dodatni oddelek vrtca v Mokronogu in Dobriču - Kdo ima koga za osla?

TREBNJE - Ni znano, kaj je vodilo svetnika SLS Alojzija Metelka, da je na 13. seji občinskega sveta prejšnji petek vztrajal, naj bi poročilo nadzornega sveta Komunale Trebnje S 14. točke dnevnega reda pomaknili proti začetku, vsekakor pa pred 5. in 6. točko, ko naj bi obravnavali odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini in se odločali o povišanju cen komunalnih storitev. Le špekuliralo lahko, da bi potem sejo končali še pozneje, kot so jo sicer (ob pol enajstih ponoči!), in da bi si pomladniki že spet izmislieli kaj, da teh točk ne bi resno obravnavali.

Metelko je klub pojasmil župana oz. občinske uprave, da imajo odloki po poslovniku prednost pred poročili, vmes še zavrnili očitek svetnika Petra Freliha (LDS), da njegov odbor za prostor, cestno in komunalno infrastrukturo ne dela strokovno. Župan Ciril Pungartnik je opozoril, da je odbor zavrnil obravnavo omenjenih "komunalnih točk" in da ne more prelagati odgovornosti na nadzorni svet Komunale. Napislo je 11 svetnikov na Metelkov predlog glasovalo za umik obeh komunalnih točk, kar je svetnik Brane Veselic (LDS) pospremil z besedami, "kdo bo pa odgovarjal za cene?" Trebanjski svetniki so, po pričakanju, "prekrizali meče" ob obravnavi poročila nadzornega sveta Komunale. Predsednik Alojz Kastelic je povedal, da ne želijo stvari zaostrovati, da pa so onemogočeni, ker jim uprava podjetja noče postreči z nekaterimi listinami niti noče plačati stroškov pravne pomoči odvjetnike. Uprava skuša po njegovih besedah zamegliti, ne pa pomagati pri razčiščevanju zadev.

Dejal je, da so jih delavci obvestili, da naj bi bil nadzorni svet tisti, ki jim želi odvzeti plače. Svetnik Marjan Pavlin je dejal, da je Komunala v sodnem registru zavedena kot gospodarska družba, d.o.o. Članji nadzornega sveta od leta 1990 do lani oz. predlani naj bi bil po njegovih besedah tudi Štefan Velečič, ki je na odboru za komunalizavil, da ne ve, če je bil član tega. Svetnik Metelko je pohvalil nadzorni svet in dejal, da je med svojim županovanjem dobro sodeloval z direktorjem Jarcem.

Župan je Pavlina spomnil, da je on podpisal odlok o tem, da je nadzorni odbor občine prevzel tudi funkcije nadzornega sveta Komunale. "Vodili ste občinski svet v tistem času, zakaj v dveh letih niste mogli nič 'pošlihati'?" Dejal je, da javni poziv oz. obvestilo nadzornega sveta delavcem, naj anonimno prijavljajo zadeve, daje vtis, kot da se gre kriminalistično službo. "Ne moremo počez govoriti o nezakonitatem delu. Predlagam, naj UNZ pregleda poslovanje za 5 let nazaj. Oni imajo strokovnjake. Nadzorni

svet pošiljal obvestilo svetnikom, ne pa tudi upravi in županu. Kakšne intrige se pa greste? Ste, Kastelic, enkrat prišli k meni," je vzrojil Pungartnik. Kastelic je odvrnil: "Mi smo bili proglašeni za Udbó, ko

• Peter Frelih in Olga Rahne, ki je v občinskem svetu zamenjala svetnika Janeza Slaka, ker je prevzel funkcijo direktorja občinske uprave, sta bila na lokalnih volitvah oba izvoljena na list LDS. A glede tega, kako daleč bi smel nadzorni svet brskati v preteklo poslovanje Komunale, sta si bila daleč vsaksebi. Rahnetova je za časovne omejitve, Frelih pa ne.

smo prišli v Komunalo! Odpoklic uprave je minimalno, kar je predlagal odbor za komunalno!"

Svetnik Pavel Jarc je vprašal, kaj je narobe v Komunali, ko pa zunanjji pravni strokovnjaki ocenjujejo, da imajo stvari primerno urejene. Članom nadzornega sveta so pripravljeni pokazati katerikoli dokument ob kateremkoli času, ne dovolijo pa fotokopiranja in odnajšanje listin iz podjetja. Če bi sploščoval stališče nadzornega sveta, da kot direktor ne sme podpisovati pogodb z delavci s posebnimi pogloblastili, bi bili 15. julija brez računovodkinje, je dejal Jarc, ki se mu ne zdi ravno lepo, da pripravljajo za njegovim hrbtom statut in še kaj. P. PERC

PROTI STIMULACIJI - Svetniki so soglasno potrdili odlok o stavbni zemljiščih v lasti trebanjske občine in odlok o obvezni splošni in občasnemu deratizaciji na območju občine. Dalj so soglasje za povečan obseg sredstev za delovno uspešnost za javna zavoda Zdravstveni dom Trebnje za Center za izobraževanje in kulturo Trebnje. Zaradi izgube pa tega soglasja niso izdali Dolenjskim lekarjam. Svetnik Frelih je dejal, da ne vidi kakšne posebne uspešnosti trebanjskega zdravstvenega doma. Dokler je standard 2500 krajovan KS Šentrupert pod ravno. "Ob smrti brata je morala zdravnicu urigrati, da je prišel resilec," je dodal posebno grenko iz kušnjo Frelih in spomnil, da so bile težave tudi z lekarino na Mirni. Župan Pungartnik ga je preknil, da je to že drug problem oz. tema, ki mora biti bolj strokovno obdelana, skupaj z zdravstvenim domom, kajti v tem primeru gre za nagrajevanje na osnovi neke bivalnosti.

KAMERA ODKRIVA - Med najbolj dejavnimi svetniki na pelkovi nočni seji sveta je bil gotovo

možak na fotografiji. Očitno je bil že sam precej utrujen od številnih replik in prizadevanj, da bi se ga župan le spet usmilil in mu dal besedo. Že spet, je završalo... (Foto: P. P.)

Sevnški paberki

TEORIJA - "Ko poslušam svetnike iz Mirnske doline, se spomnim teorije enakih želodcev, za katere vemo, kam je pripeljala Kitajsko," je ob razpravi o nadomestni gradnji doma športov v Sevnici v občinskem svetu povedal svetnik Tine Zupančič in še dodal, da ni cisto res, da bi bilo podeželje tako strašno zapostavljeno.

...IN OPERA - Svetnik SDS Stefan Teraž slovi kot realist in je na isto vižo pripomnil, da bi se moral predvsem poslušati in poskusiti dvigniti kakovost življenja v celi občini. "Sport ima v mestu drugačno vlogo, kot na podeželju." Ne more biti nekdo iz Zabukovja drugorazredni državljan, če mu ne pride opera peti pod oknom."

TUDI HVALA - Svetnik Jože Kunšek (SLS) je dejal, da mora pohvaliti Komunalno zaradi odvoza s metropolitom. Zadnje čase jo je toliko kritiziral, da bo lahko še nekajkrat pohvalil, če mu bodo direktor Bojan Lipovšek in tamkaj za posleni dali vsaj odpustke, če je ne bodo mogli pozabiti, da je Kunšek obožil komunalce, da so skorumpirani...

PREHOD Z GUMO - S polavtomatskimi zapornicami zavarovani, najbolj obremenjeni cestno-železniški prehod pri TVD Partizanu oz. Stillesu bodo ta teden posodobili z gumijasto podlogo (na posnetku). Naložba bo veljala

Slovenske železnice okrog 15 milijonov tolarjev. Podobno preobleko naj bi septembra dobil še prehod na državni cesti na Gornjem Brezovem, pri gostilni Kragl, kjer je bilo že veliko nesreč oziroma je med tire zdrsnilo kar nekaj jeklenih konjičkov. (Foto: P. P.)

NOV ASFALT DO ZABUKOVJA IN POKOJNIKA

SEVNICA - Občina Sevnica je prejela v podpis pogodbe o dodelitvi nepovratnih sredstev občini za izgradnjo objektov lokalne infrastrukture in sredstev za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij za leto 2000 v višini 33 milijonov tolarjev. S sredstvi, ki smo jih načrtovali že ob sprejemaju proračuna, bomo lažje zaključili velike investicije na lokalnih cestah v občini. Mimogrede: do Zabukovja in Pokojnika so prejšnji teden že položili asfalt, posodobljena cesta pa bo uradno odprt za sevnški občinski praznik.

KONCERT SKUPINE ARAKNE MEDITERRANEA

SEVNICA - Tukajšnja območna izpostava republiškega sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti priredi v okviru sevnškega Grajskega poletja 2000 koncert skupine Arakne Mediterranea. Skupina umetnikov prihaja iz Lecceja v južni Italiji in bo ob glasbi in plesu prikazala običaje te pokrajine, imenovane tudi salenska Grčija. V primeru slabega vremena bodo koncert, ki naj bi se pričel v petek, 4. avgusta, ob 20. uri v grajskem atriju, prestavili v Lutrovsko klet. Vstopnice bodo prodajali uro pred koncertom.

POKRITOST Z GSM SIGNALOM BOLJŠA

SEVNICA - Ker krajevna skupnost Zabukovje od Mobitela ni dobitila nikakršnega odgovora na pobudo, da bi z GSM signalom pokrili območje KS Zabukovje, saj gre za dokaj pomembno tranzitno območje ob Sevnici od Sevnice do Planine, je svetnik Jože Kunšek predlagal naj podobno zahteva še občini. Na županov dopis Mobitelu, v katerem se zahvaljuje v imenu prebivalcem Mirnske doline Mobitelu, ker so maja letos izboljšali pokritost z GSM signalom na tem območju, in izraža upanje, da bodo to čimprej poskusili urediti še v severnem delu občine, je Anita Gregorc iz Mobitela odgovorila, da imajo v načrtih postavitev bazne postaje na RTV pretvorniku Sevnica in izgradnjo še ene bazne postaje v centru Sevnice za potrebe samega mesta.

Če česa manjka, je to prostor

V varstveno-delovnem centru ni pravih počitnic - Lidija Žnidrišič: več prostora za bivalno skupnost - Sevniška enota na bolje - V Brežicah jih je zdaj čaka 10

LESKOVEC PRI KRŠKEM - Varstveno-delovni center Krško-Leskovec organizira tudi v tem času varstvo vsak dan, kar pomeni da sprejema varovance, če ti tudi kljub svojim poletnim počitnicam želijo priti v zavod.

Zivahen utrip v hiši kaže, da počitnic v pravem pomenu besede v ustanovi ne pozna niti v tem letnem obdobju in da bi mnogi center pogrešali. Po besedah Lidije Žnidrišič, v.d. direktorce Varstveno-delovnega centra Krško-Leskovec, je povpraševanje tudi po bivalni skupnosti, ki deluje v Leskovcu v sklopu centra. "V bivalni skupnosti je redno vključenih 6 varovancev. Čim prej moramo pridobiti denar za adaptacijo stavbe, ker je vse več potreb po bivalni skupnosti. Dva primera za sprejem v bivalno skupnost imamo evidentirana, a žal ljudi ne moremo sprejeti, ker gre za posameznika s telesnimi okvarami, na vozičku. V bivalni skupnosti imamo ćedalje več tudi občasnih nastanitev," pravi Žnidrišičeva.

VDC Krško-Leskovec bo proti koncu leta verjetno dobesedno proslavl odhod svoje podružnice v Sevnici v nove prostore, saj skupaj z varovanci težko čaka na selitev. Po besedah Žnidrišičeve bo selitev sevniške enote ugodna za tamkajš-

nje varovancev, ker bodo novi prostori blizu železniške in avtobusne postaje in s tem razmeroma lahko dostopni. Predvsem pa je pomembno, da se v Sevnici 22 sedanjih varovancev v osebje selijo v delovno-bivalno okolje, ki ustrez predpisom. Po selitvi bo VDC lahko v Sevnici dodatno vključil 10 odraslih oseb, ki jih zdaj žal ne more sprejeti, ker, kot rečeno, ni prostora.

Bolj nejasen je razplet v Brežicah, kjer VDC Krško-Leskovec letos še išče primerne prostore, ki bi jih najel in v njih odprl svojo brežiško enoto. "Potrebe po takem zavodu so v Brežicah velike, saj 10 ljudi že zdaj čaka doma, ker jih nimamo kam vključiti. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve smo seznanili s temi potrebami in je pripravljeno plačevati najemnino za prostore, vendar dokler prostorov ne bo, ne bo dalo denarja," pravi Žnidrišičeva. Eden od odgovorov na vprašanje, zakaj za brežiško podružnico VDC Leskovec Krško, še ni prostorov, je, da se

posamezni lastniki težko odločajo, da bi za posebne potrebe varstve-

• Svet zavoda Varstveno-delovni center Leskovec je na prvi seji v juniju pozval krškega župana, naj odgovori, zakaj še ni, kljub objektoma cvetličarne in pošte v delovno-bivalno okolje, ki ustreza predpisom. Po selitvi bo VDC lahko v Sevnici dodatno vključil 10 odraslih oseb, ki jih zdaj žal ne more sprejeti, ker, kot rečeno, ni prostora.

no-delovnega centra uredili prostore, saj nima jamstva, da bodo na javnem razpisu izbrani prav oni.

M. L.

POT ŠTIRIH SLAPOV - Tudi sevniški župan Kristijan Janc z družino je bil navdušen nad lepotami in priaznimi domaćini, med katerimi je bil tudi spremjevalec Vidko Budna. Ta je opozoril na rastišča redkih rastlin na Bohorju pa še na geološko zbirko na OŠ 14. divizije in premogovniški rov. (Foto: P. Perc)

Med slapovi Bohorja

Turistično društvo Senovo na južnem pobočju Bohorja uredilo Pot štirih slapov - Redke rastline in živali

SENOVO - Več kot 400 prostovoljnih ur in okrog 800.000 tolarijev so marljivi člani Turističnega društva Senovo porabili za ureditev, označitev Poti štirih slapov na južnem pobočju Bohorja ter za izdajo brošure in zloženke. Uradno so jo odprli prejšnjo soboto s triurnim pohodom le po enem izmed treh možnih krajših delov poti.

Nakar se spremeni konstelacija zvezd, evropskim komisarjem se podreje kupček. Oni iz vlad so zatem politično prebukirani. Tako, tudi če so "najboljši". Posavcem, kaj obljudili, jim tega ni treba dati, ker jih pač več ni na odru najnovejše zgodovine, ali pa imajo že drugo vlogo v neki drugi predstavi, v kateri bodo spet obiskali kategore od slovenskih krajev in ga razglasili za "najboljšega".

Posavci delavnih poreklu in vzgoji, si pred obiskom Onih iz vlad in tudi že poznene na lastno pobudo in v lastnem soku, bi se reklo znoju, gradijo svoje ceste, poti, vinske ceste in druge dobrine, ki so tudi narodnospodarske. Gradijo deloma z državnim denarjem, vendar na lastno pobudo, nekako udarniško, prostovoljsko, madona, skoraj socialistično kolektivno.

Blagor Ljubljani, ki ima tako Posavje. Blagor prestolnici, ki ima tako obrobie. Blagor Sloveniji, ki ima take Slovenske, da so takoj, ko so na Slovenskem zlezli iz zibke in se začeli plaziti proti kuhlici, že nekaj brskali in gradili na slovenski zemlji in to nadaljujejo skozi puberteto, ob prvem randiju do poroke in naprej.

Ko je beseda o cestah v Posavju. Nedavno odprta vinska cesta nad Kostanjevico je eden od prvakih dokazov, da imajo tukajšnji ljudje radi svojo dejelo in da zaradi take zvestobe očetnjavlj vsem vladnim možem nekaj let še ni treba biti v skrbih za svetlo prihodnost posavskega podeželja. Seveda če so mislili biti v tovrstnih skrbih.

M. L.

Predsednik TD Senovo Tone Petrovič opozarja na zanimivosti ob poti, na mlin, slap, ki je nudil med 2. svetovno vojno zaščito partizanski tehniki Franceta Prešerna, osamelec v obliki igle, na desni strani Blanščice... Pri turistični kmetiji Žveglič je na voljo ogled rudnik svinca in cinka, sobotne po-hodnike pa je pot privedla tudi do t.i. Ajdovskih peči. Jablance so tudi najboljše izhodišče za pot do slapa Ubijavnik, od koder po strmi "grebenki poti" lahko prideš do koca na Bohorju. Za tiste z največ

SEDMINE IN SVATBE

MOSTEC - Pred dnevi je v eni tukajšnjih gostiln sedela skupina delavcev nekdanjega močnega in velikega trgovskega podjetja Posavje Brežice. Na prvi pogled je bilo videti, da so imeli praznovanje rojstnega dne, čeprav nekako kislih obrazov. Vendar, kot so povedali, so imeli "sedmino". Posavje sedmino, Mercator Ljubljana pa svatbo! Posavje Brežice je bilo namreč eden od Mercatorjevih poslovnih plenov južno od Ljubljane.

“Škoda, da bi šlo v pozabó”

Na Banovi domaćiji v Artičah spet slama - Krovcev iz Prlekije

ARTIČE - Na Banovi domaćiji v Artičah bo gospodarsko poslopje kmalu vse pod slamnato streho. Tako je videti, saj Anton Golnar urno polaga slamo, kjer so bile do zdaj že nekaj let valovite plošče in druga kritina.

"Tako debela slammata streha, kot je tale v Artičah, gotovo zdrži 30 let," pravi Golnar, ki je pokrival v Artičah tudi v nedeljo, ko je bila v vasi "Mlačva na Banovi domaćiji". Slamo za streho je Golnar pripejal s seboj iz Sovjaka pri Sv. Juriju ob Ščavnici, s tem da so v Artičah tudi sami letos posejali ter uspešno poželi in omatali rž.

Banova domaćija je ena od vse številnejših stavb, ki jih širok Slovenije v zadnjem času pokriva Anton Golnar. "Pokrivam stare hiše in gospodarska poslopja, glavnem tisto, kar je spomeniško zaščiteno in mora imeti slammato streho. Dobre slame je za zdaj dovolj. Če bo streh več, bo problem, kje dobiti slamo," pravi Golnar, ki je letos imel samo rž posejane hektar.

Krovcev za slammate strelje ni prav veliko. Golnar se za to rokodelstvo ni odločil po naključju, kot pravi. "Imel sem več

Anton Golnar

možnosti, kaj bi delal. Lahko bi šel za zidarnja, na primer Pa sem se odločil za krovcev. Pokrivanje strelje s slamo je posel, ki izumira, ampak je škoda, da bi šel v pozabó. Tega dela nihče ne dela rad, ker se kadi in ker pika," pravi Golnar. V solo za krovce se jih je skupaj z njim vpisalo sedem, vendar je edini od njih ostal in se lotil pokrivanja strelje. Solo za krovce je v njegovih vasi organizirala ljudska univerza iz Gornje Radglove.

M. L.

Bolj zagnani prej na vrsti

V Zavodah nad Kostanjevico nov odsek Podgorjanske vinske ceste - "Pomembno, kako je ob cesti"

VINSKE CESTE CESTE NEKAJ VEČ - Na Zavodah nad Kostanjevico po najnovejšem odseku Podgorjanske vinske ceste sicer že vozijo nekaj mesecev. Trenutek za slovesno otvoritev je napočil v četrtek popoldne. Pri rezanju traku so sodelovali (na fotografiji z leve): Ivo Jelenič, krški župan Franc Bogovič, direktor krške občinske uprave Franc Glinšek in Sonja Vrhovšek. (Foto: M. L.)

kovičem, predsednikom KS Kostanjevica na Krki. Rekel je, da je ceste na tako težkem terenu, kot je tu, težko graditi brez ljudi. Ljudje znajo graditi in so tudi tisti, ki dajejo denar in omogočajo gradnjo nekako s posojili. Brez odloga plačil se tudi tega odseka vinske ceste ne bi dalo zgraditi, kot se je dalo razumeti Herakoviča, ki se je zahvalil vsem za tako uvidevnost pri plačevanju računov za omenjeno cesto.

Mnogi od navzočih so se verjetno strinjali tudi z Milanom Hera-

M. L.

MEJA-GRANICA - Fotografija je s slovensko hrvaške državne meje pri Rigonca. Tabli (na posnetku) sta ob reki Sotli na desnem bregu. Popotnik, ki gre ob reki, se nenadoma znajde pred slovensko ali hrvaško tablo, odvisno je, iz katere smeri pride. Tabli sta ob reki obrnjeni tako, da nedvoumno sporočata, da meja ni na reki, ampak da poteka nekje drugje. Kje je meddržavna razmejitev, iz tabel tako ni razvidno, tudi drugače je nejasno, kje se konča Slovenija in kje začne Hrvaška. Slovenska tabla je bolj zaraščena, torej manj kričeča kot hrvaška? Zgolj igra narave ali dokaz o tem, kaj si kdo misli o meji? (Foto: M. L.)

Nedorečena usoda Kolpinega obrata

Devet let po osamosvojitvi Slovenije v metliški Kolpi še vedno ne vedo, kakšna bo prihodnost njihovega obrata v hrvaških Radatovičih - Bodo novi vetrovi na Hrvaškem pospešili reševanje?

METLIKA - V metliškem podjetju Kolpa ocenjejo, da bodo v svojih vseh treh proizvodnih programih ostali v koraku s svetovnimi proizvajalci. Pri Kolpa san naj bi ohranili sedanji obseg proizvodnje kopalin in tuš kabin, medtem ko naj bi precej povečali proizvodnjo masaznih kadi in tuš kabin ter pohištva. Program kerocka je šele na začetku razvoja, zato načrtujejo, da se bo v naslednjih petih letih obseg poslovanja podvojil. Največ težave pa so s programom Kolpa ker, ki se od leta 1991 krči.

Program kolpa ker, v katerem izdelujejo kuhinjska korita, imajo namešči v hrvaških Radatovičih. Vendar je usoda tega obrata, klub temu da je od osamosvojitve Slovenije minilo že več kot devet let, še vedno nedorečena. Kot je pojasnil predsednik uprave Kolpe Mirjan Kulovec, je Kolpa že pred petimi leti delala cenitev radatoviškega obrata, iz katere je razvidno, da je slovenska stran vanj vložila 98 odst., hrvaška pa 2 odst. „To je podpisala tudi meddržavna komisija, v kakšni višini pa bo Hrvaška pripravljena to sprejeti, v Kolpi ne vemo. Menimo pa, da nam bodo pustili večinski delež. Sedaj smo namešči 55-odst. lastniki, ostalo pa je v lastništvu Slovenske razvojne družbe. Glede na nove vetrove na hrvaški strani upamo, da bo problem Radatovičev rešen do konca letosnjega leta. Sedaj je predvsem težaven status ljudi, ki delajo v radatoviškem obratu, saj ni nikakrš-

nega akta, ki bi to urejal. Tako je precej odvisno od dobre volje ljudi,“ je potarnal Kulovec.

V Radatovičih je zaposlenih 25 delavcev iz Hrvaške, saj bi Slovenci potrebovali delovno dovoljenje. Sicer pa ima Kolpa z obratom v Radatovičih tudi težave, ki so sredi Slovenije težko dojemljive. Gre za prevoz iz Metlike do Radatovičev in nazaj. Če bi žeeli prečakati slovensko-hrvaško mejo na mednarodnem mejnem prehodu v Metliki in se peljati do Radatovičev po hrvaški strani, bi potrebovali poldrugo uro. A po tej poti s tovornjakom sploh ni

mogoče priti na cilj, ker cesta preprosto ni primerna. Seveda obstaja tudi mnogo krajsa pot, ki iz Metlike do Radatovičev traja le 10 minut, cesta pa je asfaltirana in primerna za vsako vozilo. Vendar ta cesta prečka zeleno mejo, kjer so le table z napisom „Pozor, državna meja!“ in nikakršnih mejnih uslužbencev. Tudi zato je potrebne veliko potprežljivosti in dobre volje ne le v Kolpi, ampak še marsikje drugje.

Vendar v Kolpi še vedno ostajajo optimisti in pravijo, da se bo, če se bo radatoviški primer zanje resil ugodno, zagotovo ustavilo tudi zmanjševanje proizvodnje. Če pa bi pri izdelavi pomivalnih korit dobili strateškega partnerja, bi z vlaganjem v nove modele povečali zmogljivost obrata in s tem tudi proizvodnjo.

M. BEZEK-JAKŠE

Septembra zapora cest?

Tovornjakarji bodo izhod iz krize verjetno iskali s stavko
- Premier in minister ignorirata pisma

NOVO MESTO - Sredi septembra bo Dolenje nekje na avtocesti pričakala zapora ceste s tovornjaki, če se premier dr. Bajuk ne bo odzval na zadnjega izmed 15 pisem, ki mu jih je postal Sindikat avtovoznikov in lastnikov gradbenih mehanizacij (SAS). V njem zahtevajo osnovanje vladne pogajalske skupine, ki bi s SAS-om spremenila položaj gospodarske zbornice in vlade do njih, položaj prevoznikov na trgu prevoznih storitev, zakon o prevozih v cestnem prometu, pravilnik o delitvi dovolilnic in proučila predlog o ustanovitvi zbornice avtovoznikov. Vse to je vrla obljudila že lani v trojanskem sporazumu, vendar je sindikat prepričan, da le na papirju.

Letos so se vključili v opremljanje inštituti za sodno medicino v Skopju; vrednost naložbe je osemdeset tisoč mark. Prisotnost na tem trgu in trgih sosednih držav jim bo omogočil podpis pogodbe s tretjim partnerjem iz Makedonije, podjetjem Enterier, a.d., iz Skopja. Poslovno-tehnično sodelovanje vseh treh podjetij bo potekalo na področju prenosa tehnologije, izobraževanja kadrov ter ob enotnem nastopu na makedonskem trgu. Pred kratkim so se prijavili na razpis za spodbujanje in pripravo projekta mednarodnega sodelovanja v letu 2000, prepričani, da bodo lahko z znanjem in stkanimi poslovnimi nitmi še bolj uveljavili slovensko gospodarstvo na tem trgu.

M. G.

Jože Pavlič

straciji) in razdeljevanje dovolilnic za mednarodne cestne prevoze. Vlada zahteva tudi posebno urejeno parkirišče za tovornjake: "Imeti mora oljne jaške, biti dovolj osvetljeno, celo varovanje bi morali imeti," pravi Pavlič, prepričan, da evropski standardi le niso tako visoki.

Ministrju za promet in zvezni mag. Antonu Bergauerju in predsedniku vlade dr. Andreju Bajuku bo SAS dal še nekaj dni časa, da odgovorita na njihova pisma, sicer bodo stavkali. Zagotovljajo, da sodelujejo v zapori ne bodo denarno kaznovani in da bodo na svoji že tretji stavki v zadnjem letu popustili še, ko bodo sprejeti konkretni sklepi.

M. RAPUŠ

Blagovni promet je usahnil

Po špediterske usluge v Metliko ali Jelšane - Marvnočno zapiranje Kočevske?

RIBNICA - V pondeljek, 31. julija, je podjetju za špedicijo in trgovino, Interfur, d.o.o., iz Gornjih Ložin pri Kočevju potekla carinska tranzitna garancija, kar pomeni, da je prenehal opravljati špeditersko službo na mednarodnem mejnem prehodu Petrina (občina Kostel).

Težave so se začele že pred poldrugim letom, s to trpkim resnicom (močno upadanje prometa) pa so bili pravčasno seznanjeni pristojni lokalni veljaki (župani občin Kostel, Kočevje in Ribnica), ministrstvo za notranje zadeve, carinska uprava in drugi, a zaman. Tako bodo morali poslej prevozniki s hrvaško strani, namenjeni na ta mejni prehod, po špediterske usluge v Metliko ali Jelšane pri Ilirske Bistrici, kar bo zanesljivo močno podražilo transportne stroške.

Podjetje Interfur opravlja špeditersko službo tudi v Ribnici, izpostavo na Petrinu je prevzelo leta 1992, seveda z namenom, da bi tudi to območje naše države s transportnimi tokovi še bolj zaživilo. Napovedi o povečanem blagovnem prometu po končanju vojne na Balkanu so segale tako daleč, da naj bi bila cesta od Reke čez Delnice in Kočevje pomemben koridor med Evropo in državami na oni strani Kolpe.

kuge velik kapitalski dobiček na delnico.

Kupčija, ki se obeta, vrliva precejšen optimizem in predstavlja veliko finančno "injekcijo" za naš siromašen borjni trg, hkrati pa posredno dvigne ceno drugim delnicam ter rojeva špekulacije, na primer glede tega, koliko bi bile ob morebitni prodaji vredne delnice Mobitela oziroma Telekomu. Konkretnih številk še ni slišati, veliko pa pove že dejstvo, da je skoraj usahnila ponudba Telekomovih delnic.

Zadovoljni so tudi delničarji novomeške Krke, saj je prejšnji teden skupščina družbe potrdila dividendo v višini 550 tolarjev bruto, kar je 22 odstotkov več kot lani, zaradi dobrih rezultatov poslovanja v letošnjih mesecih pa tržna cena po izteku pravice do dividende ni upadla, ampak se pri posameznih poslih povzpela tja do 26.000 tolarjev za delnico. Več bodo od prodaje iztržili tudi imeninski delnic Dane-serije C, ki se je te dni izenačila s serijo, ki je že dalj časa na borzi, po daljšem času pa se na neorganiziranem trgu spet trguje z delnici Laboda, katerih cena trenutno znaša 400 tolarjev.

MARJETKA ČIČ
Dolenjska borznoposredniška družba Novo mesto,
tel. 068/371 8221, 371 8224

Tekstilane Kočevje ni več

Kočevska tovarna se je bojevala skoraj 80 let, tudi s požari in bombnimi napadi, zdaj pa je dokončno klonila

KOČEVJE - Stečajni postopek nad dolžnikom Tekstilano p. o. Kočevje se je zaključil, organizacija pa je izbrisana iz sodnega registra. Tako je 10. julija sklenilo Okrožno sodišče v Ljubljani.

Tekstilana Kočevje, najprej komitentna družba za izdelovanje sukna in suknih izdelkov, potem pa delniška družba, je bila ustanovljena leta 1921, obratovati pa je začela leta pozneje. Družbo so ustanovili kočevski meščani, sodelovali pa so tudi češkoslovaški podjetniki.

To je bila srednje velika tovarna, ki ni zrasla na tekstilni tradiciji, temveč zaradi slovenskih in jugoslovenskih potreb.

Ob nastanku stare Jugoslavije (1918 - 1941) je zahodna meja od Slovenije odrezala okoli dve tretjini tekstilne industrije. Prodaja ni izpolnila pričakovanih, zato so že junija 1924 predstavniki upravnega sveta izdali protokol o sanaciji družbe. Do

leta 1941 so tovarno pestile težave, saj jo je 27. 1. 1935 prizadel hud požar, ki je povzročil, da je vseh 230 zaposlenih ostalo brez dela.

Med drugo svetovno vojno je bila nekajkrat bombardirana, ker je bila njena proizvodnja registrirana za vojaške potrebe. Zadnji bombni napad sta 10. 4. 1945 izvedli dve letali zavezniških enot - ameriških letalskih sil. Od konca vojne do leta 1995 je tovarna klub škodi uspešno poslovala, vse do uvedbe stečnjega postopka.

Tovarna, ki je zdaj ni več, je bila za Kočevje pomemben gospodarski objekt. V njej je bilo zaposlenih 300 ljudi, predvsem žensk, v nekaterih obdobjih pa celo več. Znali so poskrbeti tudi za sprostitev svojih delavcev, saj so imeli počitniške zmogljivosti v Novem gradu, Selcah, na Pagu in Krku ter se udeleževali športnih tekmovanj.

VIKTOR DRAGOŠ

ZA VEČJO PREGLEDNOST PRORAČUNA

SEVNICA - Ker je Kostak Krško podražil odvoz komunalnih odpadkov na deponiji v Starem gradu ter zaradi uvedbe taks občine Krško, so sevnški svetniki (le delno) potrdili predlog Komunale Sevnica za podražitev odvoza smeti za 20 odstotkov. Cene na deponiji v občini Krško so se namešči dvojnike kar za 26 odstotkov in tolikšno podražitev je predlagala tudi Komunala. Dejstvo je, da občina Sevnica nima svoje komunalne deponije in je vezana na odvoz odpadkov v sosednjo občino, ki svoje storitve seveda zaračunava, tak položaj pa so nekateri ocenjevali kot izsiljevanje in predlagali, da bi poiskali deponijo v občini, da bi vsaj denar ostal doma. Prevladalo je mnenje, da je še vedno manj zloraba plačevati smeti, kot pa imeti smetišče pred domaćim pragom. Cene bodo višje od 1. septembra.

Sinalco za desetletje

Frivit iz Mihalovca pri Dobovi z licenco za brezalkoholne piščake - M. Konnerth: "Ugodno"

ČATEŽ OB SAVI - Med novostmi na slovenskem tržišču brezalkoholnih piščak je tudi nedavni podpis licenčne pogodbe med podjetjem Frivit iz Mihalovca pri Dobovi in nemškim proizvajalcem piščaka Sinalco International iz Duisburga. Potem ko je Frivit pridobil ekskluzivno licenco za proizvodnjo in prodajo omenjenih brezalkoholnih piščak, so maja iz polnilnice v Brežicah poslali v trgovine prve pošiljke.

"V polnilnici Vina Brežice, ki je Frivitov pogodbeni partner, so napoldnili prvo serijo piščak v treh okvirih. Medtem ko smo prve pošiljke namenili zasebnim, manjšim trgovinam, bomo v prihodnji skušali priti tudi v večje trgovske sisteme," je napovedal na nedavni tiskovni konferenci Mirko Požar, Frivitov direktor.

V prvem letu načrtujejo prodajo milijon litrov piščak. Po Požar-

M. L.

SINALCO ŠE POMNI SLOVENIJO - "Ne gre za klasično trgovino, ampak za dolgoročno partnersko sodelovanje," je pridobitev Sinalcov licence za Slovenijo komentiral Frivitov direktor Mirko Požar (na fotografiji desno). Martin Konnerth (v sredini) je optimist, potem ko nedavno podpisana licenčna pogodba s posavskim podjetjem pomeni že četrto Sinalcovo vrtnitev v Slovenijo. Desno Miha Galic, vodja prodaje v Frivitovi sestrški firmi. (Foto: M. L.)

ŠIRITEV PROIZVODNJE

KOČEVJE - Občina Kočevje in podjetje Hurwits Cocks, ki izdeluje nogavice, so navezali stike z vodstvom Ljubljanskega Mercatorja. Prizadevajo si, da bi Mercator po ukinitvi centralnega skladišča v Kočevju oddal Hurwitsu v najem nekdanje prostore s površino 1000 kvadratnih metrov. Te dni je pripravljena pogodba, vendar še ni podpisana, saj se zainteresirani strani še dogovarjata o nekaterih podrobnostih, tudi o predkupni pravici bodočega najemnika. To bo prva faza v racionalizaciji tega podjetja, ki bo zmanjšalo skladiščne prostore v Italiji in jih bo imelo poslej v Kočevju. V drugi fazi pa načrtujejo prenos večjega dela proizvodnje prav tako v Slovenijo. Občina bi želela, da bi imelo podjetje lokacijo za svojo dejavnost nekje v Kočevju, po drugi strani se neuradno govorji, da bo proizvodnja stekla v nekdanjem Intesovem obratu v Prigorici, če seveda pride do nakupa.

Z laboratorijskim pohištvo v tujino

Tesnejše navezovanje stikov z balkanskim državami

KOČEVJE - Podjetje Sinpo, d.o.o., iz Kočevja s 25 zaposlenimi nadaljuje proizvodnjo nekdanje Opreme in se je v zadnjih dveh letih uveljavilo tudi na trgih nekaterih balkanskih držav. Najbolj sodelujejo s kupci iz Makedonije, vse več so dejavni tudi na Kosovu. Julija so v Skopju ustanovili svoje (v stodostotni lasti) podjetje. Za direktorja je bil imenovan hrvaški državljan s prebivališčem v Pulju Miroslav Mišković. Podjetje sledi navodilom vlade RS o vključevanju Slovenije v gospodarsko obnovo jugovzhodne Evrope, v okviru pakta o stabilnosti.

Prestižni program podjetja je laboratorijsko pohištvo.

Kot specializirani in najkompleksnejši proizvajalec tega pohištva in dopolnilne pohištvene opreme v Sloveniji oskrbujejo z izdelki osnovne in dopolnilne proizvodnje podjetja, tovarne, inštitute, visokošolske zavode, zdravstvene organizacije, šole in druge uporabnike njihovih storitev. Prodorni so tudi pri proizvod-

v.

M. G.

KAKO KAŽE NA BORZI

Simobil prekinil mrtvilo

Borjni posredniki so v teh poletnih dneh bolj kot s trgovanjem zaposleni z izpolnjevanjem administrativnih zahtev, ki jim jih je naložil Zakon o trgu vrednostnih papirjev, saj se je 28. julija iztekel prilagoditveni rok novim zahtevam.

Da ni trgovanje povsem zamrlo, je v teh dneh izdatno poskrbelo ponudba za odkup delnic Simobila, ki jo je delničarjem posredoval avstrijski Mobilcom. Za delnico je ponujenih 4.400 tolarjev, kar pomeni ob 9,3 milijonih delnic Simobila posel, vreden dobro 40 milijard tolarjev. Prvi odziv na prejeto ponudbo se je odrazil v zvišanju cen delnic tistih držav, ki imajo v svojem portfelju večjo količino delnic Simobila, katerih nominalna vrednost je 1.000 tolarjev. Med najbolj uspešnimi je bila delnica Medaljona, ki je potestotna lastnica Simobila, saj so cene pri posameznih poslih presegale 1.330 tolarjev, kar je 460 tolarjev oziroma preko 50 odst. več kot pred mesecem dni. Cena delnice Istrabenza se je po daljšem obdobju spet približala 2.800 tolarjem, prek 2.500 tolarjev pa je zrasla tudi delnica Intereurope. Med pidi je porast zabeležila delnica Kmeč

SREČANJE VINOGRADNIKOV

PETROVA VAS - Društvo vinoigradnikov Črnomelj bo pripravilo v nedeljo, 6. avgusta, ob 16. uri pri gasilskem domu v Petrovi vasi srečanje članov vseh treh belokranjskih društev vinogradnikov. Dr. Julij Nemančič bo predaval o pripravi na trgovat in negi mladega vina, predstavnik metliške Vinske kleti pa bo vinogradnike seznanil z letošnjim odkupom grozja. Srečanje se bo nadaljevalo z veselico.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek so branjeve na novomeški tržnici ponujale: česen po 500 tolarjev kilogram, čebulo po 50 do 250, šalotko po 400, zelje po 50 do 100, bučke po 100 do 200, stročji fižol po 400 do 700, suhi fižol v zrnju po 500 in svežega po 1000, solata po 300, rdeči pesko po 200, koren in kolerabu po 150, blitvo po 400, cvetačo in ohrov po 250, papriko za vlaganje po 140, papriko po 120 do 160, paradižnik po 150 do 200, kumare po 100 do 150, kumarice za vlaganje po 200 do 300, krompir po 70 do 80, jurčke po 1000 do 1500. Šopek peteršilja in pečetana je stal 50, tavčenčič 200, zavitek sadik rabiča 200 do 250, kožarac borovnic 500, košarica robit 150, kilogram jabolka 80 do 160, hruški 100 do 200, slive 160 do 200, breskev 80 do 120, nektarine 150, liter sadjevca 800, slivovke 1000, liter in pol domaćega kisa 200, kilogram medu 900 do 1000 in steklenička propolisa 300 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 83 do 3 meseca starih prasičev, 58, starih 3 do 5 mesecev, in 9 starejših. Prve so prodajali po 340 do 380 tolarjev kilogram, kar je 8.000 do 11.500 tolarjev za žival, druge po 280 do 330, kar pomeni 13.000 do 24.000, in tretje po 200 do 220 tolarjev kilogram, kar znaša 20.000 do 22.000 tolarjev za žival. Kokosi so prodajali po 650 tolarjev.

kmetijsko svetovanje

Zajedavske bolezni pri drobnici

Zajedavske bolezni so med domaćimi živali, posebno pri drobnici, zelo razširjene. Povzročitelji teh bolezni so notranji in zunanjiji zajedavci.

Zunanjiji zajedavci, med katere štejemo garje, uši, tekute, klope in druge, se nahajajo na koži, dlakah, volni in obnosnih votlinah. Notranji zajedavci so številjeni in se naseljujejo ter poškodujejo predvsem prebavila, jetra, žolčevod, pljuča in mišice. Sem spadajo želodčno - črevesne gliste, pljučne gliste, mali in veliki metljaj, trakulje in kokeidije.

Odrasli zajedavci izležejo veliko jajčec, ki se izločijo v okolje z blatom živali. Iz jajčec se ob ustreznih pogojih (direktno ali preko vmesnega gostitelja) izležejo ličinke, katere se naselijo na rastlinah. Živali se najpogosteje okužijo na paši z zauživanjem teh rastlin ali pa s kontaminirano mrvo in vodo. Zajedavskim invazijam so izpostavljene vse kategorije živali, posebno so dovezene mlaide pašne živali (jagnjeta, plimenske jagnjnice).

Škoda, ki jih zajedavci povzročajo v rejah, je lahko zelo velika in se kaže v slabšem prirastu mlaider živali, hujšanju živali, manjši mlečnosti, plodnostnih motnjah in večji dovetnosti za druge bolezni. Pri hujših oblikah pa lahko pride tudi do pogina živali.

Za odpravljanje zajedavcev je na voljo več različnih pripravkov - antihelmintikov. Da pa izberemo pravega, je potrebno pred uporabo pripravka odvzeti blato živali (en vzorec od odraslih živali in en vzorec od mlaider živali) in opraviti koprološko preiskavo ter se posvetovati z veterinarjem.

Odrasle živali preventivno tretiramo z antihelmintiki dvakrat letno - zgodaj spomladni pred pašo in pozno jeseni pred vhlevitvijo živali. Mlaide živali, ki so v času razvoja veliko bolj dovezne za okužbo z zajedavci, pa večkrat na leto.

Kako preprečimo nastanek bolezni oziroma ponovno okužbo?

S pravilno rabo pašnikov: pri tem moramo upoštevati pravilno obremenitev pašnika, izvajati pregonsko pašo, opravljati čistilne košnje čredink po obhodih. Tudi vmesna košnja za seno precej zmanjšuje število ličink na pašniku; s koprološko preiskavo blata, s katero ugotovimo vrsto zajedavca, ki je prisoten pri okuženi živali; s preventivnim zdravljem živali in rednim pregledom blata ter odpravljanjem zajedavcev pri mlaider živalih v času paše.

Obudili so spomin na žbularijo

V Gribljah pripravili prireditev, imenovano Žbularija, na kateri so, tako kot nekdaj, pripravljali čebulo za prodajo - Igor Hrovatič o vstopu Slovenije v Evropsko unijo

GRIBLJE - Griblje so bile nekoč vas čebularjev in čebularjev ali žbularjev, kot pravijo domaćini. Čebula, ki je na ravnih poljih okrog vasi zelo dobro uspevala, je prišloveda k preživetju marsikatere gribeljske družine. Z vozovi so jo tudi po nekaj dni skupaj vozili in prodajali po kranjski deželi, a tudi onstran Kolpe. Da bi obudili spomine na nekdanje čase ter hkrati popularizirali čebulo, brez katere menda ni dobrega kosila, so v Gribljah preteklo nedeljo pripravili že drugo Žbularijo.

Pri pripravi dobro obiskane prireditve so se v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo potrudili Društvo kmečkih žena Griblje. Združenje oračev Slovenije in Strojni krožek Bele krajine. Kako velik pomen so dali organizatorji prireditvi, dokazuju tudi to, da je obiskovalce in tekmovalce pozdravil črnomaljski župan Andrej Fabjan, ki je poudaril predvsem pomen CRPOV pri razvoju vasi. Slavnostni govornik pa je bil državni podsekretar na ministerstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Igor Hrovatič. Za mikrofon je prišel v gumijastih škornjih in delovnem kombinezonu, saj je bil tudi eden od treh sodnikov belokranjskega tekmovalja v oranju, ki se je odvijalo na drugem koncu

vasi. „Ko Slovenija koraka v Evropo, in večina potrjuje, da je to zato najboljši izhod, bo prav naše kmetijstvo najbolj na udaru. Ko bomo v Evropski skupnosti, bomo izgubili svojo kmetijsko politiko, in za vse, kar nam ne bo všeč, se bomo morali pritoževati v Bruselj. To bo za nas sicer olajševalna okoliščina, moramo pa zato toliko bolje pripraviti naše kmetijstvo za vstop v ES,“ je dejal Hrovatič.

Seveda ne bi bilo Žbularije brez prikaza pletenja vencev iz čebule. V tej spremnosti se je pomerilo šest ekip Društva kmečkih žena, kjer so se najbolje odrezale Metličanke, takoj za njimi pa Črnomaljke in Adlešičanke. Pripravili so tudi družabne igre, v katerih so kmečke ženske, ki so medse povabile tudi moške, prenašale vodo iz Kolpe, skakale v vrečah in vasovale. Tudi

v skupni uvrsttvitvi so bile najboljše Metličanke, sledile pa so članice društva kmečkih žena iz Črnomlja, Adlešičev, Dragatuša, Zilj in Gribelj.

M. B.J.

Obvestila in nasveti

Po žetvi žit je čas za setev strniščnih dosevkov. Strnišče je potrebno čimprej obdelati in zasejati, dokler je v tleh še dovolj vlage. Letos še posebej priporočamo setev krmnih dosevkov, saj se na način lahko pridelava veliko kakovosten voluminozne krme, ki bo domestila primanjkljaj osnovne krme, ki je nastal zaradi suše. Na voljo je široka paleta različnih dosevkov, ki jih izberete glede na lastne potrebe.

Pri nekaterih posevkah krompirja, ki je bil močno prizadet od suše opazamo, da se je pojavilo kaljenje gomoljev, obraščanje cime in ponovno cvetenje. Svetujemo, da posevke pregledate. Če je pojav kaljenja prisoten na večini gomoljev, svetujemo predčasen izkop, saj se kvalitetata kalečih gomoljev naglo manjša. Taki posevki ne bodo primerni za semenski krompir. Možen je tudi pojav steklavosti gomoljev.

SPRETNOST IN NATANČNOST - Pravila pri pletenju čebuljih vencev so bila zelo natančna; gorje tistem, ki se ni ravnal po njih. Čebulo so morali očistiti, jo skupaj z rženo slamo podati ženski, ki je pletla vence, ki so jih morali prav tako očistiti, na stojalo pa so jih lahko obešali le moški. Ekle so morale splesti devet vencev po deset čebul, ki so morale biti za dlan narazen. Ocenjevali so tako hitrost pletenja kot videz vencev. Na fotografiji ženske iz Dragatuša. (Foto: M. B.J.)

Živinorejec in čebelar

Vse živiljenje kmečki zavarovanec - Krave semeni z biki mesnih pasem - Predsednik Društva čebelarjev Dobrepolja

DOBREPOLJE - Iskati čiste živinorejske kmetije v tem delu Slovenije ni zelo preprosto. Kljub dobrim zemljim v ravnini, ženeta mlađe drugam (ne vedno) lažji zaslužek in redna plača v službi. Po besedah župana občine Dobrepolje Antona Jakopiča se vsa občina počasi spreminja v spalno naselje. Cene zemljišč so v tej demografsko ogroženi občini primerne tudi za tiste s tanjšo denarnico, delo in zaslužek pa si mladi raje poštejo v Ljubljani.

Zaslužek, katere kmetije najobiščem, sem prosila inž. Andoljša iz KSS Dobrepolje. Skupaj sva odšla v kraj Cesta, h. Godčevim. Gospodar Stane je kmečki zavarovanec, gospodinja Ana pa je upokojitev dočakala v Stolarni Videm.

Stane je bil osmi med devetih otrok. Vsi so si poiskali službe, on pa je ob nepokretnem ocetu od 16 leta upravljal kmetijo. Ko je pri 22 letih prevzel, sta bili v hlevu prizvani ena krava in ena telica. Kot sam pravil, ni imel niti "ta trdega" voza (gumarjev takrat ni bilo), da bi si pripeljal drva. "Tista leta, podobno kot sedaj, kmetovanju niso bila naklonjena. Slovenski kmet je šel v službo, da je plačeval davke in da mu ni bilo treba plačati kmečkega zavarovanja," pravi Stane. Vendar je ob trdem delu in z vero v tehnološki napredki začel z zidanjem hleva. Leta 1975 je dogradil hlev s 30 prizvimi in povečal svojo čredo, ki se je že pred tem obsegala 7 goved in konja. Sedaj ima v hlevu 9 krav črno-bele in rjave pasme, ostali prizvji so polni pitanje. Ima tudi nekaj sesnih telet, ki jih prodaja. Če teleta ne proda, ga priveže in spita do klavne teže.

BARBARA ŽAGAR

Ana in Stane Godec ob križanem sesnem teletu, ki ima stegna močno omiščena.

Ureja: dr. Julij Nemančič

S podatki o grozdju načrtovati predelavo

(Nadaljevanje)

Na gnilom grozdju se razvijejo mikroorganizmi hitreje, če je kislost jagodnega soka manjša oziroma če je pH višji. Podatek o pH grozdja (ki je nad 3.5) je za hitrost kvarjenja že kar paničen pri gnilu grozdja. Čim višji je pH, tem hitreje se razmnožujejo nezaželeni mikroorganizmi. Podatek o jesenski temperaturi nad 20 °C pomeni pri nagnitem grozdju gotovo kvarjenje jagodnega soka. Divje kvasovke tvorijo na gnilom grozdju nezaželeni produkti, npr. etilni ester acetene kisline, ki ga zaznamo v vonjanju in nas spominjamo na topila (kemijska). Acetene bakterije v takem primeru spremjamajo alkohol, ki ga tudi divje kvasovke tvorijo iz sladkorja gnilega grozdja, v ocetno kislino (cik). Zato lahko s kemično analizo jagodnega soka, po pecjanju gnilega grozdja namerimo že hlapne kisline.

Takšna analiza se priporoča tudi pred trgovitvijo iz vzorca gnilega grozdja. Poleg znane grozdne gnilobe, surovega botrytisa, se na ranjenem grozdju naselijo tudi druge splošno razširjene plesni, kot penicilium, aspergillus itd., ki so na začetku bele barve, nato črne, zelenle in roza. Te plesni niso nedolžne, ne samo zmanjšujejo količino grozdja, temveč poleg grenkega okusa proizvajajo strupe imenovane aflaktoni. Takšno grozdje moramo obtrgati zavreči, sicer bo vino grenko in povzročalo bo glavobol.

Kako ukrepati v primeru gnilega grozdja? Že v vinogradu je treba začeti trte, odstranjevati mora-

mo grozdje, ki začenja gniti, da bi pojavi gnilobe delno zaježili. Pri tem grozdju je priporočljivo organizirati delo tako, da bo grozdje v najkrajšem možnem času predelano. Če so hlapne kisline naraste do 0,4 g/l, kar smo že večkrat doživeljali v zadnjih desetletjih, je priporočljivo po razsluzevanju pasteurizacija, ki si jo lahko privoščijo nekatere velike kleti. Druga možnost je dodati aktivno oglje; in sicer damo na hektoliter neko gramov oglja, kolikor je odstotkov gnilega grozdja. Ne bo na robe, če dozo aktivnega oglja povzročimo, če vonjammo cik ţe na grozdju. Aktivno oglje deluje v nekaj minutah, zato je priporočljivo tako obdelani mošt na hitro prefiltirati. Čistost arome bo zradi tega bistveno večja.

Pri rdečem gnilem grozdju se priporoča hitro segreti drozgo (termovinifikacija). Tega postopka si majhni vinogradniki ne moremo privoščiti. Segrevanje drozge mora biti bliskovito, da encime ne utegnijo mošta oksidirati. S hitrim ogrejem drozge uničimo mikroorganizme in oksidativne encime in rešimo barvo. Včasih je stroka priporočala iz gnilega rdečega grozdja pridelati s hitro predelavo belo ali rose vino. Danes tega ne priporočajo več, ker so zahteve za neoporečnost in kakovost v bistvu bistveno večje kot včasih.

Do katere stopnje bomo stiskali drozgo, je odvisno od kakovosti grozdja. Prešanje torej prilagajamo grozdju, ne pritiski stiskalne.

Železno pravilo naj bo: "Čim bo zdravo je grozdje, bolj ga stisni!"

(Nadaljevanje sledi)

Dr. JULIJ NEMANIČ

KATEGORIZACIJA CEST

VIDEM - DOBREPOLJE - Po nekaj zapletih so v občini Dobrepolje sprejeli predlog odloka o kategorizaciji občinskih cest. Občinske ceste so kategorizirane kot lokalne ceste in javne poti. Lokalne ceste povezujejo naselja in se navezujejo na ceste enake ali višje kategorije ter tiste, ki povezujejo naselja v občini Dobrepolje z naselji v naslednjih občinah. Kot lokalna cesta je opredeljenih okoli 76 kilometrov cest. Javne poti so tiste, ki potekajo v naseljih in med naselji v občini, in tiste, ki potekajo med naselji v občini in naselji v naslednjih občinah. Za zemljišča, po katerih potekajo, je morala občina pridobiti soglasje lastnikov zemljišč, tista, ki so bila v predlogu, pa lastniki zemljišč niso dali soglasje, so bila črtna iz odloka. Kot javna pot je v občini Dobrepolje opredeljenih okoli 32 km cest in poti.

B. ŽAGAR

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Šampinjoni z zelenjavo

Predniki šampinjonov so kukmani, ki le občasno rastejo po travnikih in gozdovih. Umetno gojenje pa imamo na voljo vse leto. Kot vse gobe vsebujejo tudi šampinjoni na več vode, nekaj beljakovin in ogljikov hidratov ter vitamina B, in B₂, kalij, fosfor in železo. V 100 g šampinjonov je samo 24 kcal, zato so priljubljeni dodatek različnim zelenjavnim jedem z nizko energijsko vrednostjo. Med različnimi vrstami so najbolj znani beli šampinjoni. Največ aromati vsebujejo sveži, čeprav jih v hladilniku lahko shranjujemo dle časa kot druge gobe, vendor nikoli shranjene v plastični vrečki, ampak v

Prisluhnili prvinskosti hrastovine

Zaključek 18. mednarodnega kiparskega simpozija Forma viva, ki je potekal od 3. do 28. julija v Kostanjevici na Krki - Pet novih skulptur treh ustvarjalcev

KOSTANJEVICA NA KRKI - Dež, ki je v petek, 28. julija, proti večeru vztrajno zalival starodavno mesto na otoku reke Krke, je sicer spremil potek slovesnosti ob zaključku 18. mednarodnega kiparskega simpozija Forma viva, ni pa mogel odpakniti zadovoljstva organizatorjev, podpornikov, sodelujočih umetnikov, gostov z vseh koncov Slovenije in seveda Kostanjevičanov, da so pomembni kulturni dogodek pripeljali do uspešnega konca in tako znova potrdili, da Kostanjevica ostaja zvesta svoji žlahtni kulturni tradiciji.

Namesto na "Ta malem placu" pred najovejšo skulpturo, ki je skupaj s še štirimi drugimi, nastalimi na letošnji Formi vivi, dopolnila umetnostno bogastvo Kostanjevice, je slovesnost potekala v gostilni Kmečki hram. Pozdravna nagovora z besedami zahvale vsem, ki so pomagali pri izvedbi zahtevnega projekta, sta imela direktor Galerije Božidarja Jakca Bojan Božič in predsednik sveta kostanjeviške krajevne skupnosti Milan Herakovič, osrednjini govornik pa je bil višji kustos Marko Košan, direktor Koroškega pokrajinskega muzeja iz Slovenj Gradca. Z izbranimi besedami je spregovoril o štirih desetletjih slovenskih kiparskih simpozijev Forma viva in o ustvarjalnih dosežkih letošnjih udeležencev.

Po Košanovih besedah se izvorne zamisli Forme vive iz začetka šestdesetih let - kiparsko raziskovanje brez ideoloških ali tržnih omejitev, a s težnjo prisluhniti za konitostim avtohtonega gradiva in prvinskih izrazom okolja - na ponovno ozivljenih kiparskih srečanjih v Kostanjevici tenkočutno prilagajo zahtevam aktualnega družbenega trenutka, ko se ustvarjalci od tehničistične modernistične prakse obračajo k duhovnim vsebinam spomina. Zavezost iskanju poudarjeno intimnega, mentalnega sporočila plastike, in na drugi strani njena spomeniška funkcija na izbranih točkah v eksteriju sta sprožila vznemirljive ustvarjalne impulze, ki se kažejo v zanimivih rešitvah treh letošnjih ustvarjalcev. Čeprav so se vsi trije spopadli s povsem enakim materi-

alom, pričajo njihova dela o izrazito individualnih poetikah, skupno pa jim je občudovanje mogočnih hrastovih debel, ki jih niso sprejeli kot inertno konstrukcijsko gradivo, temveč kot "živo materijo" kiparskega izraza, ki zari s tolikšno mero prvinske energije, da so se v večji ali manjši meri osredotočili zgorj na oblikovanje večplastnega in simbolnimi poudarki prekvašenega prezentacijskega okvirja skulpture. V večji meri kot v preteklih letih so zato pri snovanju uporabljali tudi druge materiale.

Takšna je količarska ploščad s skrivnostnim domovanjem duš ob potoku Obrh, stvaritev ameriškega kiparja Jamesa Nestorja. Takšno funkcijo imajo tudi betonski in jekleni nosilci, na katerih nekaj decimetrov nad tlemi lebdi z minimalnimi posegi obdelano deblo v harniškega hrasta pred obzidjem samostanskega kompleksa, ki ga je ustvaril avstrijski kipar Johann Feilacher, avtor tudi več kot šest metrov visokih Vrat v pragozd na vpadnici v Kostanjevico in masivnega hrastovega obeliska pred gostilno Žolnir, ki sta ga skupaj z Golijo zasnova kot spomenik Resslu. Alegorični podtekst je že bolj izrazito prisoten v izjemnem delu nadarjenega slovenskega kiparja Darka Golije, ki v svoji večplastni pomenski strukturi, postavljeni na "Ta malem placu", povzema značilnosti pokrajine. „Golijevi“ delo je z enakovrednim statušom raznorodnih materialov in pomenskim tkivom, ki monumentalno kiparsko realizacijo v ambijantu obravnava kot subjekt in nič več kot objekt, svojevrstni novum ko-

stanjeviške Forme vive," je poučil Marko Košan.

V imenu ustvarjalcev se je vsem zahvalil Darko Golija in direktorju Božiču izročil ključe poštnih predalov, vgrajenih v njegovo skulpturo, z upanjem, da bo prebral predvsem spodbudne besede.

M. MARKELJ

KONCERT ZA DVOJE ORGEL

GLOBODOL - Četrti koncert iz cikla Koncerti ob svečah, ki poteka v Domu glasbene dediščine v Srednjem Globodolu, bo jutri, 4. avgusta, ob 20.30. Na sporednu je koncert za dvoje orgel. Nastopila bosta naša priznana organista Angela Tomanič in Milko Bizjak.

VRHUNEC Z BACHOM - V petek, 28. julija, zvečer, torej prav na dan 250. obletnice smrti enega največjih skladateljev vseh časov Johanna Sebastiana Bacha, je na osrednji spored letosnjega Festivala Brežice prišel verjetno eden najlepših koncertov. V enkratnem okolju stare samostanske cerkve v Kostanjevici je nastopil ansambel Oslo Baroque soloists iz Norveške, ki je pod dirigentskim vodstvom Shaleva Ad-Ela izvedel Bachov Pasjon po Janezu. V izvedbi osmih pevcev, ki so nastopili kot solisti in kot zbor, solista Guya de Meja kot evangelista ter enajstih instrumentalistov, ki so igrali tudi na nekaterih zgodovinskih glasbilah, je Bachova obsežna glasbena umetnina izvrstno izvedena in napravila močan vtis na številne ljubitelje stare glasbe, ki so tega dne prišli v Kostanjevico. Osrednji program Festivala Brežice se je zaključil naslednji dan v Viteški dvorani brežiškega gradu z nastopom ansambla Musica Antiqua Ambergensis in ansambla za historični ples La Flora. Na sliki: koncert v kostanjeviški samostanski cerkvi. (Foto: MiM)

Okno v prazgodovino bolj odprt

Letošnja arheološka izkopavanja na dveh velikih novomeških prazgodovinskih grobiščih, Kapiteljski njivi in Mestni njivi, postregla z zanimivimi najdbami

NOVO MESTO - Konec prejšnjega tedna so na Kapiteljski njivi v Novem mestu zaključili letosnja zaščitna arheološka izkopavanja, ki na tem prazgodovinskem grobišču potekajo že več kot petnajst let. Ves ta čas so izkopavanja vsakič znova postregla z dokazi, da gre za res izjemno arheološko najdišče, ki se zanesljivo uvršča med največja prazgodovinska grobišča v Evropi. Tudi letos je Kapiteljska njiva presenetila z novimi odkritji.

Kot je povedal arheolog Borut Križ, ki že dvanajst let vodi izkopavanja na Kapiteljski njivi, jih je zelo presenetilo, da se grobišče še kar nadaljuje na severozahodnem delu. Tu so lani prenehali izkopavati in so zaradi razmeroma redko posejanih grobov domnevali, da so dosegli rob grobišča, letos pa so v nadaljevanju naleteli na izredno veliko množino grobov. Domnevajo, da so načeli kar štiri nove gomile, s čimer bi skupno število gomil na Kapiteljski njivi znašalo več kot petnajst. Tudi po številu izkopanih grobov je bilo letosne leto izjemno. Odprili so 109 halštatskih in 10 latenskih grobov. Pri halštatskih gre v veliki večini za grobove iz 8. in 7. stoletja pr. n. š., torej iz obdobja prve faze večjih poselitev tega prostora na začetku tako imenovanega cvetočega novomeškega halštata. V moških grobovih so našli veliko železnega orožja, med drugim dve mahajri, zakrivilena meča, ki sta sorazmerna redkost. V ženskih grobovih je bilo veliko bronastega nakita, zapestnic, fibul, sponk, jantarnih in steklenih ogrlic. Slednjih je bilo sicer nekaj manj kot prejšnja leto, so pa zato v enem od bogatejših grobov našli veliko steklenih jagod takih oblik in pisanih barv, kakršnih doslej niso našli še nikjer. Presenetila je tudi lončena posoda, ki je po obliki prav tako ne pozna ne iz tega in ne iz drugih grobišč. Senzacionalnih najd situl letos sicer ni bilo, so pa letošnje najdbe z vidika stro-

Restavratorji Dolenskega muzeja in Zavoda za varstvo naravnih in kulturnih dediščin - obe ustanovi pri izkopavanjih zgledno sodeluje - bodo imeli polne roke dela z novimi najdbami, nekaj pa jih bo romalo tudi v znamenito restavtorsko središče v Mainzu, kjer vrhunski strokovnjaki obdelujejo le najpomembnejše evropske najdbe. Med njimi so vsako leto tudi najdbe s Kapiteljske njive, kar po svoje tudi potrjuje evropski slovesi tega najdišča.

M. MARKELJ

JAKČEV DOM ZAPRT

NOVO MESTO - Zaradi priprava na 6. Bienale slovenske grafične bo Jakčev dom zaprt za vse obiskovalce od 14. avgusta do 1. septembra.

KONCERT NA GRADU

PODSREDA - Jutri, 4. avgusta, bo ob osmih zvečer v okviru Glasbenega poletja na gradu Podsveta v grajskem atriju koncert Glarner Madrigalchor pod vodstvom dirigenta Niklausa Meyerja in klavirskoga tria St. Galler.

GLASBENIKI IZ KRAKOVA

V drugem ciklu koncertov Študentskega festivala bodo nastopili študentje Akademije za glasbo v Krakovu na Poljskem, in sicer čembalist Przemyslaw Fiugajski in trio La Dolcezza di Cracovia. S programom stare glasbe bodo nastopili v torek, 8. avgusta, na gradu Boženšperk, nato pa vsak naslednji dan do sobote, 12. avgusta, na drugem gradu, in sicer na Rajhenburgu, Otočcu, Piščah in na gradu Sevnica. Koncerti se bodo začeli ob 20.30.

ZAKLJUČEK FORME VIVE 2000 - Slovesnost ob zaključku letosnjega kiparskega simpozija. Na sliki od leve proti desni: kiparji Darko Golija, Johann Feilacher in James Nestor, kustos Marko Košan in direktor Galerije Božidarja Jakca Božič. (Foto: MiM)

Malološki grad so zavzeli slikarji

Likovna delavnica na gradu Mala Loka - Slikarji in slikarke ustvarjali na temo erotik - Razstava ustvarjenih del bo novembra v gradu in v Vurnikovi rotundi

MALA LOKA - Grad Mala Loka doživlja kar dvojno preobrazbo. Zunanjo, ko se pod skrbništvom sedanjega lastnika Dušana Sparovca počasi spreminja iz nekdanje napol ruševinske zapuščnosti v urejeno grajsko stavbo, in vsebinsko, ko se kot prizorišče najrazličnejših kulturnih dogajanj vse odločneje vpisuje na kulturni zemljived Dolenske in Slovenije.

Ves prejšnji teden, od 24. do 30. julija, je na gradu potekala prva likovna delavnica, ki sta jo pripravila zavod Arti in graščak Sparovec z namenom, da ob razstavah, ki so jih že do sedaj pripravljali na gradu, postane stalnica grajskega likovnega dogajanja tudi vsakoletno druženje poklicnih slikarjev, ki naj v sproščenem in mirnem okolju gradu ustvarjajo nova dela na izbrano temo, sadove delavnice pa kasneje predstavijo na skupni razstavi.

Tako je v sedmih dneh prejšnjega tedna na gradu Mala Loka ustvarjalo ves teden ali le nekaj dni petnajst slikarjev in slikark iz Slovenije, pridružil pa se jim je tudi likovnik iz Vojvodine. Format in likovna tehnika sta bila svobodna, za tematiko pa so tokrat izbrali erotiku. Izbor udeležencev prve likovne delavnice je pripravil umetniški vodja Dušan Lipovec, ki bo predvidoma novembra v gradu in sosednji Vurnikovi rotundi pripravil tudi razstavo, oblikoval katalog in mu napisal spremeno besedo.

Vlogo gostitelja je seveda prezel graščak Dušan Sparovec, ki je v skladu s svojimi življenjskimi nazorji dopustil, da si je vsak udeleženec izbral svoj kotiček v gradu in tam ustvarjal v delovnem ritmu, kot si ga je sam določil. V prostem času so se umetniki po lastni volji in nagibih tudi srečevali, pogovarjali,

Lojze Kalinšek

Metka Erzar

Vesna Plemelj

Dušan Sparovec

varjali in si izmenjavali izkušnje, v čemer je gotovo tudi eden od čarov takih slikarskih srečanj. Enakopravno so si razdelili tudi dnevne obveznosti, kot so kuhanje, pomicanje posode in druga opravila, ki so iz obveznosti postala včasih tudi vir zabave. Zaživeli so kot začasna večja družina. Nič ne čudi, da so bili prav vsi udeleženci delavnice navdušeni nad vzdružjem. K dobremu počutju so svoje prispevali tudi grajsko okolje ter seveda pomirjajoče zelenilo in sanjava mehkoba dolenskih gričev širše okolice.

Lojze Kalinšek s Spodnjega Brnika je na delavnici ustvarjal serijo aktov v malem formatu, začasni atelje pa je imel v spodnjih grajskih prostorih. Bil je navdušen nad vzdružjem v Mali Loki in zatrdil, da okolje gradu deluje zelo spodbudno na njeno ustvarjanje in da je likovna delavnica zanje lepo doživetje. Tudi za Vesno Plemelj, ki je v soboci drugega nadstropja slikala akte, je bilo grajsko okolje ust-

varjalo spodbudno. "Sam grad deluje zelo energično in že samo dejstvo, da si tu, daje dodatno ustvarjalno energijo," je dejala.

Zadovoljstvo umetnikov je seveda godilo gostitelju Dušanu Sparovcu, ki je s potekom prve večje likovne delavnice v organizaciji zavoda Arti zadovoljen. In če komu, potem po njega moralno grajsko okolje polniti z novo in novo energijo, saj je poln načrtov, kaj vse bo še privabil na grad. Sredi avgusta bo tu likovna delavnica za srednješolce, oktobra se bodo v tedenu otroka z barvami igrali najmlajši in

uživali še v lutkovnih predstavah. Sparovec pa misli tudi na duševno prizadete otroke, za katere ima v načrtu tudi likovno delavnico na gradu. Ob vsem tem se bo na Mali Loki zvrstilo nekaj razstav in literarnih večerov, morda bo začela z delom tudi keramična delavnica. Stalni gost malološke graščine Albert Marko Derganc pa ima ob snemanju kratkih filmov, ki občasno poteka na gradu, v načrtu tudi avdiovizualno delavnico. Na gradu Mala Loka torej letos ne bo dolg čas.

M. MARKELJ

STRASTEN KADILEC - V noči na 26. julij je neznanec vlomil v trgovino Mercator v Krški vasi pri Brežicah in ukradel 154 zavojev cigaret različnih znamk v vrednosti preko 413 tisoč tolarjev.

POŠKODOVANA AVTOMOBILA - Neznanec je na parkirnem prostoru v Klemečičevi ulici v Novem mestu v noči na 25. julij z neznanim predmetom poškodoval dva osebna avtomobila. Škoda lastnika T. L. znaša 20, lastnice E. L. pa 50 tisoč tolarjev.

IZTOČIL GORIVO - Lastnik avta H. K. iz Novega mesta je oškodovan za pet tisoč tolarjev, ker mu je nekdo iz rezervoarja iztočil okrog 12 litrov goriva. Avto je bil parkiran na parkirišču Belokranjske ceste v Novem mestu.

OB KOLO PRED HIŠO - 26. julija je neznanec z dvorišča stanovanjske hiše v Gornjih Laknicah ukradel 80 tisoč tolarjev vredno kolo, znamke Univega tip Sintesi, last A. K.

VLOM V ŽUPNIŠČE - Neznanec je 26. julija popoldne vlomil v brežiški župniški urad in iz predala pisalne mize izmaksnil 30 tisoč tolarjev.

DRAG AVTOŠTOP - C. G. iz okolice Novega mesta je 25. julija nekaj po eni uri ponoči avtoštopom pri avtobusni postaji Novo mesto. K njemu sta pristopila dva neznanca in ga prosila za vžigalnik, ko ga je dal, pa sta mu iz žepa srajce vzela denarnico z osebnimi dokumenti in 12 tisoč tolarjev.

OB OKRASNE POKROVE - Lastnica avta znamke VW Polo iz Straže je oškodovana za 25 tisoč tolarjev, ker ji je 25. julija nekdo z avta vzel vse štiri okrasne pokrove na parkirišču za Zavarovalnico Tilia v Novem mestu.

IZSILIL BANČNO KARTICO

KRŠKO - Oškodovani 34-letni D. L. iz okolice Krškega je 30. julija okrog 2.45 v Kolodvorški ulici srečal 27-letnega B. Š. iz Krškega. Slednji ga je prosil za nekaj denarja. D. L. mu je dal 1200 tolarjev, B. Š. pa je hotel, da mu izroči še bančno kartico, česar pa oškodovani ni hotel. B. Š. je oškodovanca udaril, zbil na tla in mu vzel kartico. D. L. pa mu je moral povedati geslo za bankomat. Osumljeni, ki so ga kasnejše prijeli in zoper katerega sledi kazenska ovadba za roparsko tatvino, je na račun oškodovanca dvignil 30 tisoč tolarjev.

SMETI KAR OB CESTI - Saj ni res, pa je. Kljub nenehnemu opozarjanju ljudi, naj stvari, ki jih ne potrebujejo več, ne zavrejo kamorkoli v naravo, ampak naj jih odpreljajo na organizirana smetišča, se to še vseeno dogaja. Ob počitniškem kolesarjenju ni bilo treba posebnega truda, da bi odkrili "črno" odlagališče ob glavni cesti Mirna Peč - Trebnje. V gozdu tik pred spustom proti Ponikvam se bohoti navlaka različne vrste: od odsluženih skrinj, pralnih strojev, gumijastih cevi do steklenic in manjših plastičnih izdelkov. Jo bo kdo odstranil ali se bo kup samo še večal? (Foto: L. M.)

Hrvaški tovornjak vozil orožarno

Novomeški policisti so med redno kontrolo prometa odkrili hrvaški tovornjak, poln vojaškega orožja: 154 ročnih bomb, 12 avtomatskih pušk M - 70, dva kalašnikova, 9 raketometov...

NOVO MESTO - Nobenih ocen ni, koliko orožja gre ilegalno skozi Slovenijo naprej na Zahod, glede na odkritja pretekli teden tako v Posavju kot na Dolenjskem, pa gotovo veliko. Sedmemu četu policistov Postaje prometne policije Novo mesto gre pripisati zasluge za ustavitev in nato prijetje hrvaškega državljanu V. D., ki je v svojem tovornjaku vozil dobesedno pravo orožarno. Gre za eno večih najdb orožja v zadnjem času pri nas.

V torek, 25. julija, so prometni policisti pri redni kontroli prometa ob 7.39 v Karteljevem ustavili hrvaškega voznika tovornega voznika V. D. Pri pregledu vozila, ki je izdelan za prevoz osebnih vozil

ENA VEČIH NAJDB OROŽJA PRI NAS - Najdeno orožje in razstrelivo je bilo v temeljito zavarovano pred vremenskimi vplivi in dobro pripravljeno za transport.

(avtovlake), so pod tovorno ploščo odkrili mesto, ki je bilo neobičajno zaprto s privarjeno pločevino. Zaradi suma, da je tu skrit prostor za tihotapstvo blaga, so vozilo prepeljali na PU Novo mesto, v raziskavo pa se je vključila tudi novomeška kriminalistična policija in strokovniki Centra za protibombno zaščito.

POZOR PRED PONAREJENIMI BANKOVCI!

KRŠKO - PU Krško beleži zadnji čas več primerov vnovčevanja ponarejenih bankovcev za deset tisoč tolarjev in sicer zlasti v trgovinah z živili na območju Brežic in Krškega. Ti bankovci so izredno slabe kvalitete, na otip bolj gladki, temnejšega tiska in brez vsakršne zaščite. Na splošno so slab ponaredek in so lahko prepoznavni. Policia opozarja, da bodite pozorni na denar in v vsakem sumu takoj obvestite policijo na številko 113.

NEZAKONITO STRELJANJE NA SRNJAKA

DOBRAVA PRI PODBOČUJU - 29. julija je neznanec z malokalibrsko puško nezakonito ustrelil srnjaka v gozdu Dobrava. Krivolovcu srnjaka ni uspelo odpeljati, saj ga je pregnal v bližini nahajajoči se lovec.

NAŠLI UKRADEN BMW

OBREŽJE - 52-letni Avstrijec se je 25. julija pripeljal na mejni prehod z avtomobilom znamke BMW. Policist je med postopkom ugotovil, da je bilo vozilo istega dne ukradenovo v Nemčiji. Zoper osumljence sledi kazenska ovadba za roparsko tatvino, je na račun oškodovanca dvignil 30 tisoč tolarjev.

Ilegalci vlamljajo

Opozorilo občanom

NOVO MESTO - Na območju Metlike in okoliških vasi je Postaja mejnje policije Metlike julija obravnavala kar nekaj primerov ilegalnih prehodov državne meje iz Hrvaške. Ilegalci so izvrševali kazniva dejanja, in sicer so vlamljali v vikende, kjer so prespalni in ukradli predvsem prehrambene izdelke. Obravnavali so tudi dve kaznivi dejanji odvzema motornega vozila, ko so ilegalci v Metliki in na Dolnji Lokvici ukradli osebni avto ter se z njim odpeljali proti Italiji. Po ugotovitvah ilegalci najpogosteje potujejo preko Rosalnic, Slame, Radovice, Radošev, Kamenice, Dole, Krmačine, Rakovca in Brezovice.

Policija opozarja občane obmejnike občin, da zavarujejo občne avtomobile, jih po možnosti opremijo z alarmimi napravami, zaklenejo, ne puščajo v njih predmetov in sploh avtomobile parkirajo na osvetljenih parkirnih prostorih. Obenem prosijo vse, naj bodo predvsem v nočnem času pozorni na osebe, ki bi bile lahko ilegalci, in v primerih, ko sumijo, da gre zanje, obvestijo policiste na tel. št. 113 ali 58-039.

ILEGALCEV VSE VEČ

POSAVJE - V noči na 28. julij je državno mejo nezakonito prestopila skupina 7 Irančanov. Policisti so jih izsledili in prijeli v bližini Bizeljskega. Podobno se je isto noč zgodilo še s štirimi Iračani pa štirimi Romuni, ki so jih dobili blizu Mokrič. V Zagrebu so se v tovorni wagon, naložen s hladovino, skrili trije Romuni, ki so jih našli policisti odkrili na mejnem prehodu v Dobovi, šest Romunov pa se je 30. julija že v Beogradu skrilo v strop wagonov. Tudi te so našli policisti pri mejni kontroli prijeli v Dobovi.

ostrostrelno puško z 10 naboji cal. 7,9 mm in še 60 takih nabojev. Kot je povedal načelnik Urada uniformirane policije PU Novo mesto Franc Zorc, so pri natančnem pregledu vozila našli še papirnat ovoj z neznanjo rjavno snovo, težko 3,6 g, za katero sumijo, da je mamilo hašč. Po besedah Stanka Pungerčarja z Urada kriminalistične policije, je tržna vrednost dobljenega orožja, ki je namenjeno največ v Italijo in drugi zahodne države, uporabljalo pa naj bi se v podzemiju za medsebojna obračunavanja, okrog sto tisoč nemških mark.

Vozniku tovornjaka V. D., osmisljenku kaznivega dejanja Nedovljene vrednotne in prometa orožja ali razstrelilnih snovi (čl. 310/I. KZ RS) - zagrožena kazen je od šest mesecev do pet let zapora - so odvzeli prostost in odredili ranj pridržanje. Zaradi bojazni, da bi kot hrvaški državljan zapustil Slovenijo in se tako izognil kazenskemu postopku, je bil priveden k preiskovalnemu sodniku Okrožnega sodišča v Novem mestu.

L. MURN

OBVEŠČANJE JAVNOSTI - Na novinarski konferenci so o najdbi vojaškega orožja spregovorili (od leve proti desni): Stanko Pungerčar, Franc Zorc in bombni tehnik Jože Plestenjak. Zraven je še Zdenka Likar, ki skrbi za odnose z javnostjo. (Foto: L. M.)

Trobec v zaporu še 14 let

Sodba novomeškega sodišča, ki je marca letos Metodu Trobca naložilo petnajst let zapora, pravnomočna

NOVO MESTO - V začetku marca je na Okrožnem sodišču v Novem mestu potekala glavna obravnavna zoper 51-letnega Metoda Trobca, znane po umoru petih žensk, za kar je lani odslužil dvajsetletno zaporno kazeno. Tokrat mu je ponovno - ker je Višje sodišče v Ljubljani pred dvema letoma sodbo prvostenjskega sodišča razveljavilo - sodilo za poskus umora sojenika v zaporih na Dobu leta 1992, in sicer Miloša Nemca. Trobec ga je iz maščevanja v času spremljana večkrat zabodel z nožem in ga nameraval ubiti, kar pa je pravocasno preprečil paznik.

Pretekli teden je Višje sodišče v Ljubljani zavrnilo pritožbo obtoženega Trobca in njegovega zagovornika kot neutemeljeno in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje. Senat s predsednikom Francem Kusičem in sodnikom Martinom Furlanom mu je za to kaznivo dejanje tako kot prvič izrekel osem let zapora ter

enotno kazen petnajst let zapora. Trobec je namreč za podobno kaznivo dejanje že prej dobil deset let in pol zaporne kazni. Tokrat se je Trobec pritožil zaradi „zmotno in nepopolno ugotovljenega dejanskega stanja ter zaradi odločbe o kazenski sankciji“, njegov zagovornik pa zaradi „bistvene kršitve določb kazenskega postopka, kršitve kazenskega zakona ter zmotno in nepopolno ugotovljenega dejanskega stanja“. Predlagal je, da se zadeva vrne v ponovno sojenje prvostenjskemu sodišču, čeprav pa ljubljansko sodišče ni ugodilo. Sodišče je obtoženca oprostilo plačila stroškov kazenskega postopka, glede nagrade in potrebnih izdatkov zagovornika po uradni dolžnosti pa je odločilo, da bremenijo proračun.

Trobec bo po zdajšnji pravnomočni sodbi prišel iz zapora leta 2014, seveda če se ne bo „izkazal“ z novimi kaznivimi dejanji. L. MURN

TELESKOPSKA PALICA, NOŽ...

OBREŽJE - Med mejno kontrolo je policist 28. julija v notranjosti vozila bosanskega državljanu G. P. našel teleskopsko palico, dolgo 51 cm, nož - bodalo in plinsko pištolo znamke Rohm, kal. 35 mm, v kateri se je nahajal nabojnik s petimi pripadajočimi naboji.

NE BI SMEL PREHITEVATI

DOL PRI TREBNJEM - Zaradi nepravilnega prehitovanja 20-letnega A. R. z Mirne je prišlo do prometne nesreč. Zaletel se je v nasproti prihajočo 23-letno vozničo K. V. iz Štefana. A. R. se je lahko, K. V. pa hudo poškodoval, poškodovan pa so bili še trije potniki v vozilih.

NEPRIMERNA HITROST

NOVO MESTO - Po slovenskih cestah je minuli teden kosila smrt, na območju novomeške policopske uprave pa se je zgodilo nekaj nesreč s hudiimi telesnimi poškodbami. 20. julija nekaj čez polnoč se je hudo poškodoval S. J. iz okolice Šmarjeških Toplic, ki jo je zaradi vožnje z neprimerno hitrostjo zaneslo na mokrem in sploškem cestišču v desnem slabo preglednem ovinku v Družinski vasi. Dva dni kasneje se je zaradi neprimerne hitrosti glede na stanje vozišča hudo poškodoval R. Ž. iz okolice Šentjerneja, ki se je s kolesom z motorjem peljal proti Dolenji Stari vasi za A. P. Ta se je ob srečanju s prijateljem, ki je pripeljal iz nasprotnne strani, na vozišču ustavljal. Pri močnem zaviranju je na cestišču, na katerem je bil gramoz, R. Ž. padel in nezaveten obležal.

S PIŠTOLOM NAD NATAKARJA

KRŠKO - V gostinskem lokaluh je 30. julija ob 19. uri prišlo do kršitve javnega reda in miru. K. K. in R. S. iz okolice Krškega sta pila pivo in hotela lokal zapustiti, ne da bi plačala. Ko ju je natakar na to opozoril, mu je K. K. začel groziti, R. S. pa ga je žalil in iz žepa potegnil plinsko pištolo znamke Rohm, kal. 8 mm, ter natakarju rekel, da ga lahko tudi ustrelji. R. S. je v lokal izstrelil en naboj. Policijski so mu pištolo zasegli (imel je brez ustreznega dovoljenja), zoper oba kršitelja pa bo podan predlog sodniku za prekrške.

PRIKLOPNIK SE ODPEL IN TRČIL V AVTO

NOVO MESTO - 29. julija se je 20-letna S. F. z avtom pripeljal po Jedinščici proti Belokranjski cesti do križišča s prednostno cesto. Zapeljala je do sredine vozišča, takrat pa je iz centra mesta proti Metliki pripeljal 34-letni voznik tovornega vozila s priklopnikom R. B. Kljub umikanju sta trčila in priklopnik se je odpel ter trčil v parkiran osebni avto znamke Renault Megane. V nesreči se je S. F. hudo poškodovala.

Orožje ilegalno skozi našo državo

Pretekli teden dvoje večjih odkritij orožja in streliva na MMP Obrežje - V avtu Hrvata kar osem avtomatskih pištol, dušilcev... - Oba voznika v priporu - Orožje namenjeno v tujino

KRŠKO - Čeprav se je na področju Policijske uprave (PU) Krško problematika ilegalnega vnosa orožja čez državno mejo letos v primerjavi z enakim lanskim obdobjem zmanjšala za 31 odstotkov, pa sta odkriti preteljki teden na Mednarodnem mejnem prehodu (MMP) Obrežje stanje močno spremenili.

22. julija ob 16.55 so cariniki mobilne enote med mejno kontrolo pri 49-letnem Francozu našli v notranosti vozila znamke Citroen AX deset avtomatskih pištol znamke Škorpijon, cal. 7,65 mm. Med prtljago osumljencu C. P. L., ki je bil s kazensko ovadbo pripeljan k preiskovalnemu sodniku, ta pa mu je odredil pripor, so našli še 18 kapsul DI - ANTALVIC ADULT ES, ki je psihotropna substantca in spada med prepovedane droge. Zaradi tega sledi tudi predlog sodniku za prekrške.

Kot je povedal načelnik Urada kriminalistične policije PU Krško Sašo Ježić, pa je bil ulov ilegalnega orožja 25. julija še večji. Ob 21.50 je na našo državo z osebnim avtom pripeljal 27-letni hrvaški državljan O. S. Policist je odredil kontrolo vozila in ugotovil, da se za tapetnimi oblogami zadnjih bočnih delov nahajajo nekakšni zavitki. Slabo uro pozneje so policisti v sodelovanju z cariniki mobilne skupine Carinarnice Ljubljana opravili še bolj podrobni pregled vozila in našli: osem avtomatskih pištol znamke Micro UZI, kal. 9 mm, dušilce zvoka zanje, enajst

dolgih in pet kratkih nabojnikov za te vrte pištola, petnajst malokalibrskih pištol v obliki obeska za ključce, kal. 22 Short, 150 nabojev kal. 9 mm in 50 nabojev kal. 22 Short. Osumljencu so pridržali in je sedaj v pripori.

Ko se čas ustavi.

Pogovori v Mobitelovih omrežjih so takrat tako poceni, da se **vsem naročnikom**, ne glede na izbrani paket, in **vsem Mobiluporabnikom** zdi, da se je čas kar ustavil ...

Vroč poletni dan se zares začne šele zvečer,
ponoči pa se življenje popolnoma prebudi ...

Petar in Tijana

Ura	Min. pogovora
24.00 - 5.00	5 SIT

V tem času ne velja običajni popust na dohodne klice za naročnike Mobitel GSM.

SVOBODEN KOT PTICA
WWW.MOBITEL.BI

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST

Ponudba na višini ...

Ponudba velja od 3. avgusta
do 16. avgusta za izdelke v
zalogi v ŽIVILA

Hipermarketu Brežice.

899,-

NALIVNO PERO,
Parker, različne barve

269,-

FOLIJA ZA ZAVIJANJE
ZVEZKOV ALI UČBENIKOV,
iz uvoza, 33 x 300 cm,
samolepilna, prozorna

119,- deit

DEIT,
Kolinska,
pomaranča, 1,5 l

NAJHITREJŠI IZBEREJO NAJHITREJŠE

Sint.net

SINTEC informacijski sistemi in telekomunikacije d.o.o.

Sint.net

HITRE POVEZAVE S SVETOM INTERNETA

LERAN, d.o.o.

Novo mesto
Lebanova 24

http://www.nepremicnine.net/leran/
e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940

07/33 79 941

faks: 07/33 22 282

mobitel: 0609/633 553

041/633 553

Prodamo:

- HIŠE: na Ajdovcu (okolica), v Brezovici pri Šmarjeških Toplicah, na Bučki, v Črnomlju, Dobindolu (Uršna sela), Dol Ponikvah (pri Trebnjem), Krškem, na Malém Vrhu pri Brežicah, Malém Slatniku, v Metliki, Mokronogu (in okolici), Novem mestu (in okolici), na Otočcu, v Šemšču, Sevnici (okolica), Straži, Šentjerneju (okolica), Škocjanu, Viru pri Domžalah, Žužemberku;

- STANOVANJA: v Črnomlju, Kostanjevici, Krškem, Ljubljani, Novem mestu, Smolenji vasi, Straži, Šmarjeških Toplicah in drugod;

- VIKENDI: v Brestanici (okolica), na Bučki (okolica), v Dol. Kotu pri Dvoru, Gabriju, Metliki (okolica), Mirni (okolica), Novem mestu (okolica), Podbočju (Šutenski Vrh), Straži, Šentjerneju (okolica), Škocjanu (okolica), Tolstem Vruh;

- GRADBENE PARCELE: v Črnomlju (Tusen Dol), Mirni Peči, Mokronog, Novem mestu (in okolici), Šentjerneju (Groblije), Šentrupertu (Vrh), Šmarjeških Toplicah;

- POSLOVNI PROSTORI: v Črnomlju (piceria, diskoteka), Dolenjskih Toplicah, Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center), Straži in drugod;

- POSLOVNO-STANOVANSKI OBJEKTI V OBRATOVANJU: v Šentjerneju - Dol. Vrpolje (bife in stanovanje), Novem mestu (gostilna);

- KMETIJE: v Beli krajini, Jagodniku, Šentrupertu (okolica), Trebelnem (okolica).

Oddamo:

- poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

Cene so v slovenskih tolarjih.

449,-

AJVAR,
Eta Kamnik, 650 g

... cene na dnu.

Čeprav je ibiza nekoliko večja in serijsko bolje opremljena od podobno motoriziranega pola, je cenejša.

Seat ibiza 1,4

Nemška tehnologija, španski šarm

Z novim družinskim obrazom in preverjeno Volkswagnovo tehnologijo se ibiza spopada s konkurenco. Ob tem pa se ne odreka tradicionalni kvalitet, solidni prostornosti in temperamentnemu videzu.

Prav vsem novim seatom prija nov obraz. Nos je postal že zdalec prepoznaven. Volkswagnov šef očitno zupa Špancem, zupa pa tudi lastni politiki skupnih platform, tako ibiza svojo osnovno še vedno deli s polom, čeprav so se tokrat z novim oblikovalskim stilom občutno odmalknili. Oblika je ostala prepoznavna, veliko pa je novosti: ob nosu novi lučki z bistrim steklom, odbijači, motorni pokrov, zadnje luči, pokrovi na kolesih. Nič senzacionalnega, pa vseeno veliko drobnarji, ki vozilu osvežujejo podobo in mu dajejo še nekaj brezbrinjnih let na tržišču.

Izrazitejših sprememb je bila deležna notranjost, kjer od prejšnjega modela ni ostalo nič. Kokpit s svojim stilom nedvomno spada v Volkswagnov koncern, vendar ni kopija niti enega obstoječega modela. Športnost napijuhu trikraki natančni servo volan, katerega kvari le 11 metrov velik obračalni krog, ki je povsem neprimeren razredu, v katerem je ibiza. Temna, trda plastika deluje nekoliko ceneno, zato pa žareče rdeča armaturna plošča razbija nemško hladnost. Spredaj se dobro sedi. Velika in primerno trda

sedeža vam omogočata, da ne gledate na stas udobno sedež. Preglednost naprej in nazaj je zadovoljiva, lahko pa bi bila še boljša, če ne bi prevzeli Audijeve in Volkswagnove mode (več) majhnih desnih ogledal. Na zadnji klopi zaradi komaj 2,4 m velike medosne razdalje ni potrebno pričakovati čudes, ostane pa še prostora za 250 litrov prtljage.

Tudi pod motornim pokrovom ne boste videli nič senzacionalnega. V ibizo so vgradili preverjen 1,4-litrski dvoventilski motor s 60 konji, ki vozi la ne pretvarja v temperamentnega športnika, temveč v povsem povprečen potovalnik. Tudi brez priganjanja pa se bo tono težka ibiza ob dokaj kratkem menjalniku po cesti lahko peljala tudi 165 km/h, povhvalno pa je, da do 150 km/h v vozilu ob pogovoru ne boste moralni kričati. Ob povprečni vožnji ibiza porabi 8 l goriva na 100 prevoženih kilometrov, kar ni veliko, ni pa tudi malo.

Podvozje je nemško trdo, vendar ne toliko da bi postalo neudobno ali glasno. Ob ne premočnem 1,4-litrskem motorju z lahkoto premaguje različne neravnine in zavoje, zato med vožnjo skoraj ni neprijetnih presenečenj.

Čeprav je ibiza nekoliko večja in serijsko bolje opremljena od podobno motoriziranega pola, je vseeno cenejša, saj bi bilo težko razumeti, da bi si v koncernu podirali hišno hierarhijo.

VW passat 1,8 T variant

Za delo, zabavo in za v opero!

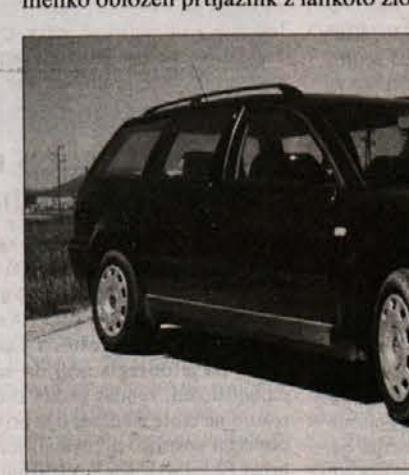
Peta generacija karavanske izvedbe passata je trendovski avtomobil, katerega glavne značilnosti so prostornost, zmogljiv motor in izredno kvalitetna izdelava.

Avto, ki je sinonim za nepokvarljivost, robustnost in praktičnost, je v naši izvedbi dobil še izredno zmogljiv turbo motor in notranjost, oblečeno v usnje, s kombinacijo alkantara, kar pomeni da se je obrnil k finančno nekoliko močnejšim strankam, ki kupujejo karavane predvsem zaradi številnejše družine, za prevoz dražjih in daljših predmetov in zaradi tega, ker so karavani ravno sedaj v modi. Tistim, ki karavane želijo natovarjati s čimer koli, sta ostala na voljo že ponarodeli golf variant ali veliko večji delavski transporter.

Že površen pogled na varianta razkriva njegovo spogledovanje z vozili višega razreda. Spredaj je povsem enak limuzinski izvedbi, zadek pa je izdelan nadve preprosto. Ravnodrezanemu zadku, z velikim steklom, štiroglatim svetlobnim sklopom in markantnim odbijačem v barvi karoserije, ki zaokrožuje celoto, je težko kaj prigovarjati, niti določene sterilnosti in staromodnosti, ki spremljajo Volkswagnove modele, ne.

Predobno velja tudi za notranjost, ki je urejena ter kvalitetno in natančno izdelana. Plošča z merilci je pregledna in že prepoznavne VAG-ove oblike, ki ponoči dobi neonsko modro podlogo. Sedeži so

preoblečeni v usnje (ravno tako volan in ročica menjalnika) s kombinacijo alkantara, ki ne dovoljuje, da bi se sedeži poleti pregrevali in pozimi pretirano ohlajali, od tem pa tudi skrbi, da telo pri hitrejši vožnji ne drsi po sedežu. Servo volan omogoča lahko manevriranje skoraj tono in pol težkega karavana po mestnih ulicah, ob večjih hitrostih pa se občuti, da je prelahek, se posebej na zadnjem delu. Tam je namreč prtljažnik, ki ob normalni postavitvi sedežev meri 495 litrov, ob preklpu naslona zadnje klopi pa prostornina naraste na 1.600 litrov. Prtljažnik ni med največjimi v razredu, boste pa zato v luksuzno in mehko obložen prtljažnik z lahko zlo-

Passat je trenutno največji volkswagen

Ali ste vedeli

- Rjavenje avtomobilske karoserije zaradi vožnje po posoljenih cestah je največje poleti (če vozila dobro ne operemo). Visoke temperature izredno pospešujejo korozijo na delih, kjer je nakopičena sol od predhodne zime, še posebej v različnih utorih in na nedostopnih mestih.

- Če zaradi varčevanja na vozilo namestite le dve novi gumi, ju je potrebno namestiti na zadnja kolesa (tudi pri vozilih s prednjim pogonom). V nasprotjem primeru se poslabša dinamična stabilnost vozila. Tega ne ve 99 odst. voznikov in vulkanizerjev. Najbolje je vsekakor kupiti vse štiri nove gume.

- Hitro ugašanje motorja po vecjih naporih povzroča velike topotne in mehanske šoke in zmanjšuje življensko dobo vitalnih organov. Še posebej so ogroženi turbo motorji, saj zaostalo olje karbonizira (izgori) v turbo polnilniku in zamaši kanale za mazanje. Pred ugašanjem je priporočljivo pustiti, da motor dela nekaj minut v prostem teku.

- Proizvodna cena vozil je manjša od tretjine prodajne cene. Največji del požra različna zavarovanja, prevozi, večstopenjske prodajne marže, garancijski stroški in nujni državni deleži.

- Toyota je izdelal prvi motocikl, ki ga lahko zložite v velikost poslovnega kovčka in je težek vsega sedem kilogramov. Miniaturni zložljiv dvokolesni je narejen na principu rolke z dvignjenim volanom in majhnimi trdimi kolesci. Poganja ga dvotaktni enovalnik s prostornino 14 ccm in močjo 1,1 KM, kar je dovolj za hitrost 25 km/h.

- Volkswagen razvija povsem novo generacijo VR motorjev (V motorji z nizkim kotom in skupno glavo). Za lupo je predviden motor VR4, za pola VR4 in VR5, za golfa in bora pa VR5 ter VR6. Motorji bodo sestavljeni po modularnem principu (enaki valji, bati, ležaji itd.) in bodo imeli boljše zmogljivosti ob nižji porabi goriva ter manjši emisiji škodljivih plinov.

- Siroke pnevmatike povečajo upor zraka za 2 do 4 odstotke, zložljive luči za 3 do 10 odstotkov, odprta okna za 5 odstotkov, zunanjega ogledala za 3 do 5 odstotkov, deska za surfanje na strehi pa kar za 40 odstotkov.

- Znižanje vozila (za 30 mm) zmanjša upor zraka za okoli 5 odstotkov, gladka plastična za 1 do 3 odstotke, dodatni (kvalitetni) spoilerji za 5 do 10 odstotkov in dodatno plastična poda za 3 do 7 odstotkov.

- Tričetrt v Evropi ukradenih avtomobilov nima nobene dodatne zaščite zoper krajo, 24 odstotkov jih ima enostavno mehansko ali elektronsko zaščito, le 1 odstotek pa je opremljen s sodobnimi sistemmi za zaščito ali kombinacijo mehanske in elektronske zaščite.

žili vso potrebno prtljago veččlanske družine, ob tem pa ne smemo spregledati niti odlične vzvratne preglednosti.

Morda lahkote vozila, opremljenega s kakšnim dizelskim motorjem, ne boste čutili, v našem primeru pa je varianta pogonjal izredno poskočen in zmogljiv 1,8-litrski 20-ventilski turbo motor s hladilnikom stisnjenega zraka. Motor s svojimi 150 konji omogoča passatu neverjetno poskočnost, s katero se z lahkoto postavlja po robu marsikateremu temecu. 150 konj doseže pri 5700/min ter najvišji navor 210 Nm pri 1750/min, kar je dovolj, da bo 4,6 metra dolgo vozilo drevlo po cesti tudi s hitrostjo 220 km/h.

Čeprav je passat varianta trenutno največji osebni volkswagen kar jih lahko kupite, pa zato čisto nič ne zaostaja za bratraci iz Audijeve hiše.

Z njim se boste lahko peljali zjutraj v službo, zvečer z ženo v opero ali prevzeli večje predmete in vedno vam bo stal ob strani, žal je temu primerna tudi cena.

Peugeot 206 1,4i XT

Najlepši levček

Največje odlike malega peugeota, katerega nekateri pojmujejo kot najlepši mestni avtomobil, so atraktivna karoserija, udobna notranjost, bogata serijska oprema, kvalitetna izdelava in solidne zmogljivosti motorjev ob ugodni porabi.

Cela štirje leta je trajal in skoraj 2 milijarde mark je stal razvoj "malega" peugeota 206. Da pa čas in denar nista bila porabljeni v prazno, kažejo danes čakalne vrste. Izredno moderna oblika karoserije s šestletno garancijo o neprerjavaju je svoje klientje našla predvsem pri nežnejšem spolu in mladini. Čeprav dvojni dovod zraka na pokrovu motorja izzareva agresivnost, pa enostavna maska, ki jo stavlja le ena oddebeljena letvica in znak podjetja, prinaša prijetno vzdušje. Zanimiv je tudi pogled na zadnji del, ki je prav nasprotnje glede na prednjega, kjer prevladujejo obli profili, ki bi, če ne bi bilo zadnjih luč v obliki obrvi, izzareval nekakšno retro (zastarel) obliko. Z boka je vidna klinasta linija z velikim in položnim vetrobranskim stekлом ter oddebeljenim zadnjim strešnim nosilcem, ki včasih manjša preglednost.

Notranjost je zanimiva, razigrana in odlično dizajnirana. Na armaturi so štirje analogni merilnik okoli njih pa svetlo opozorilne lučke. Sredinska konzola je blago zaobljenih linij. Na vrhu je displej za navigacijo (če jo imate) in audio sistem, spodaj je ori-

Z boka je vidna klinasta linija z velikim in položnim vetrobranskim stekлом ter oddebeljenim zadnjim strešnim nosilcem.

Honda XL 1000 Varadero

Cestni terenec

Čeprav se "stara" afrika twin še vedno izdeluje je varadero večji, močnejši in atraktivnejši. Varadero je povsem cestne konstrukcije, kar še dodatno vzpodobuje trikraka aluminijška platična v kombinaciji z nižje profilnimi gumami.

Pogonski agregat, ki poganja maxi-enduro, je V-2 konstrukcije pod kotom 90 stopinj in iz 996 kubičnih centimetrov prostornine razvije 95 konjskih moči pri 8.000 vrt/min, ter največji navor 99 Nm je pri 6.000 vrt/min. Motor je prevzet iz športno-turističnega modela VTR 1000 in nekoliko predelan ter siromašnejši za 15 konj. To gre predvsem na račun manjših uplinjačev in drugačnega prestavnega razmerja, saj ima varadero le pet prestav (VTR šest). Kljub temu motor izredno lepo pospešuje, ob tem pa ne kaže nobenih znakov brutalnosti, temveč se lepo odziva na vsak voznikov ukaz.

Izgled je nekaj čuden, saj je motor precej visok, sedež je od tak dvignjen 845mm, težak kar 250 kg. Vendar se ta teža povsem izgubi, ko motor premaknete z mesta. Takrat postane povsem krotek in obvladljiv do hitrosti 200 km/h (končna hitrost 220 km/h), ko se pri-

ginalen radio, ki ima posebno obliko in je prirejen samo za 206. Dovolj je prostora za odlaganje drobnarji, kjer lahko 206 postane tudi vzor ostalim, saj nudi ob zračni blasini za sovozniška še zaprt predal pod njo in odprt nad njo, prostor pred menjalnikom in za njim, praktične žepne v vrati in velik predal pod sedalnim delom sovozniškega sedeža, kamor lahko spravite vrednejše predmete in jih skrijete pred neželenimi pogledi.

Že poznani PSA motor (1.360 ccm/75KM) preizkušene TU generacije je že večkrat pokazal svoje dobre lastnosti v Peugeotovih in Citroënovih vozilih, med službovanjem v 206 pa je nekoliko posodobljen in bo moral na servise še po vsakih 30.000 prevoženih kilometrih. Zmogljivosti, ki jih nudi, bodo zadovoljile vse, ki jim ni do cestnega ekshibicionizma. Pospešek do 100 km/h v 13 s in 165 km/h končne hitrosti, kažeta na dovolj hitra kolosa malega peugeota. Motor odlično vleče že od 2.000/min, nad 4.500/min pa postane nekoliko glasnejši, zato je tempo 140 km/h pri 4.000/min najbolj pravšen. Brez priganjanja se bo oddolžil tudi z manjšo porabo (6,6 l/100km). Zavore so solidne in ob pomoci ABS-a dobro opravljajo svoje delo. Podvozje je kompromis med udobnostjo in športno trdototo, zato boste občasno lahko hitreje in ostreje zavili v zavoj.

Lepotec v izvedbi s petimi vrati in z 1,4-litrskim bencinskim motorjem ter XT opremo stane do registracije 2.013.000 tolarjev. Cena je sicer nekoliko visoka, vendar so: atraktivna karoserija, privlačna, prostorna in udobna notranjost, bogata serijska oprema, kvalitetna izdelava, solidne zmogljivosti ob nizkih porabih motorja argumenti, ki govorijo v prid tezi o odnosu med vloženim in dobljenim.

Motor je namenjen predvsem vozniku, ki ljubijo turistične motorje v kombinaciji z enduro položajem za vožnjo.

Rekord Kozmusa in naslov Rovana

Brežiškemu metalcu kladiva do olimpijske norme manjka še 65 cm – Jure Rovan se je vrnil po poškodbi in na Škijevem memorialu postal državni prvak

Brežiška atleta Primož Kozmus sta minuli teden vsak na svoj način izjemno dobro izkoristila. Metalec kladiva Primož Kozmus je na 22. Škijevem memorialu v Ljubljani zmagal v izredno močni konkurenči, v nedeljo pa je v Zagrebu še enkrat letos popravil svoj državni rekord in se povsem približal normi za nastop na olimpijskih igrah v Sydneyju, česar pred začetkom sezone od njega skoraj nihče ni pričakoval. Jureta Rovana, ki je pred sezono tudi sodil v siri krog olimpijskih kandidatov, je od olimpijskih sanj odtrgala poškodba Ahilove tetive, a se je na atletske steze vrnil pravi čas, da je osvojil naslov državnega prvaka.

Značilnost letošnjega Škijevega memoriala, mednarodnega atletskega mitinga z 22-letno tradicijo, je bila

dovolj močna tuja konkurenca in odstotnost večine najboljših slovenskih atletov. Med nastopajočimi med dru-

Smodiš nepreklicno odhaja v Kinder

Govoril bo italijansko in igral v evroligi - Vabili so ga v Barcelono, Maccabi in Albo, a se je takoj odločil za Kinder
- Družina mu veliko pomeni in jo bo vzel s sabo - V Novem mestu so bili dobra klapa

* Po zate in za tvoj klub Krka Telekom izjemno uspešni sezoni je prišlo do velikih sprememb. Je tvoja odločitev, da zapustiš Novo mesto in se preseliš v Italijo, dokončna?

Letos sem se končno odločil, da zapustim novomeški klub. Moja odločitev je dokončna. Ne nameravam več ostati v Novem mestu niti igrati za domači klub. Take priložnosti, kot jo imam zdaj, enostavno ne smem

izpustiti iz rok, saj je izjemna tako po finančni kot tekmovalni plati. Ponudbe od tako močnega in bogatega evropskega kluba, kar sem jo dobil jaz, se ne zavrača. Jaz sem se odločil, da prestopim v Kinder, čakam pa, da se uređijo vse formalnosti okoli prestopa. Stevilke v zvezi z odškodnino in plačo so že dogovorjene.

* So te številke javne?

Ne, so poslovna skrivnost in bodo to tudi ostale. Tak je dogovor, tega ne smem povedati.

* Odhajaš v Kinder. So te v svoje vrste vabili tudi drugi evropski klubi?

Kinderjevo vabilo je bilo najugodnejše, drugi klub, ki se je zanimal zame, je Barcelona, resno pa so me vabili tudi v telavivski Maccabi in nemško Albo. Slišal se, da se zame zanimajo celo v zagrebški Ciboni, vendar sem to samo slišal. Kinder mi najbolj ustreza tako glede trenerja kot tudi glede bližine doma. Bologna ni daleč. Ko sem dobil ponudbo, sem jo takoj sprejel.

* Si se v svoji odločitvi kaj pogovarjal s Kranjanom Gregorjem Fučko, ki je v Italijo odšel že kot mladinec?

Ne.

* Se z njim sploh poznata?

Ne.

* Za koliko časa si podpisal pogodbo?

Za tri leta.

* Kaj pa nabor (draft) za NBA, o katerem si govoril spomladi?

Kar se tiče nabora se ni nič spremenilo, saj se nanj lahko prijavim tudi naslednje leto. Pomembno je, da bi bil uvrščen v prvi krog izbora. S tem da bom eno sezono igral v italijanskem prvenstvu in evroligi je zame velik iziv.

* S kakšnimi vtisi zapuščaš klub, v katerem si začel svojo športno pot?

Vesel sem, ker se da tudi iz majhnega mesta in majhnega kluba priti v katerikoli največji evropski klub. Nič ni nemogoče, le verjeti moraš v uspeh. Zdaj se mi odpirajo vrata tja, kamor si niti v sanjah nisem zamisljal, da bi lahko prisel. Novo mesto sicer ni moj rojstni kraj, je pa moj domači kraj, tu sem odraščal in vedno se bom z veseljem vračal domov. V domačem klubu sem doživel prijetne in neprjetne stvari, a mi bo postal v lepem spominu. Tu smo bili pri-

bom nič izgubil, kvečemu pridobil. Imel bom še več izkušenj, še bolje bom pripravljen in bom imel tako več možnosti na naboru. Naslednje leto grem zagotovo na nabor za NBA.

* Kako so se na twojo odločitev odzvali v Krki Telekomu glede na to, da ste se uvrstili v suprolog in bi te moštvo prihodnjo sezono zelo potrebovalo?

Na začetku niso bili ravno zadovoljni. Misliši so, da bom postal domači se bomo uvrstili v suprolog. Tako sem misliši in govoril tudi sam, saj prej nisem imel konkretnih ponudb kakšnega velikega evropskega kluba. Govorilo se je, kdo vse se zame zanimala, a to so bile samo govorice. Ko je padla na mizo prva konkretna ponudba, so se stvari obrnil.

* Kaj pričakujete od odhoda v tujino?

Zelim si spremeniti okolje, kar dobro vpliva tudi na motiviranost. Če dolgo igraš v istem okolju, se vsega po malem naveliča. Vsi te že poznajo in ti poznaš vse. Igrati v italijanskem prvenstvu in v evroligi je zame velik iziv.

* S kakšnimi vtisi zapuščaš klub, v katerem si začel svojo športno pot?

Vesel sem, ker se da tudi iz majhnega mesta in majhnega kluba priti v katerikoli največji evropski klub. Nič ni nemogoče, le verjeti moraš v uspeh. Zdaj se mi odpirajo vrata tja, kamor si niti v sanjah nisem zamisljal, da bi lahko prisel. Novo mesto sicer ni moj rojstni kraj, je pa moj domači kraj, tu sem odraščal in vedno se bom z veseljem vračal domov. V domačem klubu sem doživel prijetne in neprjetne stvari, a mi bo postal v lepem spominu. Tu smo bili pri-

jatelji, bili smo prava klapa, tega v Kinderju ne pričakujem. Tam vrlači profesionalizem, vsak mora nadrediti svoje in potem gre vsak k sebi.

* Na katero igralo mesto so te postavili v Kinderju?

Na štirico, se pravi na mesto krilnega centra.

* V Kinderju boš v bistvu četrtri tujec. Se ti zaradi tega lahko zgodi, da te posodijo naprej, morda celo nazaj v Novo mesto?

V evroligi lahko v vsakem primeru igram, za italijansko prvenstvo pa naj bi obstajala omejitve, vendar Kinder poskuša preko sodošča uveljaviti zahtevo, da me bodo kot igralca iz države, ki je pridružena članica Evropske unije in čaka na polnopravno članstvo, obravnavali kot domačega košarkarja. Ne vem, kako daleč so, mislim pa da čakajo na izpisnicu, še potem bo postopek lahko stekel.

* Kaj pa te to ne bo uspelo?

Mislim, da se ne bo zgodilo, da bi me posodili drugam. Za moje igralo mesto niso kupili drugega tujca, tako da tu nimam konkurenco. Poleg tega se moram tudi jaz strinjati, da me posodijo. V tretjem primeru lahko igram samo v evroligi. Možnosti, da se vrnem v Novo mesto, ni. Če bi me klub vsemu le posodili, bom pač eno sezono potrel.

* Kaj pa družina? Se bosta tudi žena Andreja in sin Kristijan preselila v Italijo?

Družina mora biti skupaj. Meni družina ogromno pomeni. Všeč mi je, da smo skupaj. Sam bom odšel v Italijo prej, da najdem primereno stanovanje. V klubu so mi ponudili dvošobno stanovanje, a sem se dogovoril, da si bom sam našel večje stanovanje, oni pa bodo zanj prispevali toliko, kot bi za tistega, ki so mi ga ponudili.

* Se učiš italijansko?

Ne se, se pa bom, takoj, ko bom prišel v Italijo.

* Kaj pa nastopi za državno reprezentanco? V Buenos Airesu ne boš igral za našo izbrano vrsto?

Ne, ker sem si med reprezentančno turnejo v Italiji raho poškodoval Ahilovo tetivo in se še nisem pozdravil. Sodeloval sem na pripravah v Veneciju, kjer sva se zadnji dan s tremenjem Zrinskih odločila, da je bolje, da ne tvegam ponovne poškodbe. Državna reprezentanca mi veliko pomeni in vedno se bom z veseljem odzval povabilu trenerja, da nastopim v njej.

* Po pravilniku slovenske košarkarske zveze še ne bi smel oditi v tujino, kaznovan pa je lahko tvoj klub, ki bi ga zveza degradiral v tretjo ligo. Kako boste rešili ta problem?

To se da rešiti. Obstajajo "luknje" v pravilniku. Mislim, da klub ne bo imel problemov s tem.

DRUŽINA MORA BITI SKUPAJ - Tako pravi Matjaž Smodiš, ki se bo še ta mesec odpravil v Bologno, kjer bo poiskal novo doma zase, za sina Kristijana in ženo Andrejo. (Foto: I. V.)

Odlično, a brez olimpijske norme

Krčanka Urša Slapšak na močnem mednarodnem mitingu V Radovljici dosegla najboljši izid med Slovenci, a vseeno ostala brez olimpijskega nastopa

KRŠKO - Krški plavalki Urša Slapšak tudi na zadnji tekmi, na kateri bi še lahko izpolnila olimpijsko normo, ni uspela zagotoviti si vozovnico za nastop na olimpijskih igrah v Sydneyju, čeprav je na dvodnevem mednarodnem mitingu v Radovljici po točkah dosegla drugi najboljši izid in je edina med našimi plavalcema presegla 900 točk. Žal Urša blesti v disciplinah 50 m delfin in 50 m hrbitno, ki nista v programu olimpijskih iger, medtem ko ji na 50 m prostu

sem posrečil, čas 26,80 pa je zadostil za tretje mesto, čeprav Belorusinja Popčenkova in Šcerbova tokrat nista bili nepremagljivi.

Izidi, 50 m prost: 1. Elena Popčenko (Belorusija) 26,48, 2. Hana Šcerba (Belorusija) 26,52, 3. Urša Slapšak 26,80; 50 m hrbitno: 1. Urša Slapšak 31,30, 2. Alenka Kejžar 31,49, 3. Ana Kapučenja (Belorusija) 31,81; 50 m delfin: 1. Elena Popčenko 27,85, 2. Urša Slapšak 28,12, 3. Ana Kapučenja (Belorusija) 28,45

I. V.

Za pokal Malkovca

Hirostni preizkus starodobnih motorjev - 50 let PGD Tržiče

TRŽIŠČE - Klub prijateljev starih vozil Mirnske doline Hrast Tržiče, ki mu predseduje Janez Valant, prireja v soboto, 5. avgusta, hitrostni preizkus starodobnih motorjev za pokal Ludvika Stariča - letečega Kranjca in pokal Malkovca 2000. To je ena od štirih dirk, ki štejejo za državno prvenstvo. Tekmovalna proga bo potekala od spodnjega dela Tržiča do začetka Malkovca. Nastopili bodo vozniki z motorji do letnika 1968 v 14 kategorijah, izven konkurenca pa še nekaj dirkalnih avtomobilov. Uradni trening bo od 9. do 11. ure, predstavitev in blagoslov motoristov bo do 13. ure, sama tekma pa odteče do 17. ure, ko bodo podelili pokale, diplome, priznanja in spominska darila.

Po motoristični prireditvi, bo ob 19. uri še proslava ob 50-letnici PGD Tržiče. Ob tej priložnosti bodo gasilci razvili nov prapor. Gasilska zveza Sevnica bo podelila priznanja ekipam za dosežke na občinskem tekmovanju. Na gasilski veselici pa bodo za ples in dobro razpoloženje poskrbeli tudi Mladi Dolenjci.

P. P.

Martina je bilo kar malo strah

Martin Strel je v ponedeljek priplaval na vhod v Veliki Kazan, najnevarnejši del straha vzbujajočega Derdapa - Dobro razpoložen in ne preveč utrujen

Martin Strel ne popušča, tudi skozi Srbijo in ob jugoslovansko-romunski meji vsak dan preplava okoli 50 km, v ponedeljek, ko je svojo dnevno etapo končal v Dolnjem Milanovcu, je bil pred večerjo, ko smo se z njim nazadnjegovogovali, zadovoljen in dobro razpoložen, veselilo pa ga je tudi to, da se je voda končno segrela preko 20 stopinj C. Preplaval je že skoraj 2000 km in kar je še pomembnejše, ta dan je začel kot vojak dneve kilometre odstevati, do cilja pa ga je čakalo le še 970 km, prvič manj kot tisoč. Zadnja tretjina njegovega podviga se je začela z najnevarnejšim delom reke, Velikim Kazanom, najožnjim delom Derdapa.

S sinom Borutom - ta ga ves čas spremlja s kajakom, mu podaja pijačo in hrano, išče najbolj varno in najhitrejšo vodno pot, preračunava hitrost in preplavane kilometre, telefonira in bodri očeta - sta si v Dolnjem Milanovcu naročila mednarodno večerjo. Martina so na mizi čakali italijanski špageti in srbske mesne specialitete, Borut pa si je začele dujniki zrezek, vse skupaj pa sta počaknili z vrčkom piva. Cviček namreč Martin piše le med plavanjem, takole okoli pol litra do 8 decilitrov na dan.

Medtem ko se je v nedeljo Martin precej mučil, je v ponedeljek plaval zlahko, čeprav so mu nagajali več v ter valovi. Ko je zagledal vhod v sotesko Djerdapa oziroma njegov najnevarnejši del Veliki Kazan, kjer se prej ponekod že nekaj kilometrov široki kanjon, njen struga pa je tam glo-

boka kar okoli 80 m, so se mu začele tresti hlače. V nedeljo je že plaval skozi podobno sotesko, a Veliki Kazan je še precej hujši.

Derdap v turščini pomeni želežna vrata in je ena največjih prodornih

* Povod v Jugoslaviji oziroma v Vojvodini in Srbiji je Martin doživel zelo topel sprejem. Pravi, da politike ni bilo čutiti, kot da ta ljudi ne zanima. Sprejeli so ga kot velikega športnika, šport pa je pri njih zelo pomembna stvar. Povod je bil dobrodošel gost, povod so ga, kot temu pravijo, "častili". Martin pravi, da mu nikjer drugod niso toliko pomagali. Ker njegova spremljevalna barka ni mogla pluti pod porušenimi mostovi, so jo brezplačno nalozili na tovornjak in jo od Novega Sada naprej prepeljali več kot 200 km daleč.

dolin v Evropi. Tu se je Donava vredala med romunski del Karpatov

Malmajulji in jugoslovanski del Karpatov Miroč. Martina je bilo precej strah močnih tokov in vrtincev, zato so ga v tork zaradi varnosti privezali na vrv. Isti dan naj bi obšel tudi prvo ogromno hidroelektrarno Derdap 1 in v sredo še Derdap 2. Če bo šlo vse po sreči, bo Martin nočjo priplaval v Calafat v Romuniji, nasproti romunskega mesta Vidin. Od tam naprej bo reka vse bolj mirna in njen tok len, tako da se bo treba za vsak nov kilometer precej bolj potruditi, kot prej, ko je bila Donava še bolj zivahnha.

I. V.

Igračka, ki gre tudi 200 na uro

Luka Jurkovič iz Straže v kartingu po poti velikih dirkačev - Čeprav je videti kot igraca, je karting zelo hitro vozilo - Povprečne hitrosti do 150 km/h

STRAŽA - 13-letni Stražan Luka Jurkovič sodi med najboljše slovenske vozilne kartinga v razredu 100 cm junior. S kartingom se ukvarja tretje leto, že sedaj pa razmišlja o tem, kako bo z 18 leti dirkaško kariero nadaljeval v rallyju. Medtem ko kartingu v Sloveniji ne posvečamo veliko pozornosti, je v avtomobilistično razvitih državah drugače, prav v kartingu pa so svojo tekmovalno pot začeli vsi najboljši dirkači na svetu na celu s Michaelom Schumachерjem in Mikrom Hakkinenom.

Luka je po treh letoskih dirkah v skupnem vrstnem redu četrtri, od nadaljevanja sezone pa si obeta, da se bo povzpel vsaj na tretje mesto. Prvo priložnost za napredovanje bo imel že konec tega tedna na dirki na Ptuju, na katero se ta teden pripravlja v Italiji. V Italiji je karting zelo priljubljen in prav Italijani so v tej vrsti avtomobilističnega športa tudi v svetovnem merilu najbolj uspešni, sledijo pa jim Finci, Nemci, Nizozemci in Franci, ki imajo kar 120 kartodromov. Ni naključje, da so prav te države tudi med najbolj uspešnimi v najelitnejših zvrsteh avtomobilizma - v formulih 1 in rallyju.

Čeprav so gokarti precej manjši od drugih štirikolesnih dirkalnikov, malo vozilca niti slučajno niso počasna, saj 100-kubični gokart, s kakšnim temkočem Luka, doseže maksimalno hitrost okoli 200 km/h, povprečne hitrosti, ki jih dosegajo tekmovalci na tekmovanjih na kartodromih - v Sloveniji ju imamo le v Luciji pri Portorožu in na Ptuju - pa znašajo od 120 do 150 km/h, ovisno od težavnosti proge. Bodoči avto-

mobilski dirkači, ki začenjo z gokartom tako kot Luka tekmovali že kot otroci, tako naberejo ogromno izkušenj, še preden sedejo za volan pravega avtomobila.

Ženske najbolje kosile

Na tekmovanju v soboto bili najboljši Jožefa in Branka, tretji pa Jane iz Šalke vasi

KOSTEL - Na sobotnem tekmovanju v košnji trave s klasično (ročno) koso v Kostelu sta se najbolje odrezali Jožef Janež iz Žlebov in Branka Letig z Žage, tretji pa je bil Jane Skebe iz Šalke vasi pri Kočevju. Tako so razsodili strogi sodniki, ki so ugotavljali, kolikšno površino je posamezen tekmovalec pokosil in kako kakovostno je bila košnja opravljena z ozirom na pravila tekmovanja. Tekmovanje je potekalo na prvšinah na Hribu nad Faro ozirno Vasjo, spremjalno pa ga je okoli 100 gledalcev.

Tekmovanje se je udeležilo 9 tekmovalcev, od tega kar pet žensk in štiri moški. Vsi tekmovalci so dobili spominske majice in nogavice, naj-

boljši pa še pokale in praktična dela (zmagovalka Jožefka koso, Branka škarje za obrezovanje žive meje, Jane pa žagico za obrezovanje dreva in grmovja).

Na vprašanje, kako to, da ženske kose bolje od moških, je predsednik TSD Stanko Nikolič odgovoril, da je bilo tako v Kostelu že od nekdaj. Moški so namreč odhajali z doma kot kramarji oziroma za kakšnim drugim delom, doma pa so ostajale ženske, ki so morale postoriti vsa kmečka dela in tako tudi kosiči travo. Rezultati tekmovanja so torej povsem v redu in v skladu s tradicijo, saj celo najboljši moški tekmovalec ni iz Kostela, ampak iz Šalke vasi pri Kočevju.

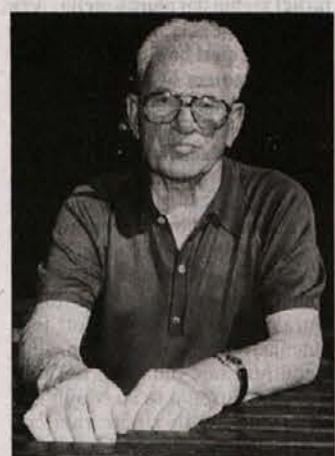
J. P.

Rad ima domače ljudi

Alojz Pavlič razveseljuje sostanovalce v novomeškem Domu starejših občanov

NOVO MESTO - Alojz Pavlič, po domače mu pravijo Slavko, je sen svojega pestrega življenja preživil v Domu starejših občanov Novo mesto. Klub častitljivim 84-tem letom je Slavko poln energije, rad zapoje in pripoveduje, predvsem pa rad po sobah obiše svoje domske sostanovalcev in jim tako popestri njihove dneve.

Tem za pogovor mu ne zmanjka kar tako; vojna leta je preživel v tujini - v Avstriji, nato pa se je vrnil v Slovenijo in delal v različnih krajih. Novomeščani oz. Dolenjci

Alojz Pavlič

Nerezine in Piran

Počitnice ZPM Krško

KRŠKO - Osemindvajsetega julija se je začela druga izmena zdravstvenega letovanja, ki ga organizira Zveza prijateljev mladine Krško v otroškem počitniškem naselju v Nerezinah. Otroci iz občin Brežice, Krško in Sevnica, ki so na morju zdaj, se bodo vrnili do 7. avgusta, ko bo odpovedala na letovanje v Nerezine tretja skupina. V vsaki od počitniških izmen je približno 100 otrok.

Omenjeno zdravstveno letovanje v juliju in avgustu je drugo bivanje na morju, ki ga letos pripravlja ZPM Krško. Ta organizacija je namreč pripravila v Piranu od 23. do 26. junija počitnice za najboljše učence iz krške občine. Štiri deset osnovnošolcev, ki so šli v Piran, so predlagale posamezne šole. Za piranske počitnice je prispevala glavnino denarja ZPM Krško.

M. Ž.

Pravi, da mu nikoli ni dolgčas.

Skoraj vsak dan se odpravi na spreho pod Novem mestu, enkrat tedensko obiše tudi svoj dom v Gotni vasi, sicer pa predvsem skrb za dobro voljo tistih, ki jih pozna. "Rad imam domače ljudi!" preprosto pove Alojz oz. Slavko.

M. Ž.

Onesvestila se je

Na koncertu mešanega pevskega zbora Lipa zelenala je Ljubljane - predstava je bila na grajskem dvorišču v Metliki v okviru poletnih kulturnih prireditve Pridi zvezcer na grad - se je sredi programa onesvestila pevka v drugi vrsti. To je opazil ozvočevalca Igor Matjašič in ji je prvi priskočil na pomoč, s kozarcem vode v roki pa je hipt nato pritekla lastnica grajske točilnice.

Vse se je dobro končalo, le Matjaž Rus, metliški zlobnež in član prireditvenega odbora, desna roka predsednice Anice Kopinič, je dogajanje na odrus pospremil s približno temi besedami:

"Ni omedela prava. Med svojim nastopom bi se moral v športni dvorani zgruditri hrvaški žrebec Peter Grapo. To bi bila bomba, ki bi ponesla metliške međunarodne poletne prireditve v slovenski medijski prostor, ki kljub kakovosti, dobrimi pripravi in odličnemu obisku poteka domala v popolnem molku sredstev javnega obveščanja. Bleda ženska iz zborna Lipa zelenela je pa bo šla neopazno v pozab, še preden bo potihnilo ploskanje na grajskem dvorišču."

Matjažev trditev postavlja v neresnicu tale zapis. Ha, ha, ha. TONI GAŠPERIČ

TURISTI NAJVEČ O GALERIJI IN JAMI

KOSTANJEVICA NA KRKI - Turistično pisarno Kostanjevica, ki ima sedež v Ulici talcev, poišče vse več obiskovalcev. Turiste, ki pridejo sem po informaciji, najbolj zanimata Galerija Božidar Jakac in Kostanjevica jama, tisti od njih, ki se v mestu zadržijo pretežni del dneva, se pozanimajo tudi za gostinske lokale s hrano in za prenočišča. V kostanjevski turistični pisarni obiskovalcem predstavijo med drugim precej različnih zloženj bogati lokalni kulturni in naravni dediščini, o počodniških poteh, turističnih kmetijah in gostinstvu, o lovu, ribolovu in vinogradništvu. Pisarna je odprta vsak dan, in sicer ob ponedeljkih, torkih, sobotah in nedeljah od 10. do 18. ure, druge dni pa od 9. do 18. ure.

SEVNIŠKI ŠAHISTI NE POČIVAJO

SEVNICA - Klub času dopust sevniški šahisti niso počivali, saj je na julijskem odprttem klubskem hitropoteznom turnirju klub Milan Majcen nastopilo 19 šahistov in ena šahistica. Zmagal je Zvonko Mesojedec, ki vodi tudi v skupnem vrstnem redu, drugi je bil Igor Glavač in tretji Martin Povše. (J. B.)

Počitnice po angleško

Z igrami se učijo angleškega jezika

DOLENJSKE TOPLICE - Tu potekajo že sedme Vesele počitnice po angleško, ki jih organizira novomeško Društvo prijateljev mladine Mojca. Od maja so v taboru gostili že več kot 1500 mladih iz Slovenije in ostale Evrope. Vsi prostori so označeni v angleškem jeziku, mladi pa spoznavajo angleški jezik in običaje s pomočjo iger in zabave.

Mladi gostje preživijo teden v ustvarjalnih delavnicih: plesni, likovni, oblikovalni, glasbeni, novinarski, čarovniški in raziskovalni. Spoprijeme se tudi s kanuji, loki, jahanjem itd. Skupine pokažejo tekmovalnost pri igrah brez meja in sestavljanju kock. Poskrbljeno je tudi za spoznavanje Dolenjske, saj si mladi lahko ogledajo arheološko najdišče Cvinger in se shredijo po Gozdni učni poti Rožek.

Letošnja novost je otroški parlament, ki ga sestavljajo predstavniki skupin. Ta odloča o vseh pomembnih zadevah v taboru. Teden zabavnih počitnic se zaključi s predstirijo za starše. Na njej predstavijo mladi udeleženci svoje izpopolnjeno znanje.

Boemske pravljice

Avtorce Sonje Rostan

Kdaj ste zadnjade brali pravljice? Nekateri jih berete zdaj prvič, drugi že drugič, tokrat svojim vnukom, in ob tem uživate. Pravljice beremo radi zato, ker nam je ob njih življenje lažje, saj je v njih vse grdo kaznovano, vse dobro pa nagrajeno.

Boemske pravljice pa so resnično zgodile. Tako zagotavlja avtorica Sonja Rostan, profesorica baleta na novomeški glasbeni šoli. Z ilustracijami jih je obogatila Kristina Lažetič in jim dala sanjsko podobo. Ko bremo te pravljice, se v nas nekaj premakne. Odpirajo nam tiste zamrznjene kotičke srca in naredijo svet prijazen in človeški. Morda bomo po prebranih pravljicah odprli oči in videli ljudi tudi v črnem svetu. S svojo svetlostjo misli bomo pregnali temo in pregrznili zidove, ki ločijo ljudi. V krajestvu smeti postanejo kapljice olja mavrice in ob pločevinkah zaslišimo čarobno glasbo. Morda ne bomo iskali biserov in zakladov v kraljestvu Denarja, Naslade, Predmetov in Dela, ampak jih bomo našli v sebi, saj jih najde prav vsak, če si vrata svojega srca pusti odprta za druge.

Svet, v katerem moramo živeti, ni pravljica, zato je važno, kakšni ljudje v njem živimo in ga krojimo. Če boste dobro prebrali te pravljice, bo ta svet postal lepši vam in vsem, ki z vami živijo. Prav zato je prav, da jih preberete.

ELIZABETA VARDIJAN članica študijskega krožka širjenja bralne kulture pri RJC-u

ZLATA POROKA ZAKONCEV MIKLIC - V Škocjanski vasi Hudene je bilo 1. in 2. julija slavlje ob zlati poroki Martine in Stanislava Miklič. Zakonsko zvezo sta Mikličeva leta 1950 sklenila v Škocjanu, kjer sta svojo zaobljubo tudi obnovila. V poročni dvorani na Otočcu ju je nagovoril Škocjanski župan Janez Povšič in jima zaželet še veliko zdravih in zadovoljnih let. Mikličeva sta celo življenje trdo delala, saj sta morala preživljati štiri otroke in jih tudi spraviti do poklica in stanovanja, poleg tega sta obnovila domačijo. Obsta že dolgo upokojenca, njuna strast so potovanja, zelo pa sta tudi gostoljubna. Ob njunem jubileju jim je čestitalo tudi Društvo upokojencev Slovenije, v katerega sta tudi sama vključena, in jima izročilo diplomo in darilce. (Besedilo: Slavka Janežič)

POMEŽIKOVCI PRI KOCKAH - V okviru vesoljenske akcije Pomežik soncu, ki poteka v okviru Zveze prijateljev mladine, so prejšnji teden v Taboru mladih v Dolenjskih Toplicah potekale brezplačne počitnice za dolenjske in trebarske otroke. Pridružilo se jim je še 45 Novogoričanov. Otroci so kole sarili, streljali z lokom, se igrali z žogo, ustvarjalnih delavnicah, ogledali so si arheološko najdišče Cvinger, Bazo 20 itd.

PRVA ZREZKARNICA V NOVEM MESTU - Pred kratkim je Slovenijaturist na železniški postaji v Bršljinu odpril prenovljeni gostinski lokal, ki ga krasí še senčen vrt. Že ime samo pove, da za glavni meni postrežejo z zrežkom zapečenim po vaši želji, pečenim krompirjem in zeleno solato ter orehi. Gostom so na voljo tudi ostale kulinarische dobre, ki še posebej tečajo na domiselnih pogrinjkih, kamor spada tudi pol litra vode. (Foto: Majda Lizar, EPS)

France Režun

3

V osrčju Balkana

Pota in razmišljana

Množično iztrebljanje Srbov, Muslimanov, Ciganov... v Jasenovcu še vedno vpije po maščevanju. Hrvati v Titoji Jugoslaviji ne priznavajo nadvlaste Beograda, Beograd nasprotuje osamosvojitvenim težnjam Hrvatov.

Ker se začenja nov dan in bo treba zjutraj spet na pot,

se od gostitelja poslovimo in odidemo k počitništvu.

Zjutraj nas tulbetar pogosti s čajem, prav tako po orientalsko. Zatem nas spremjam v svetlošči k sultanovemu grobu. V tišini in mraku smo si zelo bližu. Spet mostovi od tam do tam!

Gostitelju se zahvalimo za sprejem, prijaznost in gostoljubje. Tudi on se nam zahvali za obisk in pove, da je bil počaščen. Zaželi nam srečno potovanje in nasmehom še naroča, naj na nadaljnji poti pazimo, kje se bomo pokrili s šiptarskimi kapicami in kje naj jih zaradi varnosti skrijemo.

Na dvořišču se pogovarjam še z drugimi Turki. Možje niso zadovoljni s Titom in novo državo. Odhajamo s spomini na dvořišča s klasično krovom, zgrajeno v 18. stoletju. Milutin okrog leta 1315. Poslikava je bila dokončana v letih 1321-1322. V 80. letih 14. stoletja je bil objekt večkrat poškodovan od Turkov in po obnovi še enkrat v letu 1450.

Tloris cerkve ima obliko grškega križa s centralno in širimi manjšimi kupolami. Od pravoslavnih cerkv, zgrajenih v začetku 14. stoletja, se razlikuje oziroma izstopa po tem, da je v gradnji izredno poudarjena težnja k vzponu. Stremljenje v višino je izraženo tako z ritmom prostora in gmote kot tudi z razporedom in oblikami oken in lokov. Kot okamenela, v nebo vzpenjajoča se molitev spominja na gotik in ima v srbski srednjeveški arhitekturi posebno mesto.

Slikarstvo v Gračanici se uvršča v najlepše stvaritve Milutinove dvorske šole. Podobe so plastične, razgibane, barve pa žive, kontrastne in sočne. Kompozicije so pole ne detajlov iz življenja.

Kot v ostalem evropskem srednjeveškem slikarstvu se tudi tu vztraja na zgodovinskosti. S slikanjem srbskih arhiepiskopov in patriarhov je prikazana legitimnost oblasti obnovljene srbske patriarhije pod Turki.

Priština, prestolnica vedno bolj zbijenega naroda, se razvija v moderno mesto, seveda še vedno s kontrasti

je bil tulbetar jasnovidec?

In spet sem ujet v razmišljana: korenine so nedvomno sveta stvar in pogoj, da drevo živi in se razrašča, toda hude ujme ne prizaneso niti drevesom in tudi ne ljudstvom in narodom. Kadar pa so korenine iztrgne, je za novo življenje potrebna nova setev. Drevesa to vedo. Seveda vpraševanje ni nikoli konča: je možna vrtnitev v preteklost, se lahko vrne, kar smo izgubili, zakaj tudi Slovenci ne vztrajamo, da se nam vrne prostor nekdanje Velike Karantanije, ki je segal do Dunaja, smo do svoje preteklosti in do svojih korenin premašo spoštliji?

Sredi prostranega Kosovega polja si ogledamo z razgledne ploščadi prizorišče kosovske bitke. Nad ravnnino pihlja rahel veter in v krošnje bližnjih dreves prinaša in odnaša tihom sumenje. Če bi bil bolj zbran in čisto sam, bi morda slišal, kako odnaša tudi hrup, krike in glasove iz bitke, ki je tako usodno vplivala na potek zgodovine.

Na poti v Prištino se ustavimo še pri Gračanici.

Samostan s pravoslavnim cerkvijo je dal zgraditi kralj Milutin okrog leta 1315. Poslikava je bila dokončana v letih 1321-1322. V 80. letih 14. stoletja je bil objekt večkrat poškodovan od Turkov in po obnovi še enkrat v letu 1450.

Tloris cerkve ima obliko grškega križa s centralno in širimi manjšimi kupolami. Od pravoslavnih cerkv, zgrajenih v začetku 14. stoletja, se razlikuje oziroma izstopa po tem, da je v gradnji izredno poudarjena težnja k vzponu. Stremljenje v višino je izraženo tako z ritmom prostora in gmote kot tudi z razporedom in oblikami oken in lokov. Kot okamenela, v nebo vzpenjajoča se molitev spominja na gotik in ima v srbski srednjeveški arhitekturi posebno mesto.

Slikarstvo v Gračanici se uvršča v najlepše stvaritve Milutinove dvorske šole. Podobe so plastične, razgibane, barve pa žive, kontrastne in sočne. Kompozicije so pole ne detajlov iz življenja.

Kot v ostalem evropskem srednjeveškem slikarstvu se tudi tu vztraja na zgodovinskosti. S slikanjem srbskih arhiepiskopov in patriarhov je prikazana legitimnost oblasti obnovljene srbske patriarhije pod Turki.

Priština, prestolnica vedno bolj zbij

IZ POGOVORA S PREDSEDNIKOM KUČANOM NA STUDIU D

Stranke se naj pripravijo na pošteno tekmo

Prejšnji četrtek je bil predsednik Slovenije Milan Kučan gost novomeškega Studia D, regionalne radijske postaje Dolenske in Bele krajine. V enouri oddaji v živo se je s predsednikom pogovarjala novinarka Marjana Kavšek, več vprašanj pa so mu zastavili tudi poslušalci, bodisi posredno, saj so vprašanja sprejemali že pred oddajo, bodisi neposredno v oddaji. Pogovor je prenašalo 14 lokalnih radijskih postaj iz cele Slovenije, združenih v tako imenovano 4. mrežo slovenskih radijskih postaj. Iz dolgega in zanimivega pogovora, ki je načenjal številne teme in v katerem so novinarka in poslušalci predsedniku zastavljeni aktualna vprašanja, on pa je nanje v svojem slogu odgovarjal odkrito in naravnost, smo za naš časopis pripravili povzetek in priredili najzanimivejše oziroma najbolj aktualne dele.

- Za dan volitev ste določili 15. oktober. Zaradi katerih razlogov ste določili za ta datum?

"Za to so trije razlogi. Najprej: poskušal sem najti neko ravnovesje med željami strank, ki so se opredeljevali za prve ali zadnje možne datume za volitve, odvisno od položaja, kakršnega imajo v koaliciji in opoziciji oziroma, natančneje rečeno, kot je izgledalo, da ga imajo. Drugič: želel sem izbrati datum, ki bi omogočil Državnemu zboru, da konča postopke, povezane s sprejemanjem evropske zakonodaje. Tretji in pravzaprav glavni razlog pa so bili dogodki po sprejetju dopolnila 80. člena slovenske ustawe v Državnem zboru, ki so se zgodili v vladi. Po tiskovni konferenci predsednika vlade dr. Bajuka, ki je dejal, da izstopa iz stranke SLS + SKD Slovenske ljudske stranke in da ustavnjava svojo stranko, se mi je zastavilo vprašanje, ki sem ga skušal razjasniti v pogovoru s predsednikom vlade: kakšno podporo pravzaprav sedaj vlada uživa v Državnem zboru glede na to, da je dr. Bajuka ta združena stranka skupaj s Socialdemokratsko stranko predlagala za mandatarja in njegovo vlado podpirala pri izvolitvi. Zdela se mi je, da je to za stabilnost države tako pomembna zadeva, da je v okviru ustavno možnih rokov bilo potrebeno najti datum, ki bi omogočil, da volivci sami čimprej z udeležbo na volitvah pokažejo, komu bodo porazdelili zaupanje za upravljanje z državo, ter s tem zagotovijo tudi vladu, ki bo formirana po volitvah, želeno večinsko podporo v DZ in tako tudi politično stabilnost države, ki nam je po teh skoraj pol leta trajajočih razpravah in procedurah o vladni oz. reševanju vladne krize nujno potrebna. Sedaj je situacija jasna: volitve so razpisane, čas je za to, da se stranke pripravijo na pošteno tekmo za čim več volilnih glasov, za čim več podpore in za čim večjo udeležbo na teh volitvah."

- Kakšno koalicijo bi po volitvah po vašem mnenju potrebovala Slovenija?

"Mislim, da so razmere v Sloveniji in naše obremenitve, ki so povezane s preteklostjo, takšne, da bi bilo za Slovenijo, za njeno stabilnost in za njeno prihodnost dobro, da bi to bile stranke, ki so sposobne seči čez ideološke pregrade, ki jih dostikrat postavlja pravzaprav zelo šibka ali zelo majhna, a dovolj glasna in vplivna manjšina v Sloveniji, ki hoče ohranjati te ideološke in politične delitve. S tega vidika bi si želel nekaj, kar je v evropskem demokratičnem svetu razumljeni kot velika koalicija, ki bi bila zvest dedič plebiscitnega izročila, s katerim je nastala slovenska država, in ki bi kot prioriteto nalogu razumela vključevanje Slovenije v evropske integracije, v Evropsko unijo in Nato. In to ne zaradi formalnega članstva, ampak zaradi vrednot, ki jih je Slovenija zavezana in ki bi našim ljudem v prihodnosti zagotavljale približno enako kvaliteto življenja, kot jo imajo ljudje v razvitih državah."

"Vlada je sredi junija ugotovila, da Slovenija nima uzakonjenega volilnega sistema, ki bi omogočal izvedbo jesenskih volitev. V svojem odgovoru premieru ste zapisali, da takšne volitve niso v pristojnosti vlade, dr. Bajuk vam je sicer odpisal, konkretnega odgovora na vaše opo-

ali bomo kaj naredili za to, da bomo prepoznavni po dobrih stvarih, ali pa bo Evropa postala pozorna na nas zaradi notranje nestabilnosti in neposobnosti, da rešimo svoje probleme. Ko te začenjeno uvrščati med problematične države, kot sta bili pred časom Slovaška in Hrvaška, in zelo težko povrneš svoj ugled. Za nas bi bilo koristno, če bi storili velik korak naprej in v zavesti Evropecev postali prepoznavni kot dobra, uspešna in stabilna država."

- Vlada razmišlja o ustanovitvi medijskega sklada, ki naj bi zagotavljal vsebinsko pluralizacijo. A če bo vladu določala, katere medije in v kolikšni meri bo finančno podrla, ali lahko potem še pričakujemo od novinarjev, da bodo nepristranski kritiki oblasti? Kaj menite o poskušu, da bi se vlada polastiila medijev?

"Zakon o medijih, ki se pripravlja, ureja zelo občutljivo materijo in zato je treba dobro prisluhniti različnim mnenjem. Sklad naj bi zagotovil pluralnost medijev. Predpostavka torej je, da ta prostor ni pluralen. Jaz nisem v celoti tega mnenja. Po moje je bistveno, ali je medij notranje pluralen; nekateri mediji v Sloveniji to so, v njih lahko preberete ali slišite različna mnenja, nekateri pa to niso in objavljajo samo določena stališča in pogleda. V Sloveniji že imamo izkušnjo z vladnim oz. državnim ustanavljanjem ali širjenjem pluralnega medijskega prostora. Imeli

se je do sedaj komisija pogajala po tem načelu in po njem objekt, ki je najbolj sporen (vojašnica, op. p.), na slovenskem ozemlju."

- Hrvaški predsednik Stipe Mesić je bil pred nedavnim na Trdinovem vrhu na prazniku sv. Ilje. Hrvaški mediji so napovedovali tudi vaš obisk na Gorjancih. Ste dobili vabilo?

"Vabilo nisem dobil, ali tudi če ga, ne bi mogel iti, pa tudi pravega razloga nisem videl, da bi v tem trenutku bilo koristno ali nujno, da bi bil na Trdinovem vrhu. Bi se mi pa določil koristno in prav - o tem sva se pred časom pogovarjala s predsednikom Mesićem - da bi skupaj pogledala, kaj pravzaprav je na tem lepem vrhu sporno."

- Mesić je ob tem obisku dejal, da Slovenija in Hrvaška nimata nikakršnih ozemeljskih sporov, tudi vprašanje Piranskega zaliva je rešljivo. Se strinjate z njegovo oceno, da imata obe strani dovolj dobre volje?

"Z vsem se strinjam, tudi s tem, da je dovolj dobre volje; a dobra volja sama ni dovolj, treba je imeti tudi nekaj poguma. Javno mnenje v Sloveniji in na Hrvaškem je pri nekaterih starih skozi vsa ta leta tako usmerjano, da je treba kdaj tudi v konfrontacijo s tem javnim mnenjem in povedati o dejstvih in interesih. Ni mogoče pričakovati, če zelo poenostavljeno, da bomo Slovenci pri teh odprtih vprašanjih dobili vse, Hrvati izgubili vse, in niti na Hrvaškem ni mogoče pričakovati, da bodo omini dobili vse in nič. Ker se te stvari vlečejo že takoj let, je dobro premisliti, ali so dosedanjih predlogi uporabni v celoti ali bi bile morda koristne nekatere nove pobude."

- Po predlogu reforme javne uprave naj ne bi prihajalo ob menjavi oblasti do takoj obsežnih kadrovskih zamenjav. Ravno te kadrovsko menjave so bile deležne številnih kritik, ko je prišla na oblast sedanja vlada. Tudi zamenjave v gospodarstvu, n.pr. v Telekomu, so prav tako naletale na kritike.

"Vsekakor je korenita reforma državne uprave nujno potrebna. Avtor predloga zakona je dr. Bučar, nekdanji predsednik parlementa in profesor na pravni fakulteti, ki je pred časom predlagal podoben zakon. Ta postavlja jasno mejo med strokovno in politično upravo. Če poenostavim: državno upravo naj bi vodil manager, takoj kot podjetje. Ta človek bi nosil odgovornost za strokovno delo vseh uslužbencev, teh je na nekaterih ministrstvih tudi več tisoč, in se naj ne bi zamenjeval pri zamenjavi vladne in ministrov. Novi minister pripelje svoj kabinet in s tem ljudi tudi odide. Eno je politika, ki jo vodita vlada in ministrstvo, drugo je pa strokovna uprava, ki to politiko izvršuje ali pomaga pri strokovnih osnovah za določanje politike. Če tega ne bomo sprejeli, bo se naprej naša uprava številčna, draga, zbirokratizirana in razmeroma slabo uspešna in ne bo v funkciji interesov in pravje ljudi."

Kadrovski zamenjave so seveda v tako nedefiniranem položaju razumljive, je pa vprašanje, če so zmeraj koristne. Za zamenjavo v vodstvu Telekoma je bil argument, da je tam potreben človek, ki bo uveljavil politiko privatizacije vladne. Zakona o privatizaciji še nima, je šele v postopku, in bi bilo bolj normalno, da bi bil razlog za zamenjavo recimo gospodarski neuspešni ali slabla bilanca poslovanja Telekoma. Po moji sodbi, imajo prav tisti, ki pravijo, da ni točno, da ta zamenjava ni bila politična."

- Ko ste sprejeli minstre nekdanje Drnovške vlade in se jim zahvalili za opravljeno delo, ste omenili, da se vam Marjan Podobnik še vedno neopravičil zaradi namigovanj o vpletjenosti vašega urada v kraju njegovega službenega avta.

"Se vedno čakam na to opravičilo. Gre za obtožbo, ki meče dvom na moje svetovalce, ki so resni in odgovorni ljudje s svojo človeško in poklicno digniteto. Neodgovorno je na njihov račun naslavljati take namige, ki pa jih je, žal, nekdanji podpredsednik vlade tudi po tej moji opombi potrdil."

Prispavil ANDREJ BARTELJ

NAŠE KORENINE

Čebula očem ne škoduje

Ko se v črnomaljskem Domu starejših občanov pogovarjam s petindvetdesetletno Anko Poglajen, mi najprej pride na misel znani rek: "Delo krepi človeka!" Anka je najboljši dokaz zanj. Vsa drobna in krhka je na prvi pogled, a živahnost misli in kretanj daje sluttiti, da je hrkost le posledica visoke starosti. Še pred nekaj desetletji je bila ženica žilava in neupogljiva, sposobna premagovati tudi najtežja kmečka dela.

Druga misel je ugotovitev: "Čebula očem ne škoduje!" Anka mi namreč pripoveduje, kako rada se napoti v domsko kuhinjo, zlasti takrat, kadar pripravljajo jedi, v katerih je čebula. To pa je pogosto, saj brez tega pomembnega in lepo dišečega poljskega prideka v kuhinji mine le malokateri dan. Spomnimo se, da je bila čebula včasih pomemben pridelek v Beli krajini in je veliko doprinela k preživetju prenekaterje obkolpske domačije. No, za kuharice je nerodno predvsem to, da čebula peče, ko jo lupijo. Tudi v črnomaljskem Domu starejših občanov je tako. Tam se Anka z veseljem loti lupljenja in jih odreši. Tega dela je bila vajena že od mladih nog in dobro ve, da čebula očem ne škoduje. Res, da se včasih zasolzijo, a solze so zdrave. Od tega oko ne izteče. Oko izteče, če te udari ciganski konj. Kot je Anko že davno pred drugo svetovno vojno. Potem ostaneš brez očesa in še marsičesa, kar je ponavadi dano ljudem, ki imajo obe očesi zdravi. A to velja za mladost. Ko človek nosi deveti križ, je že popolnoma nepomembno. Spomini se pac drugačni. Pri Anki niso povezani s štetjem denarja, branjam ali pisaniem, česar nikoli ni bila dobro vajena, ampak s kmečkim delom.

Ručetna vas, od koder je Anka doma, leži na pobočju. Spodaj so v glavnem njive, zgoraj vinogradi. V glavnem pravim zato, ker to ne drži povsem. Zgodis se, da se eno ali drugo prepleta in se znajde med hišami. Zato so Ankini spomini povezani z delom na poljih in v vinogradih. Delo, ki se ga spominja, pa se je v nečem bistveno razlikovalo od dela, kakršnega vidimo na kmetih danes. Bilo je predvsem ročno. Orodja, ki so jih uporabljali tisti čas, so bila preprosta in zanje je bilo potrebno veliko krepkih in spretnih rok.

Anka Poglajen se je rodila 14. julija leta 1905. Bila je drugi otrok v družini Janeza in Ane. Pri Štrbencu so hiši rekli tedaj. Poleg nje so bili še trije bratje: starejši je bil Janez, mlajša dva pa Franc in Matija. Oče je najprej kuhal apno. Potem je prišla prva svetovna vojna in cesar ga je poklical na fronto. Pri apnenici ga je nadomestil Janez, za polja in vinograde pa sta skrbeli Ani, mati in hči.

Tako se je Ankica srečala s kmečkim delom. Najprej doma, pozneje pa, ko so videli, da so njene roke urne in spretne, so jo vabili tudi drugam. Marsikje v Ručetni vasi in v njeni sosednjini je postala nepogrešljiva. Njena motika je okopalava krompir, koruzo, repo in pes, ogrelava krompir in koruzo ter kopala v vinogradih, njena srpska je plela koren ter povrtnine in njen srps je žel ječmen, pšenico, oves,

TONE JAKŠE

jela sklep, da vprašanje naših volilnih sistemov predstavi tako imenovani beneški komisiji in jo zaprosi za mnenje, ki seveda ni zavarujoče. A kljub temu da je ustava razglasena in velja tudi v tem delu in kljub zagotovilu, da bo vlada to spoštovala, predsednik vlade naprej ostaja na stališču, naj beneška komisija o tem da svoje mnenje. Tega ne razumem. Argument, da skuša Državni zbor za nazaj zabititi odločno Ustavnega sodišča, se mi zdi brezpredmeten. To je preteklost, imamo novo ustavno stanje. Če bi bil Državni zbor sposoben predtem v skoraj dveh letih sprejeti odločitev o volilnem sistemu, ki bi bila skladna z odločbo ustavnega sodišča, bi to gotovo storil. Vendar je na koncu po vseh teh letih in štirih vloženih zakonih, ki so preprečevali, da bi kakršnaki druga resna pobuda prišla na dnevnini red razprav v Državnem zboru, pač presodil, da ima boljšo rešitev od tiste, ki bi bila skladna z odločbo ustavnega sodišča - dopolnil je ustavo in s tem ustvaril novo ustavno stanje, na podlagi katerega bodo izvedene te volitve in kasneje tudi spremenjen oz. dopolnjen volilni zakon."

• Slovenija je na repu priljubljeno med kandidatkami za članstvo v EU. Kje vidite razlog za to?

"Slovenija je bolj na koncu te lestvice, ker je premalo poznana. Slovenija je nova, mlađa država, ki jo bolj poznajo pod pojmom Jugoslavija kot pa samostojna Slovenija. Dve možnosti sta, da nas Evropa spozna: da smo zelo dobrí po svojih gospodarskih, socialnih rezultatih, materialni, kulturni, duhovni ustvarjalnosti, po svojem zavzemaju za načela in vrednote iz evropske tradicije. Lahko bi bili prepoznavni po angažiranju za stabilnost na jugovzhodu Evrope, se pravi v naši sosednjini, ki jo dobro poznamo. Ali pa bili lahko prepoznavni kot problem, kot tisti, ki ogrožajo mir in varnost v Evropi. Tega si seveda ne želim. Na nas je,

samo "Slovenca", časopis desne provenience, ki ga je podpirala takratna Demosova vlada, in Republika, časopis leve provenience, ki ni bil podprt z vladnim denarjem. Ne eden ne drugi nista preživel. Ne zato, ker sta bila tako ali drugače usmerjena, ampak zato, ker jima ni bilo mogoče z denarjem zagotoviti bralcem. Lahko naredite vse, zagotovite denar, urednike, novinarje, tiskarno, ne morete pa zagotoviti bralcem, poslušnacem, gledalcem, te si medij lahko pridobi le sam. Neodvisnost je bistven element profesionalne države novinarja, novinar si izkaznico svoje neodvisnosti piše sam s svojim delom."

Kar pa se tiče nevarnosti prevzemanja medijev, je v sistemu, karšnega imamo, ni mogoče preprečiti. Lastniki so pač tisti, ki imajo kapital, če oni želijo tako ali drugače usmeritev časopisa, jo bodo tudi zagotovili, do novinarja pa je odvisno, ali bo potem pri takem časopisu sodeloval ali ne."

• V Državnem zboru je predlog zakona o skladu za poplačilo odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja. Izgnanci, teh je okoli 18.000, se bojijo, da ta zakon ne bi bil sprejet v mandatu tega parlamenta.

"Ne vidim razlogov, zakaj bi to Državni zbor odlagal. Slovenija se zavzema po dveh kanalih za rešitev tega vprašanja. En razlog je ta sklad in rešitev doma, drugi pa so pogajanja z Nemčijo in Avstrijo. Razloga za odlaganje rešitve tega vprašanja ne vidim."

• Na vojaški specialki iz 30-ih let je Trdinov vrh vrstan 800 m znotraj slovenskega ozemlja, sedaj pa si ga lasti Hrvati. Kako je s tem?

"S to specijalno sem seznanil takratnega predsednika komisije za označitev meje med Slovenijo in Hrvaško. V komisiji je bilo sprejeti načelo, da se meja praviloma določa po mejah katastrskih občin. Ali bo to načelo veljalo na vsem poteku meje, ne vem, vem pa, da

PRVI SLOVENSKI ŽENSKI CELOVEČEREC

O takšnih in drugačnih vprašanjih meja

Tri prijateljice, študentke Alja, Žana in Simona, se med počitnicami odločijo za spust po mejni reki Kolpi. A v začetku na videz brezkrne pustolovščine ne bodo pozabile do konca svojih dni. Njihov spust namreč skrivoma opazuje varuh meje, zadrti lokalni politik, ki se čuti poklicanega, da dolino Kolpe obvaruje pred vsem, kar je drugačno in svobodno. To pa dekleta vsekakor so.

To je kratka vsebina filma *Varuh meje*, avanturističnega psihološkega trilerja, ki bo zagotovo prišel v zgodovino slovenske kinematografije že po tem, da je prvi slovenski celovečerni film, ki ga režira ženska. To je Metličanka Maja Weiss, sicer že prekaljena režiserka. Film so 15. junija začeli snemati v vasi Fara v kočevski občini, julija pa so svojo logistično bazo preselili v Črnomelj, od koder odhajajo na snemanje v Metliko, Žužemberk, Jakovine, Damelj, Adlešiče. Nekaj snemalnih dni so imeli tudi v Ljubljani. Snemanje bodo zaključili sredi avgusta, naslednji mesec pa bodo začeli s postprodukcijo. Premiera 95 minut dolgega filma, katerega predračunska vrednost je 160 milijonov tolarjev, naj bi bila spomladni prihodnje leto.

Zapostavljene režiserke

Da bo večina filma posnetega prav v Beli krajini, po zatrjevanju režiserke Maje Weiss ni naključje. Pravzaprav je že vsebina filma nekoliko avtobiografska, saj se je tudi sama pred desetletjem z dve ma prijateljicama podala s kanuji po Kolpi. „Vendar sem iz naših dogodivščin uporabila le nekaj drobcev, sicer pa želim s filmom promovirati predvsem Belo krajini.

Sloveniji, pač v glavnem sedijo moški. Dobro vem, da režiserke nismo prav nič manj sposobne, vendar se moramo, da dobimo delo, veliko bolj potruditi. V enajstih letih svobodnjaštva sem to že dobar izkusila,“ zatrjuje Maja. Direktor fotografije Bojan Kastelic pa pristavlja, da je diskriminacija le v komisijah, kjer odločajo o pridobitvi projektov, pri snemanju pa steje le strokovnost. Morda pa bo prav po Majini zaslugi v prihodnjem tudi v komisijah manj diskriminacije.

Dobra belokranjska zasedba

Weissova želi v filmu predvsem skozi odnose med dekleti in njimi ter varuhom meje odstirati vprašanja meja, tako geografskih kot človeških, ter strpnosti in sovršavanja do vsega, kar nam je tuje in drugačno. Zanimivo je, da je film večinoma posnet v Beli krajini, prav tako pa je tudi zasedba precej belokranjska. Scenarij je namreč po ideji Maje Weiss napisal metliški rojak Zoran Hočevar, predlanski dobitnik nagrade Kresnik za najboljši roman leta Šolen z Brega. Pridružil se mu je še Brock Norman Brock, angleški dramaturg z zavidanja vrednimi mednarodnimi referencami, saj med drugim sode-

LEPOTNE PRIPRAVE - Pred snemanjem se je seveda potrebljalo dobro naličiti, za kar skrbijo oblikovalka maske Aljana Hajdinjak (na fotografiji s Pio Zemlič-Žano). Primenjen prostorček za svoj lepotilni studio si je v Metliki našla kar v ozkem hodniku železniške postaje.

luje tudi z najprestižnejšo ameriško produkcijo hišo Miramax. Producenca in izvršna producentka je prav tako Metličanka, Majina sestra Ida. Skupaj sta pred dve ma letoma ustanovili podjetje Bela film, ki je producent filma. Metličan je tudi notranji reziziter Ivi Kukman, a tudi montažer Peter Braat, Majin mož, je že na pol Metličan. Belokranjca sta starša glavnega igralca Jonas Žnidarsiča, ki igra varuh meje. Iz Vinice je doma Maja Moravec, asistentka scenografije, sicer pa študentka arhitekture. Iz Novega mesta izhaja asistent režije Klemen Dvornik, medtem ko so starši direktorja fotografije Bojana Kastelca doma iz Mirne Peči. V filmu ima bolj ali manj pomembne vloge tudi veliko lokalnega prebivalstva, med Belokranjcema pa so najbolj poznani Matjaž Rus, Janez Vraničar-Luigi in članji ansambla Indust Bag.

Toda režiserka zavrača očitke, da je hotela v filmu v prve vrsti zriniti predvsem Belokranjce in Dolenjce. Zatrjuje, da sodeluje zelo veliko Prekmurcev. Tudi po žilih glavnih igralk Ive Krajnc (Simone), Tanje Potočnik (Alje) in Pie Zemlič (Žane), ki so bile izbrane na avdiciji, se ne pretaka belokranjska kri.

Zagotovljeno evropsko gledalstvo

Varuh meje je projekt nacionalnega filmskega programa Filmskega sklada Republike Slovenije za leto 2000. Kot že rečeno, je njegov producent Bela film, domači koproducent TV Slovenija, tuji pa Taris film iz Nemčije. Slednji si je

SESTRI WEISS - Sestri Ida (levo) in Maja Weiss, ustanoviteljice in lastnici Bela filma, producenta Varuh meje.

PRVIČ PRED KAMERAMI - Med številnimi Belokranjci, ki so imeli priložnost zaigrati v Varuhu meje, je tudi Milka Veselić iz Gribelj. Čeprav je prvič stala pred filmskimi kamerami, se je kot ponica v vlaku odrezala dobro, predvsem pa brez treme.

POSvet pred snemanjem - Asistentka kostumografska Ariana Malec, režiserka Maja Weiss ter igralki Iva Krajnc (Simona) in Tanja Potočnik (Alja) (z leve) v pogovoru pred snemanjem na metliški železniški postaji. Kaj presestljivo dramatičnega se tam sicer ni zgodilo, zato pa so bili vsi še vedno pod vitsom dogodka iz prvih snemalnih dni, ko so moral posneti prizor z ženskim triplom v Kolpi. V bližini, vendar na hrvaški strani reke, pa so prav takrat zares našli žensko triplu.

s predprodajo pravic za predvajanje zagotovil pogodbo z nemško-francosko televizijsko postajo Arte. Kot pravi Maja, bo tako film predvajan pred vsaj 130-milijonskim auditorijem. Kako ga bodo gledalci sprejeli, režiserka sicer ne more napovedati, pravi pa, da najbrž ne bo slab. Tako gotovo meni tudi zato, ker je bil projekt v začetku preteklega leta sprejet v CirCLE 99 program Audiovizualne Eureke. Torej ustavne, ki deluje v okviru Sveta Evrope in je zadolžena za vzpostavitev enotnega evropskega avdiovizualnega sektorja. Na treh srečanjih, v francoskem Biarritzu, avstrijskem Dunaju in nemškem Mannheimu, je bil namreč Varuh meje deležen velikega zanimanja.

Zapisala in fotografirala: MIRJAM BEZEK-JAKŠE

120-LETNICA ROJSTVA IVANA ZORCA

Tenkočutni opisovalec Dolenjske, Kettejev sošolec, že skoraj pozabljen

V Malem Gabru je bil rojen 25. julija 1880, umrl pa je 30. julija 1952 v Ljubljani. Gimnazijo je začel obiskovati v Novem mestu, dokončal pa jo je v Ljubljani. Po vojaščini je opravil oficirski izpit. Nato je službo dobil pri železnični v Trstu in v njej ostal vse do upokojitve. Med 1. svetovno vojno je služil kot nadporočnik po raznih krajih Avstro-Ogrske. Po končani vojni se je ustalil v Ljubljani. Upokojil se je leta 1932.

V zakonu se mu je rodilo pet otrok, dva sina in tri hčere. Najmlajša je bila rojena 1915. leta; to je Darinka, poročena Pucelj, ki živi kot upokojena profesorica matematike v Ljubljani.

Pisateljevali je začel po 1. svetovni vojni in sprva objavljal v časnikih, nato pa izdal deset knjig. Začel je s pravljicami, podlistki in kritikami, najpomembnejše pa so novele, domačijske in zgodovinske povesti, ki so izhajale v visokih nakladah pri Mohorjevi družbi.

Njegova najbolj znana dela so *Domačija ob Temenici* in štiri zgodovinske povesti, ki so nastale na pobudo stiških menihov (*Beli menihi, Stiški svobodnjak, Stiški tlačan ter Izgnani menihi*).

Te povesti danes nikakor niso zastarele ali manj privlačne. Zanimivo napisane zgodbe ljudje še vedno radi berejo. Tega so tudi vredne, kakor meni dr. Hladnik v spremni besedi k novi izdaji iz leta 1991.

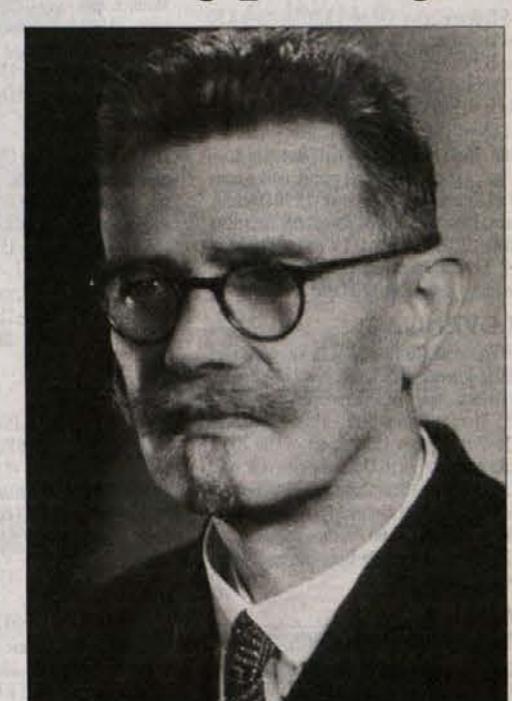
Povabilo iz Stične

Ob 800-letnici samostana, ki je sicer navdihoval kar veliko piscev, so stiški menihi povabili Ivana Zorca, naj piše o njihovi naselitvi v tem kraju, o njihovem življenju, trpljenju pod Turki, kmečkih uporih in pomoči ljudem. Pisatelj se je naselil v samostanu, proučeval arhive in v petih letih zaporedoma napisal štiri knjige, ki so bile izredno brane.

Dogajalni čas teh zgodovinskih povesti je zelo velik, zato pisatelj ni mogel biti enako pozoren do vseh zgodovinskih obdobjij. Iz zgodovine samostana je pač izbral ključne dogodke, ki jih je lahko njegova domišljija oblikovala v zaključene celote - povesti iz 12., 15., 16., in 18. stoletja.

A če pričakujemo, da bomo brali o bivanju za samostanskimi zidovi, se motimo. Stiške menihe spoznamo kot gospodarje, ki širijo svoja posestva, kot svetovalce in tolaznike svojih tlačarov, razsodnike v večnih sporih z graščaki. In to z žužemberškimi in šumberškimi.

Torej imata gradova Žužemberk (oz. Žužemperk, kot ga dosledno imenuje Zorec) in Šumberk svoje mesto v slovenski književnosti. Še več, lahko rečemo, da ima grad Žužemberk svoj "roman", saj je v dveh Zorčevih povestih središče dogajanja.

Ivan Zorec (1880-1952) okoli leta 1950.

Grad Žužemberk - Žužemperk proti stiškim menihom

V povesti Stiški svobodnjak spoznamo grofa Pankracija, lastnika žužemberškega gradu v 15. stoletju, in njegovo družino. On in njegov valpet sta slovela po dejeli zaradi svoje krutosti. Tudi grof s Šumberka in njegova žena nista bila nič boljša, zato so tlačani bežali v vasi, ki so bile pod okriljem samostana. Seveda je to povzročilo velike spore in zamere, saj je bil izredno hud prekršek že, če je tlačan uvel na grofovski zemlji zajca ali srno. Menihi so bili pravčni razsodniki, tako da so imeli med večišči in tlačani velik ugled.

Grofičina smrt in napad na žužemberški grad

Povest Stiški tlačan je v resnici pripoved o žužemberškem gradu v 16. stoletju. Začne se z zapletom, ko se graščaku rodi nezakonski sin Boštjan, kasnejši deseti brat. Pisatelj podrobno opisuje, kako je prišlo do tragedije, ko je udomačeni medved napadel in do smrti ranil grofico. Izvemo, da je bila grofica privržena luteranski cerkvi, da so luterani imeli poleg župnijske cerkve tudi cerkev sv. Miklavža in ob njem svoje pokopališče. Grof se je bal zamejiti stiškim menihim, zato je dal pokopati ženo pri frančiškanih v Ljubljani. Medtem Uskoki napadejo grad, a ga tlačani ubranijo. Zanimiv je lik Krajnčana, ki nagovarja kmete k uporu proti samostanu, sam pa umre, ko brani grad. Ubitih je bilo 27 Uskokov in 17 tlačarov. Živa pripoved, zanimiv jezik.

Povesti so pisane v obliki dialoga, dogajanje je živahnino, menjavajo se dogajalni kraji. Pisatelj uporablja številne starinske besede, katerih pomen je razložen na koncu, opisuje bivališča, oblačila, hrano, vraže, zdravljenje ipd. Je tudi zgodovinsko verodostojen. Tako kar kliče po dramatizaciji.

Ivan Zorec

Stiški tlačan

Naslovica zgodovinske povesti Stiški tlačan.

Zasluži si spominsko ploščo na rojstni hiši

Misljam, da bi Ivanu Zorcu lahko izkazali čast s postavitvijo spominske plošče na njegovi rojstni hiši v Malem Gabru. Lahko bi ponatisnil njegovo povest Domačija ob Temenici, ki je lep spomenik njegovemu rojstnemu kraju in vsej Dolenjski. Zakaj ne bi uvedli Zorčeve bralne značke za učence vsaj treh občin, ki so dogajalni kraji njegovih povesti? Lahko bi začeli s pohodi po poteh Zorčevih povesti: po poti žužemberškega graščaka Sebastijana, ki je pogosto hodil na Grundljevo, po poteh Zorčevih prednikov Trlepov. S pohodi bi lahko povezali gradove ipd. Predvsem pa seveda berimo njegove povesti!

ZORA MOŽE

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 3.VII.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Odmevi; 8.30 Mostovi; 8.50 Pod klobukom; 9.40 Zgodbe iz škole; 10.10 Otroška oddaja; 10.40 National Geographic; 11.30 Naravni parki Slovenije; 12.00 Kulturno poletje - 13.00 Poročila - 14.10 Tedenski izbor: Talk show; 15.00 Pravičnik, fr. nad. - 16.30 Poročila - 16.45 Enajsta sola - 17.15 Robin in Rozi, ris. nan. - 17.45 Neukročenj planet, dok. oddaja - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Tednik - 21.05 Turistična oddaja - 21.25 Novakovi, TV nan. - 22.00 Odmevi, kultura, šport - 22.55 Kugy, nad. - 23.50 Slovenci v Avstraliji - 0.40 Opus

SLOVENIJA 2

7.30 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 Iz dobrega gnezda, nad. - 9.45 Uboga mala bogatašinja, nan. - 10.35 Grace na udaru, nan. - 10.55 Murphy Brown, nan. - 11.50 Euronews - 14.30 Svet poroča - 15.00 Šport - 17.00 70 let Slavka Avsenika - 18.05 Družinski zdravnik, nad. - 19.00 Nenadoma Susan, nan. - 19.30 Videospotnice - 20.05 Leteči cirkus Monty Pythona - 21.00 Pot k slavi - 22.00 Poseben pogled, film - 23.20 Hčere Simona De Beauvoir, nad. - 0.10 Wycliffe, nan.

KANAL A

8.15 Dogodivščine Rokca in Binča, ris. - 9.15 Angela, nad. - 10.10 Luz Maria, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Adrenalin - 13.30 Princ z Bel Air, nan. - 14.00 V Bronxu, nan. - 15.00 Ricki Lake - 15.55 Oprah show - 16.50 Angela, nad. - 17.40 Luz Maria, nad. - 18.30 Mamice, nan. - 19.00 Jenny, nad. - 19.30 Zmenkarje - 21.00 Simpatiče, nad. - 22.00 Usluga, ura in zelo velika riba, film - 23.40 Psi faktor, oddaja - 0.40 Ricki Lake - 1.30 Dannyjeve zvezde

POP TV

7.00 Šola golfa - 7.30 Obraz tedna - 8.00 Brez zapor - 9.00 Pod srečno zvezdo - 10.30 Tri ženske, nad. - 11.30 Divji angel, nad. - 12.30 Labirint strasti, nad. - 14.00 Domače kraljestvo, nan. - 14.30 Matlock, nan. - 15.30 Zakon v L.A., nad. - 16.25 Tri ženske, nad. - 17.15 Divji angel, nad. - 18.15 Labirint strasti, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Bitka s teroristi, film - 21.45 Komandosi, nad. - 22.45 Milenium, nan. - 23.45 Dan D - izkrejanje, film

GAJBA TV

9.30 Borzni monitor - 15.00 Poletna živa - 16.00 Na zdravje, nan. - 16.30 Pasji policist, nan. - 17.00 Teksaški mož postave - 18.00 Zvezdne steze, nan. - 19.00 Na jug, nan. - 20.00 Melrose Place, nad. - 22.00 Poletna živa - 23.00 Milenium, nan. - 0.00 Krila, nad. - 0.30 Pri Adamsovič, nad. - 1.00 Pop bazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Najspot - 17.50 Kulturni pregled - 18.20 Kmetijski razgledi - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Glasbena oddaja - 21.00 Novice - 21.20 Kirurgovo srce - 21.35 Motosport mundial

HTV 1

8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Labirint strasti, nad. - 13.20 Na zemlji velikih mačk, dok. nad. - 14.20 Poročila - 14.30 Nevidičati, film - 16.00 Arabala, nad. - 16.30 Brilianteen - 17.00 Novi Avstralci - 17.30 Hrvatska dana - 18.20 Kolo srčne - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Nadaljevanka - 21.00 Trgi - 22.30 Poročila - 22.50 Trgi - 0.00 Poročila - 0.10 Am. film; 1.4 Najboljši med najboljšimi, film; 3.20 Ta Amerika, film: 5.25 Krava reka, film: 6.55 Dok. film

HTV 2

8.00 Vremenska panorama - 14.35 Sharman, nad. - 15.50 Omerta I, nad. - 16.35 Urgenza, nad. - 17.20 Guldenburgovi, nad. - 18.05 Hladna vojna, dok. nad. - 19.00 Hugo - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Velikani 20. stol. - 21.35 Slepovoravstvo, film - 23.05 Čas je za jazz - 0.05 Umetnost svetovnih muzejev

SOBOTA, 5.VIII.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Odmevi; 8.20 Zgodbe iz škole; 8.50 Radovedni Taček; 9.05 Enajsta sola; 9.40 Oddaja za otroke; 10.20 Risani film - 11.40 Srebrnogrivi konjič, nad. - 12.00 Tednik - 13.00 Poročila - 13.35 Ameriški film, film - 15.00 Hollywood ali propad, film - 16.30 Poročila - 16.40 Fračji dol, nad. - 17.00 Fliper in Lopatka, ris. - 17.50 Na vrtu - 18.20 Letališče, dok. oddaja - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Ko pride lev, slo. film - 21.35 Velika imena malega ekra - 22.35 Poročila, šport - 23.05 Kugy, nad. - 0.10 V New Orleansu, nad. - 1.00 Vran, nad. - 1.45 From beyond, film

SLOVENIJA 2

7.30 Vremenska panorama - 8.50 Videospotnice - 9.25 V televadnicu, nad. - 9.45 Med nebom in zemljijo, nad. - 10.40 Svetnik, nad. - 11.30 Jasno in glasno - 13.00 Šport - 19.30 Videospotnice - 20.05 70. let Slavka Slaka - 21.05 Z zemlje na luno, nad. - 21.55 Sobotna noč - 23.55 Svetnik, nad.

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, nad. - 10.00 Nora hiša, nad. - 10.30 Prijatelja v krilu, nad. - 11.00 Brooklynski most, nad. - 11.30 Mladoporočenci - 12.00 Misija nemogoče, nad. - 13.00 Kung Fu, nad. - 14.00 T.J. Hooker, film - 15.40 Ned in Stacey, nad. - 16.10 So jih ugrabi nezemljani, dok. oddaja - 17.10 Začaseni in delu 2, film - 18.00 Demoni hitrosti, oddaja - 19.00 Plen, nad. - 20.00 Zgodba o mestu, film - 21.30 Trikotnik prevar, film - 22.10 Portret, film - 1.10 Atlantis

POP TV

7.00 Brez zapor - 8.00 Risanke - 9.00 Hroščevanje, nad. - 9.30 Knjižni molj Wishbone, nad. - 10.00 Zbornica, nad. - 10.30 Košarkarji, nad. - 11.00 Navihanka, nad. - 11.30 Sabrina, nad. - 12.00 Modni popotovanja - 12.30 Pop'n'Roll - 13.30 Gospod z ljubezno 2, film - 15.10 Pravničari, dok. oddaja - 15.30 Mala Daniela, nad. - 16.30 Strast in paradiž, nad. - 17.30 Skodrana Suzi, film - 19.15 24 ur - 20.00 Krokodil Dundee, film - 21.55 Zadnji kitajske cesar, film - 0.45 Dirk Cannonball, film

GAJBA TV

16.00 Srce, polno dežja, film - 18.00 Višave, nad. - 19.00 Maggie, nad. - 19.30 Jesse, nad. - 20.00 Stražar, nad. - 21.00 Dosjeji X, nad. - 22.00 Letala, vlaki in avtomobili, film - 0.00 Pop bazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 17.50 Iz zdrženja - 18.20 Kirurgovo srce - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.25 Oder občutkov

HTV 1

8.00 Dobro jutro, Hrvatska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Labirint strasti, nad. - 13.25 Velikani 20. stol., nad. - 14.10 Poročila - 14.15 Iskalec, film - 16.05 Decelj spoznavanje - 17.00 Morje - 17.30 Hrvatska dana - 18.20 Kolo srčne - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Pripovedi hrvatskih otokov, dok. oddaja - 20.45 Kviz - 21.15 Preteklost v sedanosti - 21.45 Nenadoma Susan, nad. - 22.20 Poročila - 22.40 Koncert - 0.30 Mrta tisina, film; 2.30 Angel in ženska, film; 4.30 Izdajalstvo, film

HTV 2

8.00 Turistične panorame - 13.05 Kulturno poletje - 14.05 Umazan posel I, nad. - 15.45 Newyorska policija, nad. - 16.30 Leta neprjetnosti, nad. - 17.20 Guldenburgovi, nad. - 18.05 Hladna vojna, nad. - 19.00 Hugo - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Kviz - 20.30 Čarobnica II, nad. - 21.20 Urganca, nad. - 22.20 Karolina pesem, film - 1.20 Umetnost svetovnih muzejev

PETEK, 4.VIII.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Odmevi; 8.20 Gore in ljudje; 8.50 Risanka; 9.20 Robin in Rozi, ris. nad.; 9.30 Afriške pravljice - 9.40 Tedi; 10.15 Neukocen planet, dok. oddaja; 11.00 Alpe-Donava-Jadran; 11.05 Svinja, drama - 13.00 Poročila - 13.50 Tedenski izbor: Slovenci v Avstraliji; 14.40 Novakovi, TV nad.; 15.05 Vsakdanjak in praznik - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Rdeči grafit - 17.20 Otroška oddaja - 17.45 Spoznavamo, dok. oddaja - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Ameriški film - 21.30 Deteljica - 21.40 Polž v solati - 22.20 Odmevi, šport - 23.05 Kugy, nad. - 0.10 Polnočni klub - 1.15 Brane Rončel izza odra

SLOVENIJA 2

7.30 Vremenska panorama - 8.55 Videospotnice - 9.30 Nenadoma Susan, nad. - 10.00 Družinski zdravnik, nad. - 10.50 Glasba zaživi, film - 12.45 Euronews - 14.45 Gore in ljudje - 15.35 Leteči cirkus Monty Pythona, serija - 16.35 Pot k slavi - 17.30 Londonško pristanišče, film - 19.00 Para da plesa - 19.30 Videospotnice - 20.00 Ogenj, dok. oddaja - 21.00 Tom Jones, nad. - 21.50 Kan-

HTV 1

8.30 Poročila - 8.35 Program za otroke - 12.00 Poročila - 12.35 Trgi - 15.15 Turk 182, film - 16.55 Beverly Hills, nad. - 18.05 Melrose Place, nad. - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Koncert - 21.25 Nevestin očec 2, film - 22.50 Poročila - 23.30 Mini serija - 2.50 Nočni filmski maraton

HTV 2

11.50 Tv spored - 11.55 Labirint strasti, nad. - 15.25 Potovanja, nad. - 16.30 Črno-belo v barvi - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Zlata krila, nad. - 21.00 Damon, nad. - 21.25 Svet zabave - 22.00 Pravi čas - 23.30 Umetnine svetovnih muzejev

NEDELJA, 6.VIII.

SLOVENIJA 1

8.00 Živjav: Risank - 9.50 Ozare - 9.55 Nedeljska maša - 11.00 Neizprosna divjina, nad. - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 13.20 Turistična oddaja - 13.40 Pomagajmo si - 14.10 Polž v solati - 14.35 Ko pride lev, film - 16.00 Prvi in drugi - 16.30 Poročila - 16.45 Vsakdanjak in praznik - 17.40 Slovenski magazin - 18.10 Naravniki - 18.50 Žrebjanje lota - 19.05 Danes - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Hobotnica, nad. - 21.50 Večerni gost - 22.45 Poročila, šport - 23.10 Presej poželenje, ples

SLOVENIJA 2

8.05 Videospotnice - 8.40 Noro zaljubljena, nad. - 9.00 Iz dobrega gnezda, nad. - 9.50 Minty, nad. - 10.20 Zvezde Hollywooda - 11.00 Parada plesa - 11.30 Pripravljeni, oddaja o slo, vojski - 13.05 Šport - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nove pustolovščine Nicolasa Hulta, nad. - 21.00 Murphy Brown, nad. - 21.30 Cik cak - 22.00 Šport v nedeljo - 22.50 Francoski film

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Nora hiša, nad. - 10.00 Srečna družina, nad. - 10.30 Prijatelja v krilu, nad. - 11.00 Brooklynski most, nad. - 11.30 Zmenkarje - 12.00 Misija nemogoče, nad. - 13.00 Kung Fu, nad. - 14.00 Robinsonovi v Beverly Hills, film - 15.50 Klik: Pri zlati opici; Kupid; Ruby Wax - 19.00 Izbrani, nad. - 20.00 Flashdance, film - 21.45 Stilski izviri - 22.20 Kolesa groze, film

POP TV

7.00 Brez zapor - 8.00 Risanke - 9.00 Hroščevanje, nad. - 9.30 Knjižni molj Wishbone, nad. - 10.00 Naš dedek, nad. - 10.30 Košarkarji, nad. - 11.00 Navihanka, nad. - 11.30 Pop'n'Roll - 12.30 Maktab, nad. - 16.20 Mala Daniela, nad. - 17.20 To ne more biti ljubezen - 19.05 Miss Slovenije, predizbor - 19.15 24 ur - 20.00 Krokokil Dundee 2, film - 22.00 Čaj v Sahari, film

GAJBA TV

16.00 Strah pred temo, film - 18.00 Višave, nad. - 19.00 Maggie, nad. - 19.30 Jesse, nad. - 20.00 Stražar, nad. - 21.00 Dosjeji X, nad. - 22.00 Zemljanki so lahke, film - 0.00 Pop bazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.00 Rezerviran čas - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Priklicite župana - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Moj kraj, ponov. - 21.45 Mozaik divjine

HTV 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; 8.20

Cigani nekoč - Romi danes

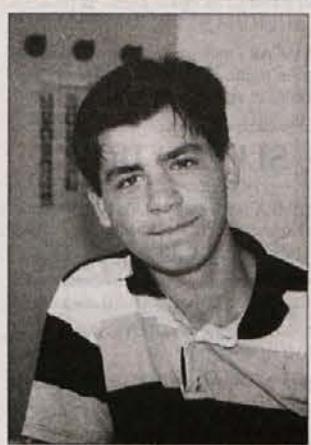
Aprilja prihodnje leto bo izšlo romsko glasilo - Urednik glasila bo Bogdan Miklič ml.

STRANSKA VAS - "Cigani nekoč - Romi danes" se bo imenovalo romsko glasilo, ki bo luč sveta zagledalo aprila prihodnje leto ob svetovnem dnevu Romov. "Lani sem že izdal poskusno številko z istim naslovom, ki je lepo uspela, vendar pa je bila le prevelik finančni zalogaj, da bi nadaljevali. Morda bo tokrat izdajo glasila delno podprtia tudi novomeška občina," je povedal urednik in avtor glasila Bogdan Miklič mlajši iz romskega naselja Ruperčvrh pri Novem mestu.

K zamisli o glasilu ga je spodbudilo spoznanje, da se o Romih premalo ve, zato meni, da je njihovo življenje, kulturo in zgodovino potrebitno predstaviti širši javnosti. Vsebino glasila bodo tvorile predstavitev romskih naselij, prispevki o 8. aprilu - svetovnem dnevu Romov, položaju Romov od naselitve pa do danes, o Romih med 2. svetovno vojno in po letu 1945, njihovih selitvah, o romskih običajih in kulturi, problematiki Romov na širšem Dolenjskem, svoja mnenja bodo prispevali tudi nekateri strokovni delavci, ki se ukvarjajo z Romi. Predstavili bodo romskega pesnika Rajka Šajnoviča, nekaj misli pa bo zapisal predsednik slovenske romske zveze Jožek Horvat - Muc iz Murske Sobote.

"Življenje Romov si želim zjeti karseda polno, zato ob tej priložnosti naprošam vse, ne le

M. Ž.

Bogdan Miklič ml.

Rome, da mi pošlejo kakšen prispevki ali fotografijo, ki se nanaša na vsebino glasila (naslov: Bogdan Miklič ml., Stranska vas 51a, 8000 Novo mesto)," je povedal še ne 16-letni Bogdan, ki občasno pomaga tudi pri oddajah o Romih na Studiu D. Za jesen posebno oddajo za Rome pripravlja na novomeški televizijski, sicer pa se bo v prihajajočem šolskem letu vrnil tudi v šolske klopi v srednji gostinski šoli.

Romska glasila Cigani nekoč - Romi danes, ki bo zajemalo območje Dolenjske, Bele krajine in morda tudi Posavja, bo izšlo vsake pol leta. Prodajali naj bi ga v trafikah, denar pa bo namenjen za tiskanje prihodnjih številk.

M. Ž.

MLAČVA - Potem ko so v Artičah 2. julija na star način poželi rž in po starodavnem izročilu pripravili po delu veselo pojedino, likof, se je do minule nedelje žito v kozolcu že posušilo. Zato so rž mlatili. Mlačvo na Banovi domačiji so pripravili prav po starih običajih, s cepci, a tudi celo z geplom na konjsko vprego. Vse je šlo natanko po starih, preizkušenih pravilih, tudi zenske plet korenje na njivo, kjer so bili poželi rž. Za mlatiči je ostala prazna slama, kot nalač za pokrivanje strehe skedenja Banove domačije. Mlatiči, dva od štirih sta na fotografiji) so bili ugašeni in polni domisllic, da, kot nekaj. Na likofu, in že vmes, je bilo na voljo domačih jedi in piča in ljudske glasbe. (Foto: M. L.)

NE BO TUJCEV - KAJ BO? - Ministrstvo za notranje zadeve se je premislico v nekdanjem dijaškem domu v Brežicah ne bo osnovalo centra za odstranjevanje tujev. Dr. Peter Jambrek, notranji minister, je s tem seznanil brežiškega župana Vladislava Deržica, potem ko sta župan in občinski svet Brežice protestirali pri ministrstvu zoper ustanovitev takega centra. Nekdanji internat (na fotografiji) prinaša seviškemu gradbenemu podjetju Posavje, lastniku, izgubo. Podjetje se je hotelo bremena rešiti tudi tako, da je po neuspešnih lokalnih pogovorov stavbo ponudilo morebitnemu najemniku zunaj posavskega prostora, notranjemu ministrstvu v Ljubljano. Kaj bo v domu po najnovejšem razpletu? (Foto: M. L.)

NEDELJSKI SPREHOD DO SV. HELENE - Ob tem studencu pitne vode se začne ena najlepših poti na Vinji Vrh, vodi pa do podružnične cerkve Bele Cerkve sv. Helene. Kratko, a strmo in vijugasto ter zato napolno stezo spremjam postaje križevga pota. Pri cerkvi se popotnik lahko spoči na klopcu, od koder je prelep pogled na pokrajino. Čudovita pot za nedeljski izlet je plod trdrega dela tamkajšnjega župnika. (Foto: M. Rapuš)

POZDRAVNI KOZOLČEK - Kot večina občin ima tudi občina Dobrepole ob glavnih cestah pri vstopu v občino pozdravni kozolček z napisom DOBRODOŠLI! Postavili so ga že pred leti, vendar je bil v tem času že dvakrat udeležen v prometni nesreči. Konec junija so ga postavili tretjič, tokrat na nekoliko spremenjeno lokacijo in upanju, da ne bo spet mamil neprevidnih voznikov. (Foto: B. Žagar)

JURČKI, JURČKI... - Zvrhano košaro zdravih jurčkov je v petek okrog poldneva na prižnici pred Zadružnim domom v Ribnici znancem razkazoval upokojenc Viktor Oblak. Tako je ovrgel govorice večine sicer vnetih gobarjev, da je letošnja sezona šla po zlu, saj naj bi suša močno prizadela tudi ta gozdni sadež. Bera je tehtala nekaj kilogramov, med ličnimi jurčki je bilo nekaj bisernic in golobic. "Gobarim več kot štirideset let, a se nikoli nisem srečal medveda. Redno zahajam tudi na območje, kjer se domnevno največ klatijo, tudi tja, kjer je pred leti hudo poškodoval Grudovega strica." (Foto: M. G.)

ZA VRTEC V DOBRNIČU IN MOKRONOGU

TREBNJE - Svetniki so podprli podaljšanje odprtja dodatnega, tretjega oddelka vrtca na mokronoški osnovni šoli, ki so ga odprli v lanskem šolskem letu, saj je veliko zanimanje in potreb staršev, da bi zagotovili dnevno varstvo otrok. Zbrali so kar 18 novih prijav. Soglasno so odobrili tudi dodatni dislocirani oddelki trebanjskega vrtca na podružnični šoli v Dobrniču, v katerem bo 20 otrok starih od 3 do 7 let.

Oratorij v Trebnjem

Že tretje leto zapored je župnijska karitas v Trebnjem organizirala oratorij. V dneh od 2. - 6. julija so se v dopoldanskem času v trebanjskem župnišču, na vrhu ter dvorišču odvijale razne dejavnosti, ki so poprestile počitniške dneve otrok, starih od pet do štirinajst let.

V pondeljek in sredo so otroci preživili čas v raznih delavnicah, kjer so spoznavali zdravilna zelišča, se poskusili v orientaciji, pekli pecivo, vžigali v les, izdelovali rože iz krepl papirja, rožne vence, poslikivali stekleničke, risali domača cerkev, uprizorjali dramska besedila, izdelovali letala iz kartona, vizitke, se učili novih pesmic ter osnov prve pomoči.

V torček je vseh sto otrok skupaj z dvajsetimi animatorji in ostalimi sodelavci obiskalo božjepotno cerkev na Kureščku, kjer so obhajali tudi sveto mašo skupaj z vrstniki, udeleženci oratorija v Šentupertu. Nato so se vsi skupaj odpravili v Željimje na ogled gimnazije, na igrišči okoli šole pa se so otroci pomerili tudi v raznih družabnih igrah.

Zadnji dan, četrtek, pa je bil ravno tako poseben in so ga otroci z veseljem pričakovali. Dopoldne so namreč uživali v bazenu turistične kmetije Obolnar, popoldne pa so si skupaj s starši ogledali film v trebanjskem kulturnem domu, in sicer o blaženi Lavri Vikunja, katere življenska zgodba je bila tudi rdeča nit, ki je povezovala duhovni del celotnega oratorija. Sledila je zaključna maša in razstava izdelkov. Po skupinski fotografiji so se otroci razšli v veseljem upanju, da bodo prihodnje leto lahko prav tako doživeto preživeli nekaj dni poletnih počitnic.

N. ZAKRAJŠEK

POLETJE

Poletje je čas za počitek in en sam užitek.
takrat si daš duška,
čeprav ti na glavi raste buška.
Noriš in se potiš,
skačeš bos,
kakor da si črni kos.
Potem poletje umre,
v tebi zlomi se srce.

Jesen s sabo šolo pripelje
in vse je drugače
in nikamor ne pelje.
Do prve nedelje...

BARBARA CONTA, 5. b
OŠ Šentjernej

POGREGNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26
Novo mesto
068/33 70 200
delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.
Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

Ko so se tvoje veke zaprle nad našimi kraji in smo, kot da nas je prezela meglja, osamjeli obdani od tvojih podob.

V 74. letu starosti je prenehalo biti srce našemu ljubemu možu, očetu, dediju in tastu

VLADIMIRJU ZUPANU
iz Gaja 68 pri Šentjanžu

Zbolečino v srcu se zahvaljujemo vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu, mu izkazali spoštovanje in ga v tako velikem številu spremili na zadnjo pot.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Utihnil je tvoj glas,
ostalo je tvoje srce,
ostali so sledovi pridnih rok
in kruto spoznanje,
da se ne vrneš več.

V 42. letu starosti nam je nenadna smrt vzela našega dragega očaja, moža, sina, brata in strica

BOŽIDARJA KOSTREVCA
iz Slepška 16 pri Mokronogu

V teh težkih trenutkih, ki jih še ne dojemamo, se s hvaležnostjo spominjamo vseh, ki ste nam ob prerani izgubi našega Boža stali ob strani. Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, vaščanom, sošolcem in znancem, ki ste se od njega tako množično poslovili, darovali sveče, cvetje, sv. maše in nam izrazili pisno in ustno sožalje. Posebna zahvala Mesarstvu Cvetan, OŠ Mirna in dr. Žlajpahovi. Hvala g. dekanu, govorniku Antonu Mavru in Milanu Markelju za ganljive besede slovesa. Hvala pevcem, pogrebeni službi Novak in izvajalcu Tišine. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 69. letu za vedno zapustil naš upokojeni sodelavec

MATIJA VLAŠIČ

cestar v Področju vzdrževanja cest, Sektor Črnomelj

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO, d.d.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene mame in babice

IVANKE BRKIČ

iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem tistim, ki ste nam v teh težkih dneh žalosti priskočili na pomoč, nas z lepo besedo tolazili, pokojni mami pa izkazali spoštovanje s cvetjem, svečami, denarnimi prispevki in udeležbo pri zadnjem slovesu. Še posebej se želimo zahvaliti družinam Špelič-Cadončič, Brdar, Žic, ki so nam izredno veliko pomagali, mami pa v času njenega življenja bili dobri prijatelji. Hvala tudi vsem meščanom iz ulice, posebno ge. Murnovi. Zahvalili bi se radi še Splošni bolnišnici Novo mesto, osebju Oddelka za intenzivno nego, sodelavcem Dolenjskega lista, ZZZ Novo mesto, Društvu upokojencev, Društvu izgnancev in Svetu krajevne skupnosti Novo mesto, pevcem, trobentaču, JP Komunalu in pogrebeni službi Oklešen. Še enkrat hvala vsem, ki ste pokojno poznali in jo z lepo mislio spremili do njenega zadnjega doma.

Zalujoči: vsi njeni

**vaš
kanal**S Trdinovega vrha
na kanalu 41**ROLETARSTVO
MEDLE**

- ROLETE ALU IN PVC
- ŽALUZIJE
- VERTIKALNE ŽALUZIJE
- PLISEJI
- ROLOJI
- TENDE
- KOMARNIKI
- MONTAŽA IN SERVIS

Šentjernejska cesta 13, 8000 Novo mesto
tel.: 07/39 30 930, fax: 07/39 30 947
PE Ljubljana, Črnučeva 4
tel./fax: 01/568 48 33

**PVC
STAVBNO POHISTVO****NAJVEČJI IZBOR SENČIL NA ENEM MESTU****TENDE - MARKIZE**

ZA VAŠ DOM, POSLOVNI OBJEKT

Izkoristite 7% nižje posezonske cene!

ALP SPORT, d.o.o.
V Brezov log 3
8000 Novo mesto**TRGOVINA ALP SPORT**
BTC - Ljubljanska c. 27
Novo mesto**POSEZONSKO ZNIŽANJE**

1. POLETNE KONFEKCIJE od 4. do 11. avgusta

• vse majice in kratke hlače	30%
• vse kopalke	50%

2. OBUTVE od 7. do 26. avgusta

• sandali Teva	20%
• vsa ostala obutev	25%

METRO, d.d., Prešernova 10, 3000 Celje
zaposli več**PRODAJALCEV v trgovini v Novem mestu**

Od vas pričakujemo:

- srednjo trgovsko šolo
- 1 leto delovnih izkušenj
- prilagodljivost, prijaznost in veselje do dela.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas šestih mesecev in možnostjo zaposlitve za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o strokovni usposobljenosti in dosedanjih izkušnjah pričakujemo v 8. dneh po objavi na gornji naslov.

DAN GODBE V DOBREPOLJU

DOBREPOLJE - Kulturno društvo Godba Dobropolje in KUD Podgora sta pred kratkim na Vidmu pripravili peto tradicionalno srečanje godb. Pred velikim številom obiskovalcev so se v mimohodu, s skupnim koncertom pred občino in v posameznih nastopih na rokometnem igrišču predstavile godbe iz Novega mesta, Stične, Grosupljega, Kranja, Mengša, Kočevja in Dobropolja. Prireditev so popestrili: župan Anton Jakopič z nagovorom ter domače narodne noše in konjeniki z vprego. Pred tem so godbeniki igrali po vseh dobropolskih dolinah. Ob koncu je bil srečelov z vrtno veselico.

Verjeljite ali ne...**RADIO
OGNJIŠČE**Kravac Kum
104.5 105.9

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere bližu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:

Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.

Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za**DOLENJSKI LIST**

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta:

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s posebno položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.

Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: 2000

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

S posojilno kartico je pogled lepši in posojilo vedno pri roki**LB Karanta in LB Eurocard**

Prava posojilna kartica v žepu pomeni imeti na voljo posojilo za nedoločen čas. Porabili ga boste lahko kadarkoli in kjerkoli boste želeli. Na vseh prodajnih mestih, kjer boste videli nalepko kartice. Mesečno boste banki plačevali le del porabljenega zneska, ostanek pa vam bo banka prenesla za plačevanje v naslednjih mesecih. Obresti boste plačevali le za neporavnani, porabljeni del okvirnega posojila. Če boste želeli, boste lahko kadarkoli skupni znesek porabe plačali tudi v celoti. Za posojilno kartico ne boste plačevali članarine, če boste svoje obveznosti poravnali prek trajnega naloga s svojega tekočega računa, hkrati pa boste še nezgodno zavarovanil.

- pri posojilnem LB Eurocardu boste mesečno plačevali 33,3 odstotni delež skupne porabe, pri posojilni LB Karanti pa najmanj 20-odstotni delež skupne porabe
- s posojilno kartico LB Karanta boste v vseh poslovnicih Nove Ljubljanske banke in poslovnicih bank bančne skupine NLB lahko tudi dvignili gotovino, s posojilnim LB Eurocardom pa v bankah in pri bankomatih doma in v tujini, ki so označeni z nalepko kartice.

Oglasite se v naših poslovnicih, kjer smo vam na voljo za vsa podrobnejša pojasnila.

Posojilna kartica vam je na voljo v Novi Ljubljanski banki in bankah bančne skupine NLB: Banka Domžale, Koroška banka, Pomurska banka, Banka Velenje, Banka Zasavje.

Ljubljanska banka

Banka skupina Nove Ljubljanske banke

Prodajni center podov
PCP PUREBER:
PARKETARSTVO

MANA
turistična agencija

**RADIO
VESELJAK**

Mazda 323 F-cool,**vaš prostor pod soncem!**

Meteorologi napovedujejo tudi v prihodnjih tednih pasjo vročino. Kako preživeti plus 32 stopinj Celzija? Samo kozarec hladne pijače bo premalo. **Mazda 323 F-cool** ima vgrajeno klimo, ki vam vsaj med vožnjo zagotavlja prijetno osvežitev. Poleg tega bo elegantna **Mazda 323 F-cool** do konca avgusta na voljo po izredno ugodni ceni. Torej ob kul počutju tudi skulirane cene. Če želite skulirati letošnje poletje, nekaj prihraniti in postati lastnik avtomobila z veliko dodatne opreme, obiščite salon Mazde. **Kar takoj, ker je serija omejena!**

Izbudjana: A COSMOS, 01/51 95 090; GAMA CENTER, 01/52 31 126; MAZDA CITY, 01/24 25 000; **Maribor:** AVTOCENTER ŠERBIKE, 02/45 03 550; **Ptuj:** AVTOCENTER ŠERBIKE, 02/78 38 451; **Murska Sobota:** AVTOCENTER LEPOTA, 02/53 61 770; **Celje:** STIGMA 93, 03/54 11 251; **Zagorje:** AVTOHTRA KRIZIŠNIK, 03/56 64 729; **Velenje:** AS AVTOMOBILI SKORNŠEK, 03/89 72 170; **Kranj:** AVTO MOČNIK, 04/20 41 696; **Nova Gorica:** AUTORENT, 05/30 28 460; **Koper:** AVTOPLUS, 05/61 37 038; **Novo mesto:** SIGMACOM, 07/33 76 400; **Brežice:** GAMA, 07/49 93 030

www.mazda.mms.si

Franci Kek

Franci Kek je človek, ki je slovenski mladeži omogočil, da se pošteno povala po blatu. Po tem ga pozna cela Slovenija, po največjem festivalu rockovske glasbe pri nas Rock Otočec, namreč. Franci Kek je znan tudi kot filmar in komik, bil je tudi športnik. Je rojen Novomeščan in od rojstva živi v Šolski ulici, zadaj za frančiškanim samostanom. Pri frančiškanih je devet let ministriralo, na njihovem dvorišču je frnikolal in igral košarko.

Cepav je zelo veren, s tem nikogar ne obremenjuje. S tem je razčistil že v prvem razredu osnovne šole, ko sta se s sošolcem sprala, ali je bog ali ga ni. Sošolcu, ki je bil še enkrat težji od izredno suhljatega Francija, je dokazal, da bog je, tako da ga je udaril z mavcem po glavi in ga za nekaj časa uspaval. Po tem dogodku se ni nikoli več tepel in ne razpraval o veri.

Suhljatega, a spretnegata fanta z izjemnim odrivom so odkrili tudi športniki. Začel je pri atletih, a je stadion obiskal le trirat. Tretjic ga je med treningom dobila nevita, in ko je povsem premočen prišel domov, ga mati ni več pustila pod Portoval, zato je začel v telovadnico in začel trenirati košarko. Vse do 30. leta je bil zelo obetaven. Žal je svoje košarkarsko znanje, odriv in nadarjenost znali pokazati le med ogrevanjem, med tekmo pa ni imel dovolj moči in poguma, da bi kot neki njegov vrstnik ves čas metal na koš in se pod košem pretepal z nasprotniki, za kar je bil precej prenezen. Je pa s svojimi neumnostmi vedno znali poskrbeti za zabavo, kot da bi ves čas razmišljali samo o tem.

Tudi k videu in filmu je socialni delavec po izobrazbi Franci Kek začel na svoj način. Spomladi leta 1990 je v mestu srečal očeta novomeške televizije Marjana Moškona in ga kot največjega

IGOR VIDMAR

poznavalca videotehnike vprašal, kje bi lahko kupil najcenejšo kamero. Moškon, ki je tedaj iskal sodelavce za svojo pravkar rojeno televizijsko postajo, pa ga je predgovoril, da je kupil najdražjo in najzahtevnejšo kamero. Ko je na meji carinikom povedal, koliko je zano placa, pri čemer je znesek skoraj za pol zmazjal, so se mu smeiali, češ da so ga nemški trgovci dobro "okrog prinesli".

Moškon ga je skupaj s še nekaterimi nadobudnimi snemalcami poslal v Ljubljano v uk k Jovanu Jovanoviču. Za "diplomsko nalogo" so novomeški video filmlarji v Čopovi ulici in na Kongresnem trgu v Ljubljani posneli skrito kamero. Kek pa je nastopil kot glavni igralec: ščipal je ženske za zadnjice, jih objemal čez rame, se pred njimi metal na tla, se šel pantomimo in do solz nasmejal vsakogar, ki si je filmček ogledal. V skeču Veliški franciškan je navdušil z naslovno vlogo v slogu slovenskega Benija Hila. Potem se je kalil v oddajah Mala klinika cinizma in se v nizkoproračunskem filmu Milice združil s Sašem Dukičem (Mama Manka).

Zašel je tudi v politiko, in to dobesedno zašel. Mnogi someščani so mu zamerili, ko si je pred zadnjimi predsedniškimi volitvami sposodil preprostega fanta iz vasi pod Hmeljnikom. Medije je obvestilo o njegovi kandidaturi za predsednika republike. Skoraj vsi so nasedli in na celu z nacionalno televizijo so novico s sliko prvega Kučanovega tekmeča objavili kot novico dneva, fanta pa še zdaj zafračavajo s predsednikom. Zdaj svojo politično vlogo Franci Kek igra v novomeškem občinskem svetu, kamor je bil izvoljen preko Liste za Dolenjsko. Je namreč eden redkih svetnikov, ki mu je bolj kot to, kdo je kaj predlagal, pomembno, ali je predlog pomenen in koristen.

Očeta je Franci izgubil teden dni pred rojstvom, tako da je kot otrok s svojo nagajstvo delal sive lase le mami, kasneje pa še ženi Viki. Obema in tudi prijatelju in družabniku Marjanu Pirnarju je za njihovo potrebitnost zelo hvalažen, saj sicer ne bi mogel početi, kar počne. V prihodnosti si želi, da bi z Rock Otočcem obogatel, da mu ne bi bilo treba nositi več kot dvajset let starih na boljšem trgu kupljenih sintetičnih srajc, pa tudi za lačne otroke bi lahko kaj dal, prav. Za zdaj skribi za dva otroka, za sina Vida in Izarja. Če nista lačna, ju prepriča, da sta.

IGOR VIDMAR

Letošnje Jurjevanje z zamudo

Nekoliko nenačadno je, da so v Črnomlju jurjevske običaje, značilne za konec aprila, predstavili zadnje dni julija - Prireditve prestavili zaradi izseljencev

ČRНОМЕЛJ - S folklorno-turistično prireditvijo Jurjevanje so v Črnomlju pričeli že davnga leta 1964, in četudi je doživljala vzpone in padce, se je ohranila do današnjih dni. Vendar se je letos od preteklih let razlikovala, predvsem po tem, da so jo prestavili na konec julija, ko naj bi bila združena s srečanjem belokranjskih izseljencev z vsega sveta.

Toda Ksenija Khalil iz Zveze kulturnih društev Črnomelj je prepričana, da takšno prestavljanje prireditve ni imelo pravega učinka, saj je bilo izseljencev malo. Precej pa je zmesalo štene folkloristom, kajti hrkati je bil v Beltincih mednarodni folklorni festival z državno revijo najboljših slovenskih folklornih skupin. Sicer pa je nasprosto precej zgrešeno, da običaje, značilne za jurjevo, prikazujejo nekaj mesecev pozneje. Po njenem bi moral imeti Jurjevanje konec aprila in Kresovanje junija, ob ivanju.

Letos so nekoliko tudi spremeniли program, saj se je odvijal predvsem na petkov v sobotni večer, ko je nastopilo okrog 400 belokranjskih in gostujučih folkloristov, tamburašev, godcev, ljudskih pevcev in pevk ter črnomaljskih god-

beniki. Vsak večer jim je prisluhnilo vsaj okrog dva tisoč obiskovalcev, med njimi so prevladovali domačini. Pohvalno pa je, da so letos zopet prišli na Jurjevanje folkloristi iz Starega trga in Predgradja, ki jih že nekaj časa ni bilo. Gotovo ima veliko zaslug za oživitev folkloра v Poljanski dolini prav Tone Grahek. Žal pa se očitno niso mogli zbrati skupaj sprva napovedani tamburaši iz Gribelj ter črnomaljski in adleščki folkloristi. Kot dobra pa se je izkazala ideja, da so v petek in soboto popoldne pripravili prireditve za otroke, kajti če se bodo že mladi navdihni obiskovati Jurjevanje, bodo gotovo prišli tudi, ko odrastejo.

Letošnje Jurjevanje je izstopalo tudi po dobrini ponudbi izdelkov domače obrti, doma specenega peciva, a tudi ponudba turističnih in drugih informacij je bila kar dobra. Žal pa se je izkazalo, da ljudje pridejo na Jurjevanje predvsem zaradi zabave in manj zaradi nakupov. A ponudniki domače obrti klub temu ne bi smeli odnehati, saj jim bo predstavitev na Jurjevanju lahko dolgoročno še koristila. Ne zadnje pa je bila tudi njihova zasluga, da na Jurjevanju skoraj ni

bilo več včasih tako vsiljivih trgovcev s kicem, ki so šli mnogim precej v nos in ki na folklorno prireditve zagotovo ne sodijo.

M. BEZEK-JAKŠE

NE LE PETJE, TUDI KRUH - Na letošnjem Jurjevanju nastopajoči niso le peli in plesali. Člani Društva podeželske mladine so se na primer pomerili v jurjevski igrah. Naredili so zelenega Jurija in macole, dekleta so mesila kruh (na fotografiji), premetavali so klobuke in vasovali. Najbolje so se odrezali Semičani in Črnomalci, medtem ko so Metličani zaostali za nekaj točk. (Foto: M. B.-J.)

PREKRATKA VARNOSTNA RAZDALJA

NOVO MESTO - 27. julija je 29-letna voznica avta Š. K. iz Novega mesta v križišču Ljubljanske in Kolodvorske ulice spregledala ustavljanje vozil in se zaradi prekratke varnostne razdalje kljub zaviranju zaletela v avto pred sabo. Pri tem se je hudo poškodovala, da so jo morali odpeljati v bolnišnico.

NAJDIŠČE GORENJI MOKRONOG - Arheolog Uroš Bavec je imel tokrat v ekipi, ki je izkopala tole 15 dolgo in 2 m široko jamo v gozdu ob cesti Mokronog - Trebelno, nekaj že ob prejšnjih izkopavanjih preizkušenih fantov, študentov in dijakov, med njim študenta 3. letnika zgodovine Blaža Babiča iz Novega mesta in Iva Riflja iz Gornje Kamenice. Tehnični risar ZVNKD Franci Aš je pa še sploh izkušen maček. V tej jami so našli precej keramike in med drugim tudi bronast novčič. (Foto: P. P.)

poznanih dobah, ki pa sta zelo pomembni za poznavanje slovenske zgodovine. Gre za prehod iz vlaške pozne antike v slovanski zgodnjem srednjem vek in za nastanek mogočnega fevdalnega gradu. Bavec je najdbe v Gorenjem Mokronogu predstavil na simpoziju v švedskem Goeteborgu, že leta 1997 pa na srečanju evropskega nebesa, pogonom pa deželo, v katerega odidejo duše.

Bavec se je zahvalil trebanjski Komunalni (njeni delavci so mu pomagali že pri prvih izkopavanjih) za čiščenje navlake iz gozda, kamor jo mečejo brezvestneži, in za urejanje dostopnih poti.

P. P.

MISS KOLPE 2000 - Društvo slovensko hrvaškega prijateljstva iz Vinice in občina Bosiljevo s hrvaške strani Kolpe sta organizirala 4. srečanje prebivalcev ob Kolpi in hkrati pripravila izbor obkolpske lepotice leta. Miss Kolpe 2000 je postala Anita Čupor, študentka iz Ozlja, sestra lanske miss Kolpe in se danje miss Hrvaške, prva spremljevalka je postala Anita Šobar, študentka iz Črnomlja, druga pa Martina Moravec iz Vinice. Za miss fotogeničnosti je bila izbrana Katarina Juračić, dijakinja iz Ozlja. Na izboru je nastopilo 15 kandidatk, brhkih mladenk, ki bodo svojo lepoto in čare lahko uveljavile na prihodnjih tekmovanjih. (Foto: Marko Klinc)

Festival Brežice 2000

ŠTUDENTSKI FESTIVAL
Četrtek, 3.8. ob 21:00, Otočec, Jasna NADLES, M. VRSJAKOV, R. ORMROD
Petek, 4.8. ob 20:00, Pišece, Jasna NADLES, M. VRSJAKOV, R. ORMROD
Torek, 8.8. ob 20:30, Bogenšperk, LA DOLCEZZA DI CRACOVIA & P. Fiugajski
Sreda, 9.8. ob 20:00, Rajhenburg, LA DOLCEZZA DI CRACOVIA & P. Fiugajski
Četrtek, 10.8. ob 21:00, Otočec, LA DOLCEZZA DI CRACOVIA & P. Fiugajski
Petek, 11.8. ob 20:00, Pišece, LA DOLCEZZA DI CRACOVIA & P. Fiugajski
Sobota, 12.8. ob 20:00, Sevnica, LA DOLCEZZA DI CRACOVIA & P. Fiugajski
Torek, 15.8. ob 20:30, Bogenšperk, A CAT IN A HAT
Sreda, 16.8. ob 20:00, Rajhenburg, A CAT IN A HAT
Četrtek, 17.8. ob 21:00, Otočec, A CAT IN A HAT
Petek, 18.8. ob 20:00, Pišece, A CAT IN A HAT
Sobota, 19.8. ob 20:00, Sevnica, A CAT IN A HAT

RAZSTAVE
16.-19.8., Rajhenburg, WILLIAM SHAKESPEARE
Zavod Ars Ramovš, Slovenska 1, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 425 33 66, e-pošta: info@k-ramovs.si

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Srbski simbol ne sodi na hram kulture - Država se do kmetov obnaša mačehovsko - Kopališče ob Kolpi v Adleščih se počasi spreminja v smetišče

Čas počitnic in dopustov je nesporno tu. Ne le da je dogajanje na različnih področjih življiv kar zamrlo, tudi pričujoča rubrika je, kot kaže, naletela na sušno obdobje. Tokratni dežurni novinar je v četrtek zvezčer skorajda zmanjal na vaše klice.

Najprej je poklical Franci iz Novega mesta. Moti ga grafit, narisan na novomeškem Domu Kulture. "Srbski znak, ki je narisan na kamnitih ograjih nasproti vhoda v Kino

Halo, tukaj
DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremnili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - poklicite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki 07/ 39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

Krka že več kot šest mesecev, ne sodi na hram kulture!" je menil Franci. Bralka iz okolice Šentruperta pa moti mačehovski odnos države do kmetov. Po eni strani obljudljajo, kako bodo pomagali pri odpravi posledic letošnje katastrofalne suše, ki je prizadela tudi njegovo družino, po drugi strani pa življene prizadenejo z znižanjem od kupne cene od 570 tolarjev na 520 ali celo manj za kilogram mesa. "Take suše ne pomnim, in namesto da bi nam kaj dali, nam še vzamejo. Država kmetov ne podpira dovolj, zato se ne čudim, da mladi zapuščajo podeželje. Za škodo po lanskoletni toči smo dobili praktično le miloščino. Škode je bilo za 200 tisočakov, deležni pa smo bili le 30 tisoč tolarjev odškodnine. Konec končev je tudi to nekaj, vendor premalo," je počašil bralec. Bralcu smo skušali poiskati obrazložitev, vsaj kar se odkupnih cen mesa tiče. Vodja poslovne enote predelave mesa pri Kmetijski zadružni Krka Ignacij Kralj je povedal, da odkupna cena ni nič nižja, kot je bila poprej.

DVOR - Prostovoljno gasilsko društvo Dvor organizira v soboto, 5. avgusta, ob 20. uri tradicionalni Piknik na valovih Krke. Poskrbljeno bo za zabavo, dobro razpoloženje in ples ob zvokih Ansambla bratov Poljanšek. (Foto: P. P.)

SRAMOTA - Tole karoserijo zavrnjenega avta v črnom smetišču nekdanjega peskokopa pod Velikim Cirnikom je nekdo opremil s tem napisom. Podobnem sramot je na tem in drugih krajih še nekaj. Očitno nekateri spet čakajo na vsakoletni zastojni odvoz kosovnih odpadkov. (Foto: P. P.)

TRIJE ZAVOJI KONOPLJE

OBREŽJE - Cariniki mobilne skupine Carinarnice Ljubljana so v golfu bosanskega državnega našli skrite tri zavoge z 2803 grami marija - posušene indijske konoplje. Zoper osušljencev, Hrvata I. K. in T. Š., je bila podana kazenska ovadba.

Galerija Vrhovska